nedeljski
Primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo - Cena 60 lir

TRST, nedelja, 26. maja 1968

Leto XXIV. - Št. 125 (7018)

Zagotovimo si vsaj tri deželne svetovalce

Danes in jutri bomo izvolili deželni svet. Čeprav odloča o političnem življenju in o njegovi smeri po vsej državi parlament, je tudi dežela za nas velike važnosti, saj je približala ljudstvo upravljanju in omogočila bolj hitro reševanje raznih vprašanj. To se je pokazalo že prva štiri leta, čeprav je bilo mnogo ovir, ki so oteževala njeno delo. Znano je, in to so zlasti slovenski svetovalci v prejšnjem deželnem svetu stalno poudarjali, da je naša dežela dobila posebni statut, ker bivajo v njej Slovenci. Žal so tega nočejo vedno zavedati stranke, ki imajo v rokah škarje in platno. In posebni položaj naše dežele glede njenega narodnostnega sestava, ki terja tudi posebne ukrepe in predpise, upošteva tudi člen 3 Posebnega statuta, ki pravi, da je v deželi priznana enakopravnost vsem državljanom ne glede na njihovo jezikovno pripadnost in ob zaščiti zadevnih narodnostnih in kulturnih značilnosti.

Seveda gre tu za proglašanje demokratičnega načela in splošno normo, za katere izvajanje bi morali izdati še posebne predpise, kakor velja to tudi za člen 6. republiške ustave. Kot smo že mnogokrat poudarili, so naši deželni upravljavci le pokazali, kljub omahovanju, nekaj volje, da bi priznali Slovencem na podlagi omenjenega člena 3 določene pravice ali ugodnosti, kar je prišlo prvotno do izraza tudi v notranjem pravilniku deželnega sveta. Toda vlada, ki ne kaže posebne pripravljenosti za izdajanje posebnih zakonov in predpisov za uveljavljanje člena 6 ustave s priznanjem pravic Slovencem, je tudi pohlevne poskuse deželne uprave, da bi nam kaj priznala na podlagi člena 3, zavrnila, češ da dežela ni za to pristojna. Zato se je vlada obrnila na ustavno sodišče, ki je v tem smislu tudi razsodilo. Deželni odbor pa ni pokazal proti tej razsodbi nobenega pravega odpora in je sprejel omenjeno razsodbo kot izvršeno in nespremenljivo dejstvo ter se vedno sklicuje nanjo, ko pride na dnevni red kakšen predlog v korist slovenski manjšini.

Znano je tudi, da je deželni svet odobril predlog parlamentarnega zakona za kazensko zaščito narodnih in jezikovnih manjšin, ki pa ga parlament ni odobril. Tako so se ukrepi deželne uprave v korist slovenski manjšini pravzaprav omejili v glavnem le na nekaj podpor nekaterim slovenskim ustanovam. Tudi kar se tiče sorazmerne zaposlitve Slovencev v deželni upravi, ne moremo biti zdaleč zadovoljni. Če se ne motimo, je zaposlenih pri deželni upravi samo šest Slovencev, kar je le kaplja v morju. Vsaj kar se tega tiče, bi lahko dežela kaj več storila, saj bi je pri tem ne oviralo omenjeno stališče vlade oziroma ustavnega sodišča.

Kljub temu nihče ne zanika koristi deželne ureditve že zato, ker pomeni upravno decentralizacijo, lažjo možnost neposrednih stikov in reševanja mnogih vprašanj na kraju samem. Razen tega je razumljivo, da imajo upravljavci več posluha za krajevne zadeve kot oblasti v Rimu.

Ker je življenje že samo po sebi nenehen boj, je pač razumljivo, da ne pade nikoli nič samo od sebe v naročje ter da si je treba razne pravice pribojevati. Zato se bodo morali slovenski svetovalci ob podpori vseh resnično demokratičnih skupin odločno potegovati za to, da se končno prizna deželi pravica, da bi se tudi naša narodnostna vprašanja reševala tu na kraju samem. V zvezi s tem naj omenimo, da je v bistvu potrdil takšno stališče tudi minister za zunanjo trgovino Tolloy v svoji izjavi našemu listu. Seveda je on pri tem nakazal stališče socialistov in ne vlade kot celote. Med drugim je namreč dejal, da je Italijanska socialistična stranka vedno navdihovala svojo dejavnost tako, da bi na obmejnih področjih, kjer živijo narodnostne manjšine, prispevala k ohranitvi zaupanja in strpnosti, za kar pa je pogoj dejanska enakopravnost sleherne jezikovne skupine nasproti drugim in tudi sleherneg državljana kot posameznika, ne glede na to, kateri narodnostni skupini pripada. Minister je tudi dejal, da popolna in dejanska soudeležba vseh skupin pri krajevni avtonomni oblasti, kot tudi predvideni instrumenti ter sredstva za gospodarski, kulturni in družbeni razvoj jezikovnih skupin v duhu medsebojnega razumevanja in sodelovanja, predstavljajo vrh tega najboljšo možnost za vrednotenje in razvijanje idealov ter interesov sleherne narodnostne skupnosti v krajevnem in državnem obsegu. Kar se tiče same deželne uprave, je Tolloy poudaril važnost kulturnih dejavnosti in rekel, da se mu zdi, da bi bilo treba kazati široko razumevanje pri proučevanju zahtev, katerih namen je, dajati javno veljavnost raznim prireditvam, ki pripadajo zgodovinskemu kulturnemu zakladu zainteresiranega prebivalstva. Sicer pa je prav ta kriterij navdihoval ustavnega zakonodajalca, ki je pri sprejetju avtonomnega statuta dodelil izključno in prvenstveno zakonodajno pristojnost deželi glede kulturnih, razvedrilnih in športnih ustanov krajevnega ali deželnega značaja. Pri tem je omenil tudi, da ima dežela na podlagi statuta svojo posebno dopolnilno pristojnost k državnim zakonom v vprašanju šolstva.

Tudi poslanec KPI Albin Škerk je v intervjuju, ki nam ga je dal, ko je bil še kandidat, poudaril, da ima poleg države na podlagi člena 6 republiške ustave tudi dežela številne možnosti za reševanje narodnostnih vprašanj Slovencev v Italiji. Dejal je, da je to načelo tržaška federacija KPI večkrat izpričala, kakor so ga že večkrat izpričali tudi komunisti v izvoljenih svetih. Toda deželna uprava ni izpolnila pričakovanj Slovencev glede člena 6 deželnega statuta in je bilo v resnici drugače. Po njegovem mnenju je dalo stalno sklicevanje na enkratno razsodbo ustavnega sodišča demokristjanom možnost, da so se naši problematiki izognili. Ko pa je večina le sprejela zakonske ukrepe v prid našemu prebivalstvu, je rimska vlada zakone zavrnila. Proti takemu početju je treba napeti vse sile, kajti v objektivnem smislu je to izigravanje.

Deželni svet je treba prisiliti, pravi dalje poslanec Škerk, da se načrtno loti reševanja specifičnih vprašanj slovenske narodne skupnosti in njenega samostojnega in nemotenega razvoja V tem smislu je treba izhajati iz načela, naj slovenski jezik postane drugi uradni jezik v deželi, zaradi cesar je spoštovanje jezika z dvojezičnostjo v uradnem poslovanju, v napisih in objavah, osnovno vprašanje slovenske manjšine v Italiji.

Kot smo dejali, je potreben za vsako pridobitev velik napor, kar pomeni tudi stalno prizadevanje in nenehno postavljanje še neizpolnjenih zahtev. V tej drugi deželni zakonodajni dobi moramo namreč doseči, da bo dežela končno reševala in rešila večino še nerešenih vprašanj. Da pa pridejo naše zahteve bolj do izraza, morajo priti tudi čimbolj do izraza slovenski glasovi na teh volitvah in zato ne bomo nikoli dovolj poudarjali važnosti dajanja preferenc slovenskim kandidatom v strankah, za katere Slovenci volijo, ker načelno zagovarjajo njihove pravice in so jim tudi naklonjene. V preteklem deželnem svetu so bili trije slovenski svetovalci in dobro bi bilo — če ne bi tega števila povečali — da bi ga vsaj ohranili. To mora biti jasno vsem slovenskim volivcem.

Kot smo te dni že večkrat poudarili, je namrec prav od dežele in usmerjenosti v deželnem svetu v veliki meri odvisno tudi to, kako se bodo reševala naša vprašanja. To pomeni, da morajo Slovenci, poleg znaka stranke, ki ga prečrtajo, napisati tudi ime slovenskega kandidata ali njegovo številko. Večkrat smo tudi dejali, da ima na Goriškem resne možnosti za izvolitev kandidat na listi PSU Marko Waltritsch in bi nekaj dodatnih glasov njegovo izvolitev še trdneje zagotovilo.

Na Tržaškem je KPI zagotovila izvolitev Dušana Lovrihe, pri čemer je obveznost slovenskih volivcev, ki so se odločili glasovati za KPI, da oddajo preferenčni glas njemu. Ker pa podpirajo slovenski komunisti na Krasu tudi Jana Godniča, je prav, da odoajo glas tudi njemu.

Na Tržaškem ima resne možnosti za uveljavitev Lucijan Volk, ki kandidira na listi PSU in katerega odločno podpirajo slovenski socialisti, ki so hkrat sprejeli stališče, da je treba spoštovati dogovore v stranki in v zvezi s tem podpirajo tudi tajnika stranke Pittonija. V zadnjih dneh so namreč vsi videli, kako je bilo mesto naravnost preplavljeno z lističi, ki jih je raztrosila skupina kandidata De Gioie, ki bi, kakor pač nazorno kaže ta akcija, prišel rad v deželni svet namesto Pittonija.

Na Goriškem kandidira na listi KPI Jože Jarc, na listi PSIUP pa Janko Gergolet. Na listi Slovenske skupnosti na Goriškem in Tržaškem podpira Slovenska demokratska zveza odv. Avgusta Sfiligoja, na Tržaškem «Slovenska levica» Ubalda Vrabca, Slovenska skupnost pa dr. Draga Štoko.

Tudi na kandidatnih listah v Beneški Sloveniji so domačini, pri čemer naj še zlasti omenimo kandidata Petričiča na listi KPI in Cumerja na listi PSIUP.

Slovenski volivci, zavedajte se, da so preferenčni glasovi v vaših rokah krepko orožje in zato ga tudi pametno izkoristite.

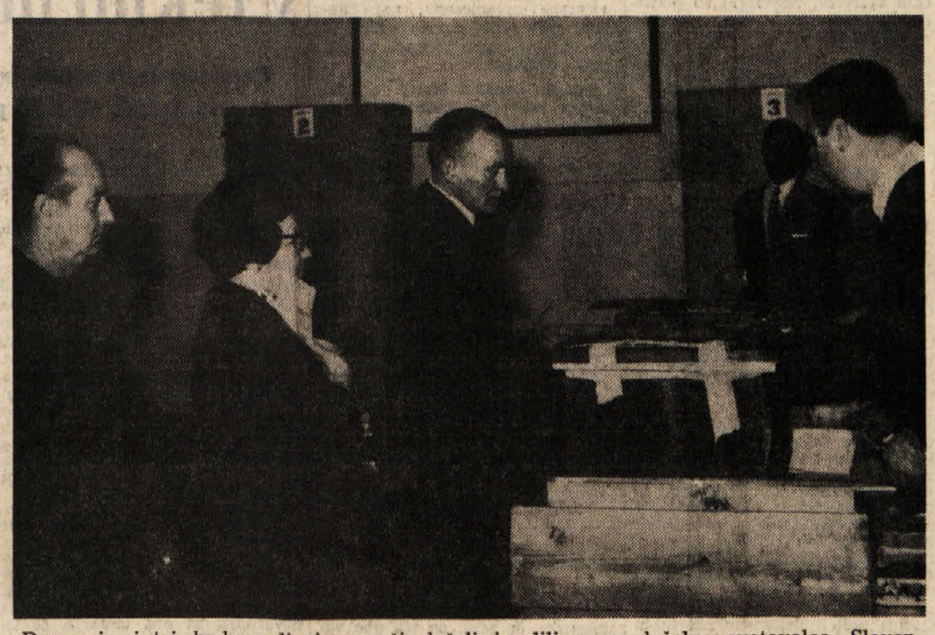

Danes in jutri bodo volivci v naši deželi izvolili nove deželne svetovalce. Slovenski volivci, prekrižajte znak, ki ste si ga izbrali, toda oddajte hkrati tudi preferenčni glas

PROSLAVA DNEVA MLADOSTI V JUGOSLAVIJI

V mnogih državah se postavlja vprašanje samoupravljanja

Tito o potrebi vključevanja mladine v družbeno življenje - Nikezić o odnosih z Zahodno Nemčijo

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 25. — Jugoslavija je proslavila danes 76. rojstni dan svojega predsednika in dan mladosti. Med številnimi čestitkami, ki jih je predsednik republike Tito prejel iz domovine in inozemstva, so čestitke mladine in narodov Jugoslavije, ki jih je z izročitvijo štafetne palice danes dopoldne v Belem dvoru na Dedinju prinesel predsedniku Titu 21-letni avtomehanik iz Pazina Edvard Franković. Po izročitvi štafetne palice je šest deklet iz šestih jugoslovanskih republike izročilo Titu šopke cvetja s toplimi čestitkami.

Predsednik republike je v svojem zahvalnem govoru med drugim poudaril upravičenost zahtev mladine po polnopravni udeležbi v samoupravljanju. Mnoge države danes pretresa vprašanje družbenih odnosov, je poudaril Tito. O dogodkih v Franciji, na primer je Tito izrekel mnenje, da ni odločilen materialni činitelj temveč predvsem vprašanje udeležbe delovnih ljudi in inteligence vseh slojev družbe pri ustvarjanju novih družbenih odnosov. V mnogih državah se danes postavlja vprašanje samoupravljanja, ki ga je Jugoslavija uvedla že pred 18 leti. Čeprav ta sistem še vedno ni popoln, postaja v mnogih državah vedno bolj privlačen. «To nas še bolj obvezuje, je poudaril Tito, da v nadaljnjem spopolnjevanju družbenega samoupravljanja gremo hitreje kot doslej.» Po mišljenju Tita se mora samupravljanje hitreje razvijati, hitreje se morajo reševati vprašanja mladine, zadovoljitev njenih potreb. Posebna skrb se mora posvetiti vključitvi mladine v družbeno življenje z vso njeno odgovornostjo. «Skrb za mlado generacijo, ki bo nosila nadaljnji razvoj naše dežele, mora biti vsakodneven», je poudaril Tito.

Med številnimi čestitkami iz inozemstva predsedniku Titu so čestitke prvega tajnika KP Bolgarije in predsednika bolgarske vlade Živkova, prvega tajnika CK madžarske socialistične partije Janoša Kadarja, predsednika češkoslovaške republike Svobode, prvega tajnika CK KP Češkoslovaške Dubčka, predsednika Indije Zakira Huseina, predsednice indijske vlade Indire Gandi, predsednika ZDA Johnsona, etiopskega cesarja Haile Selasija, princa Sihanuka in drugih.

Slovesnosti miru in mladosti so se končale nocoj na stadionu JLA s tradicionalno prireditvijo, pri kateri je sodelovalo 8324 mladih iz raznih krajev Jugoslavije, med katerimi iz Ljubljane, z Bleda, iz Gorij in Kranja.

Državni tajnik za zunanje zadeve Marko Nikezić ugotavlja v intervjuju dopisnika zahodnonemškega lista «Süddeutsche Zeitung» v zvezi z vzpostavitvijo diplomatskih odnosov z Zahodno Nemčijo, da jugoslovanska javnost soglaša z vlado, da je vzdrževanje diplomatskih odnosov z državami, ki so za to zainteresirane, v interesu Jugoslavije. Vzpostavitev diplomatskih odnosov z Zahodno Nemčijo bo olajšala tudi rešitev številnih nerešenih vprašanj, od katerih so nekatera že na dnevnem redu. Med temi je tudi vprašanje odškodnine žrtvam nacizma, ki ni samo gospodarskega temveč tudi političnega pomena in velikega pomena za odnose med obema državama. O

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

NEGATIVNA REAKCIJA NA DE GAULLOVO NAPOVED REFERENDUMA

Po velikih krvavih demonstracijah v Parizu je vlada začela pogajanja s sindikati in delodajalci

V Parizu en demonstrant mrtev - Veliko število ranjenih - Izjava KPF in nadškofov poziv

PARIZ, 25. — Na podlagi podatkov, ki jih je objavila policija, je med demonstracijami v noči od petka na soboto zgubil življenje en demonstrant, ranjenih pa je bilo 456 oseb. Kakor že včeraj javljeno, je bil včeraj ubit v Lyonu en policijski komisar, nad dvesto oseb pa je bilo ranjenih.

Sporočilo pariške policije pravi: «456 oseb, med katerimi devet agentov javne varnosti, se je javilo v bolnišnicah, ali so jih tjakaj pripeljali v noči od 24. na 25., maja na zdravljenje. 178 od teh, med katerimi dva agenta, so pridržali. Med osebami, ki so jih prepeljali v bolnišnico, je ena umrla.»

Po neuradnih poročilih so približno petsto ranjencev zdravili na Sorboni in v prostorih bivše medicinske fakultete ter v drugih «poljskih bolnišnicah», ki so jih bili organizirali študenti ob pomoči zdravnikov. Da rešijo nekatere demonstrante, ki so bili zastrupljeni s plinom solzilnih bomb, so morali uporabiti kisik.

V Parizu so spopadi med demonstranti in policaji trajali pozno v noč in šele ob 3. uri se je začel vračati mir. Agenti so začeli sistematično zavzemati barikade in jih rušiti. Demonstrante so obmetavali s solzilnimi bombami ter jih tako prisilili na umik. Barikade so policaji rušili z buldožerji.

Tudi v drugih mestih, kjer so bili neredi, se je počasi vrnil mir. V Strassbourgu, kjer se povsod vidijo sledovi neredov, je bilo mnogo ranjenih, od katerih so jih 20 prepeljali v bolnišnico.

Predsednik vlade Pompidou je sporočil, da je dal ukaz varnostnim silam, naj takoj in najodločneje razženejo vsako zborovanje. Dodal je, da so sprejeli ukrepe, da lahko izvajajo te določbe «brez šibkosti in brez odlašanja». Pripomnil je: «Vlada je prepričana, da bo prebivalstvo, ki ve, da je naša dolžnost braniti varnost in njegove dobrine, razumelo, da je nujno potrebno napraviti konec prevratne dejavnosti.»

Izrazil je tudi upanje, da bodo razgovori med vlado, sindikati in delodajalci rodili uspeh in da bodo pripeljali do «odločitev, ki naj Franciji končno omogočijo, da najde svojo gospodarsko dejavnost in da preneha sedanja paraliza v deželi».

Pompidou, ki je govoril na tiskovni konferenci v predsedstvu vlade, je izjavil, da med zborovanji, ki sta jih organizirali CGT in zveza francoskih študentov, ni bilo neredov in da policija ni nastopila. Toda večji del demonstrantov, ki so se zbrali okoli postaje Lyon, se ni hotela raziti in nekatere skupine so šle po mestu ter razbijale izložbena okna, trgovine in javna poslopja. Varnostne sile so nastopile na več krajih in so razganjale demonstrante ter branile poslopja, od katerih jih je bilo nekaj začasno zasedenih in bilo je tudi nekaj poskusov zanetenja požara.

Pompidou je dogodke v preteklih noči označil kot «poizkus sprožitve državljanske vojne», varnostne sile so dobile ukaz, naj razženejo demonstrante in naj porušijo barikade ter naj zasedejo glavne ulice, ki so jih bili zasedli demonstranti. Izjavil je, da so policaji izvršili svojo nalogo precej naglo. Dodal je, da je bilo na obeh straneh mnogo ranjenih. O mrtvem demonstrantu pa je izjavil, da je bil zaboden z nožem in da torej ni bil žrtev varnostnih sil. Pozval je nato prebivalstvo, naj bo previdno in naj se ne pridruži skupinam ali sprevodom v mestu. Trdil je, da študenti v večini nimajo nič opraviti «s temi uporniki».

Govoril je zatem o sestanku s predstavniki sindikatov in delodajalcev, ki je bil določen za danes popoldne, ter je sporočil, da so bili povabljeni tudi predstavniki državne zveze šolnikov in morda kot opazovalci tudi predstavniki kmetijskih ustanov. Dodal je, da je glavni namen sestanka proučiti razna socialna vprašanja in zahteve delavskih sindikatov, ter je izrazil upanje, da se bodo ta vprašanja rešila pri pogajanjih, ki bodo sledila. Dejal je da upa, da bodo lahko «v najkrajšem času» doseženi rezultati. Vprašanja, za katera bo treba več časa, pa bodo načeli na podlagi programa, ki ga bo de Gaulle predložil v odobritev z referendumom.

Medtem ko se stavka nadaljuje po vsej Franciji, začenja v Parizu primanjkovati gorivo za avtomobile in prav tako tudi v drugih mestih.

V Parizu ni za danes in jutri napovedana nobena študentovska demonstracija. Vsedržavna zveza študentov in združenje francoskih univerzitetnih profesorjev sta popoldne pozvala študente, naj se ne odzovejo morebitnim pozivom na demonstracije, ki bi jih objavili izzivači.

V Bordeauxu se je nocoj več tisoč ljudi zbralo pred občinsko palačo. Vzklikali so gesla, s katerimi so zahtevali odstop de Gaulla. Demonstranti so skušali vdreti v občinsko palačo, toda policija jih je začela razganjati s solzilnimi bomami. Sledili so spopadi.

Sestanek med vlado ter predstavniki sindikatov in delodajalcev se je začel ob 15. uri v ministrstvu za socialne zadeve. Vlado zastopajo predsednik vlade Pompidou, minister za socialne zadeve ter državni tajnik za vprašanja zaposlitve. Poleg zveze delodajalcev so zastopane sindikalne organizacije CGT, socialistična «Force Ouvrière», centristična CFDT, Vsedržavna zveza šolnikov in po skupini opazovalcev državna zveza kmetijskih sindikatov.

Še pred začetkom sestanka so sporočili, da bi utegnili trajati pozno v noč po kratki prekinitvi ob 20. uri. Na vsak način ni moč od prve seje pričakovati kakršnekoli rešitve.

Po kratki prekinitvi ob 16.30 so se pogajanja med vlado ter sindikalnimi in delodajalskimi voditelji nadaljevala.

V začetku sestanka je Pompidou izjavil, da dnevni red razgovorov ni omejen. Zaradi tega se lahko načne kakršno koli vprašanje. Poudaril je, da je važno, da se ne zgubi z vidika gospodarsko stanje v deželi, ki zanima vse.

Pozneje je Pompidou v zvezi z referendumom izjavil, da bo ta imel širši obseg kakor vprašanja, ki jih danes proučujejo. Zadevni načrt zakona bo predložen v najkrajšem času ter bo obravnaval zamisel «udeležbe» v najširšem smislu besede študentov na univerzi in delavcev na gospodarskem in socialnem sektorju.

Pompidou je dejal, da bodo še posebno zastavili sile kar se tiče regionalne decentralizacije. Predstavniki izvoljenih in sindikalnih organizacij bodo udeleženi pri upravnih funkcijah.

Pompidou je dalje izjavil, da bodo strokovni, socialni in sindikalni organizmi poklicani, naj sodelujejo pri pripravi tekstov za uveljavitev okvirnega zakona, če bo ta odobren.

Pozno popoldne je bila seja znova prekinjena. Med odmorom je tajnik CGT Georges Seguy izjavil časnikarjem: «Vlada je pripravljena diskutirati in pogajanja se nadaljujejo.» Dodal je, da je CGT zahtevala predvsem, naj se udeleženci sestanka izrečejo, naj bodo dnevi stavke plačani.

Domneva se, da bo dnevni red razgovorov naslednji: 1. Mezdna vprašanja, delovni pogoji, družinske doklade. 2. Skrajšanje delovnega urnika in vprašanje zaposlitve. 3. Sindikalne pravice. 4. Socialno skrbstvo. 5 Davčna reforma.

Sestanek je trajal do 20.15 ter je bil prekinjen in se je pozneje nadaljeval. Udeleženci niso nič izjavili. Zvedelo pa se je, da delavski sindikati zahtevajo takojšnjo privolitev vlade na tri točke: Zvišanje zajamčenih minimalnih mezd, ukinitev odredb o «securité sociale» in jamstva za sindikalne svoboščine.

Tajnik zveze demokratične in socialistične levice Claude Fusier je v zvezi z dogodki v preteklih noči izjavil, da surovo policijsko zatiranje kaže, da hoče oblast ustvariti in obdržati v deželi ozračje stalnih neredov. Dodal je, da so se med demonstranti vrinili izzivači, katerih akcija je dejanska pomoč oblasti v poskusu, da se ustvari ozračje nereda in negotovosti. Prav zaradi teh izzivanj in zaradi skrajno naglega nastopa policije so incidenti lahko zavzeli tak obsojanja vreden obseg. Na koncu je Fusier izrazil solidarnost zveze levice s študentovskim gibanjem in s študentovsko organizacijo.

Policija je danes javila, da so med demonstracijami v Parizu pridržali 795 oseb, med katerimi 80 žensk; 45 pridržanih so nato aretirali. Med civilisti je bilo 447 ranjenih, od katerih so jih 176 sprejeli v bolnišnico.

De Gaullova odločitev, da razpiše referendum, je izzvala številne kritike v komentarjih ti-

V Franciji, in zlasti v Parizu, so se tudi v preteklem tednu nadaljevale demonstracije študentov in delavcev, ki zahtevajo temeljite socialne in druge reforme ter celotno spremembo sedanje politike. Slika kaže sprevod študentov in delavcev v Latinski četrti v Parizu

Romunska delegacija obišče Jugoslavijo

BEOGRAD, 25. — V ponedeljek, 27. t.m. bo prispela na uraden obisk v Jugoslavijo državno-partijska delegacija Romunije pod vodstvom generalnega tajnika CK KP Romunije in predsednika državnega sveta Nikolaja Ceaucescuja. Skupno s Ceaucescujem bodo prispeli v Beograd s soprogo tudi član izvršnega komiteja in predsednik ministrskega sveta Maurer in druge osebnosti. Med obiskom se bo romunska državno-partijska delegacija s Ceaucescujem na čelu pogovarjala z ustrezno jugoslovansko delegacijo, pod vodstvom predsednika republike maršala Tita o dvostranskih vprašanjih in aktualnih mednarodnih vprašanjih.

KAKO VOLIMO

Oddajte preferenčne glasove!

Preden greš na volišče, vzemi s seboj volilno potrdilo in osebno izkaznico, ali kakšen drugi osebni dokument s fotografijo (potni list, šofersko izkaznico itd.). Če ne boš imel s seboj nobenega dokumenta, boš lahko volil, le če te pozna predsednik volišča ali kakšen skrutinator. Volivci, ki volilnega potrdila niso prejeli, oziroma izgubili ali uničili, ga lahko dobe na občinskih uradih, ki bodo ves dan odprti tudi oba dneva volitev. Ta potrdila izdajajo samo neposredno prizadetim osebam, torej niti njihovim svojcem. Samo če je volivec bolan, naj prosi pristojni urad, da mu ga izroči na dom.

Ko prideš na volišče in izročiš volilno potrdilo, ti predsednik izroči glasovnico in svinčnik. Greš v kabino in prekrižaš na glasovnici znak tiste stranke, za katero nameravaš oddati svoj glas.

Tudi pri volitvah v deželni svet so važni preferenčni glasovi. Ob znaku, ki ga prečrtaš, napiši na desni strani med vrstice, ki so zraven znaka, primek kandidata, ali pa njegovo zaporedno številko na volilnem proglasu. Bolj priporočljivo je zapisati zaporedno številko, ker imata lahko na isti listi dva kandidata enak priimek. Zato prej dobro poglej in si napiši zaporedno številko, pod katero je zapisano ime kandidata, za katerega želiš, da bi bil izvoljen.

Še enkrat poudarjamo, da so preferenčni glasovi izredno mocno orožje v rokah volivcev, saj odločijo s tem o izvolitvi kandidatov in vplivajo tudi na usmeritev v stranki, katere volilni znak si izberejo. Zato pozivamo slovenske volivce, naj prekrižajo volilni znak, ki so si ga izbrali, in naj oddajo tudi preferenčni glas kandidatu, tako da napišejo ime ali imena kandidatov, ki so jih izbrali, oziroma njih zaporedno številko.

Ko si prečrtal znak in napisal preferenčni glas, zloži in zalepi glasovnico, toda preden storiš to, glej ali se nisi zmotil in ali ni glasovnica zamazana. Imaš namreč pravico, da glasovnico vrneš predsedniku in zahtevaš novo. Da ne bo tvoj glas neveljaven, pazi, da na glasovnico ne napišeš ničesar drugega in da je ne zamažeš. Ko si zložil glasovnico in jo zalepil, se vrneš iz kabine in jo oddas predsedniku volišča, da jo spusti skozi režo v žaro. Seveda moraš vrniti tudi svinčnik.

Volišča dopo odprta v nedeljo od 7. do 22. ure in v ponedeljek od 7. do 14. ure.

ZAPLETEN POLOŽAJ V ZVEZI S SESTAVO VLADE

V torek zasedanje vodstva PSU o sedanjem političnem položaju

Obe zbornici parlamenta se bosta sestali prvič 5. junija - V ponedeljek zasedanje o kmetijskih vprašanjih v Bruslju in stališče Longa - Napadi policije na stavkajoče delavce v Trentu - Italijanski pristaniški delavci solidarni s francoskimi

RIM, 25. — V ponedeljek se bo ponovno sestalo tajništvo PSU na sedežu stranke v Rimu in bo razpravljalo o stališču, ki ga bodo sporočili na seji vodstva stranke, ki bo v torek. Vodstvo PSU je pred težavnim vprašanjem odnosov do vladne koalicije, odnosno pred vprašanjem, če obnoviti sedanjo vlado levega centra in če se obnovi, s kakšnimi kriteriji. O tem se v strankinih vrhovih vodi sedaj ostra polemika in kaže, da predlaga De Martino, da bi sestavili začasno vlado do strankinega kongresa. Za sedaj pa so odprte vse možnosti, ki bodo na dnevnem redu strankinih organov v prihodnjih dneh in o katerih je Nenni pred dnevi razpravljal s predsednikom republike Saragatom.

Senat in poslanska zbornica se bosta prvikrat sestala 5. junija. Poslanski zbornici bo predsedoval podpredsednik Sandro Pertini, in bo na dnevnem redu najprej izvolitev predsednika, za kar je potrebna večina glasov. Po ponovljenih glasovanjih pa zadostuje relativna večina glasov med dvema kandidatoma, ki sta prejela na prejšnjih glasovanjih največ glasov.

Podoben je tudi postopek v senatu z izjemo, da po pravilniku prvi seji predseduje najstarejši senator.

Še pred prvim sklicanjem obeh zbornic parlamenta se bodo sestale razne skupine tako senata kot poslanske zbornice, ki bodo izvolile svoje predsednike. Že v ponedeljek se bo sestala skupina neodvisnih levičarskih senatorjev, ki so bili izvoljeni na listi KPI-PSIUP in katerih je dvanajst in ki bodo prav gotovo izvolili za predsednika doživljenjskega senatorja Parrija.

Danes je prisegel za ustavnega sodnika znani pravnik Vezio Crisafulli, ki je dalj časa poučeval tudi na tržaški univerzi. Profesor je prisegel v roke predsedniku republike Saragatu, za priče sta bila predsednika obeh zbornic parlamenta, prisoten pa je bil tudi predsednik vlade Moro.

Tajnik KPI Longo je poslal Moru pismo, v katerem ga opozarja na zasedanje ministrov za kmetijstvo, ki bo v kratkem v Bruslju in kjer bodo obravnavali ključna vprašanja mleka, mlečnih izdelkov in živine. Longo pravi, da gre za vprašanja, ki živo zadevajo italijanske kmetovalce in da zato ne bi bilo prav, da bi sedaj vlada sprejela obveznosti, saj gre za zadeve, ki presegajo okvir običajnih upravnih poslov, kot to predvideva ustava za vlado v ostavki.

V Bruslju se bodo v ponedeljek sestali ministri za kmetijstvo šestih držav, ki bodo obravnavali dokončno ureditev prodaje mleka, mlečnih izdelkov in govejega mesa. Belgija je predlagala, da bi sestanek predložili in to iz dveh razlogov. Prvič v Belgiji ni redne vlade, poleg tega pa bodo v ponedeljek priredili v Bruslju veliko manifestacijo kmetovalcev šestih držav, ki protestirajo proti predvidenemu znižanju cene mleka. Ostalih pet držav pa je belgijski predlog zavrnilo in se bo posvetovanje kljub temu vršilo, čeprav nekaj ur kasneje kot prvotno predvideno, da se bo lahko francoski minister Faure udeležil seje francoske vlade, ki bo v ponedeljek dopoldne.

Predvideno je, da se bo sestanek kmetijskih ministrov nadaljeval do 31. maja, ko se bodo sestali zunanji ministri. Na dnevnem redu so zelo ostra in sporna vprašanja, saj vsaka država skuša braniti svoje kmetijstvo, povrh pa je prišlo zlasti glede mleka tudi do spornih stališč med predstavniki držav in stalne komisije pri Evropski gospodarski skupnosti.

Danes je prišlo do spopadov med stavkajočimi delavci in policijo v Trentu pred vhodom v podjetje «Michelin», kjer so delavci stavkali in je policija na grob način skušala ščititi skupino stavkokazov. Pri tem je bil lažje ranjen sindikalni predstavnik CISL Giuseppe Mattei, dva študenta, ki sta stavkajoče podprla, pa so odpeljali na policijo. V znak protesta so študentje kasneje odpovedali vse lekcije, vse tri sindikalne organizacije pa so napovedale splošno stavko v mestu za prihodnjo sredo.

Do resnih težav prihaja pri železniških zvezah med Italijo in Francijo zaradi stavke železnic v Franciji in je na stotine tovornih vagonov napolnilo železniške postaje v severni Italiji. Zlasti iz skrbljuje lahko pokvarljivo blago, ki se naglo kvari. Nič manjše niso težave za potnike, saj vlaki vozijo neredno in tudi prevoz z avtobusi ni zagotovljen, ker so v Franciji zaprte bencinske črpalke in obstaja nevarnost, da avtobusom na dolgi poti do Pariza zmanjka bencina.

Tajništvo italijanske federacije pristaniških delavcev FILP-CGIL je pozvalo pristaniške delavce, da prenehajo z nakladanjem in razkladanjem vseh ladij, ki so jih poslali v italijanska pristanišča v zvezi s stavko francoskih pristaniških delavcev. Že včeraj so pristaniški delavci v Savoni zavrnili delo na nekaterih ladjah v znak solidarnosti s francoskimi pristaniškimi delavci.

Deželna publikacija v slovenskem jeziku

Tiskovni urad dežele Furlanije-Julijske krajine je izdal v zbirki «Zvezki dežele» snopič «Dežela Furlanija-Julijska Benečija — prvo štiriletje '64-'68». Snopič šteje 20 strani in ga je tiskala tiskarna Graphis v Trstu. Vsebuje razne podatke o delu dežele v omenjenih štirih letih, o dejavnosti deželnega sveta, deželnega odbora, o izpolnjevanju sprejetih obvezności, o proračunskih izdatkih, o slovenski narodni manjšini, o delu dežele za ceste in komunikacije, o ukrepih v korist poljedelstvu, o industriji in trgovini, za razvoj turizma, v korist obrtništvu, v korist zadružništvu za javna dela, za ljudska stanovanja, za univerzo in znanstveno raziskovanje, za kulturne dejavnosti, zdravstveno skrbstvo, hitro pomoč pri prometnih nesrečah, za strokovno usposabljanje delavcev, za socialno skrbstvo, za šport itd. Govori tudi o petletnem načrtu in o deželni finančni družbi.

Francija

(Nadaljevanje s 1. strani)

ska, ki ugotavlja, da bi v sedanjih okoliščinah morali rajši razpisati nove volitve. Izjema je golistično glasilo «La Nation», ki ponavlja de Gaullove argumente.

Francoska komunistična stranka je zavzela odločno stališče proti referendumu, ki ga je napovedal de Gaulle. Objavila je izjavo, s katero poziva Francoze, naj se izrečejo proti referendumu, naj obsodijo zlotvorno golistično oblast, ki traja že preveč časa. Komunistična stranka poziva druge levičarske organizacije, naj čimprej pripravijo skupen program, ki bi ga skupno izvajali po odpravi golizma.

Pariški nadškof Marty je izdal danes poziv na razmišljanje in slogo. Nadškof omenja «velike težnje», ki se kažejo v delavskem svetu, «ki jih je treba upoštevati, ne da bi zanemarjali gospodarske potrebe, ki spremljajo vsak napor ustvarjanja in napredka». Nadškof je izjavil med drugim: «Tri tedne so študentje in učbeno osebje resno vodili dialog in razmišljanje. Manifestirali so tudi s silo svojo voljo, naj se uvede nov način odnosov med ljudmi. Sedaj je potrebno, da imajo vsi pogum razmišljati, da s svojim razumom zadržijo igro anarhističnih sil.»

Jugoslavija

(Nadaljevanje s 1. strani)

vseh teh vprašanjih je zahodnonemška vlada po mnenju Nikezića dobro razmišljala, ko je sklenila obnoviti diplomatske odnose z Jugoslavijo, kar je storila tudi jugoslovanska. Iz tega, da sta obe vladi sklenili obnoviti odnose, se da sklepati, da sta v tem našli interes in korist in to ne trenutnega, temveč nacionalni dolgoročni interes. Nikezić je izrazil zaupanje, da bo zahodnonemška javnost doumela te razloge kot dolgoročen interes.

V zvezi z bodočim obiskom zahodnonemškega zunanjega ministra Brandta v Beogradu sodi Nikezić, da ta obisk ni izraz samo dobre volje, ker sta se dobra volja in interes pokazala že v obnovitvi diplomatskih odnosov in z dogovorom o sestanku v Beogradu. Tema razgovorov ni v naprej določena, toda Nikezić sodi, da bo v razgovorih z Brandtom opravljena bilanca odnosov in vprašanj, proučili bodo dvostranska vprašanja in možnosti nadaljnjega napredka. Nikezić predvideva, da bo z Brandtom izmenjal misli tudi o aktualnih mednarodnih vprašanjih skupnega interesa za obe državi, ki zanimajo tudi večino držav.

Nikezić je v intervjuju ponovil tudi znano jugoslovansko pozitivno ocenitev dogodkov na Češkoslovaškem ter glede nedavne konference demokratičnih in naprednih sil Sredozemlja dejal, da se je na tej konferenci poudaril interes, ki ga narodi Sredozemlja kažejo, da se vprašanja tega področja rešujejo predvsem z udeležbo tega področja.

Glede razgovorov o Vietnamu v Parizu je Nikezić dejal, da je težko govoriti o optimizmu, ko gre za tako težko zadevo, čeprav je bila Jugoslavija v neki meri vedno optimist, ker je bila prepričana, da narod, ki je sklenil braniti svojo svobodo, ne more biti premagan.

Na koncu je Nikezić poudaril, da Jugoslavija daje velik pomen stanju v Evropi, in izrazil prepričanje, da bo Evropa ostala tudi v bodoče središče dejavnosti, ki v precejšnji meri vpliva na razvoj razmer v drugih delih sveta.

B. B.

POVEČANA DEJAVNOST PARTIZANOV OKOLI SAJGONA

Partizanska raketa uničila ameriško letalsko oporišče

Nad sto helikopterjev močno poškodovanih
Obstreljevanje številnih krajev okoli prestolnice

SAJGON, 25. — Preteklo noč so osvobodilne sile okrepile svojo dejavnost okoli Sajgona. Na Ben Kat 30 kilometrov severovzhodno od Sajgona je padlo več kot 300 granat iz minometov, povzročile so veliko škodo. V zadnjih 24 urah so osvobodilne sile bombardirale številne kraje. Bili so tudi večji ali manjši spopadi okoli prestolnice.

V Sajgonu se je zvedelo, da je ena sama 122-milimetrska raketa, ki so jo izstrelile osvobodilne sile, porušila do tal ameriško letalsko oporišče in nad 100 helikopterjev je bilo močno poškodovanih.

Predstavnik sajgonske vlade je sporočil, da so bili davi v predmestju Gia Dinh večji spopadi. Na raznih krajih Južnega Vietnama so osvobodilne sile sestrelile danes dva ameriška bombnika in dva helikopterja. Peto, prevozno letalo se je zrušilo «iz neznanih vzrokov».

Včeraj so v Sajgonu obsodili na dve leti zapora nekega vietnamskega fotografa, zaposlenega pri ameriški tiskovni agenciji UPI, ker je snemal fotografije, ki veljajo za škodljive za državno varnost. Načelnik urada UPI v Sajgonu je izjavil, da se obsodba nanaša na nekatere fotografije, ki so kazale južne Vietnamce, ki mučijo partizane.

Novi sajgonski ministrski predsednik Tran Van Huong je predstavil danes novo vlado predsedniku republike. Novi zunanji minister je senator Tran Canh Tranh. Zatrjuje se, da sestava nove vlade pomeni po mnenju opazovalcev osebno poraz podpredsednika Kija.

Arabci napadli izraelsko oporišče

120 mrtvih in ranjenih

BEIRUT, 25. — Organizacija za osvoboditev Palestine je objavila poročilo, v katerem pravi, da so pripadniki «El Fataha» ob zori napadli izraelsko vojaško taborišče severnovzhodno od Jeriha v jordanski dolini. Poročilo pravi, da so člani osvobodilne vojske ubili ali ranili 120 izraelskih častnikov in vojakov ter uničili ali poškodovali vsa motorna vozila, med katerimi sta bila dva oborožena jeepa in štirje tanki.

Jordanski vojaški predstavnik je javil, da so izraelske čete streljale na jordansko ozemlje, na kar so oborožene sile Amana odgovorile z ognjem iz poljskih in tankovskih topov. V Tel Avivu pa so javili, da je prišlo do topovskega dvoboja na obeh straneh Jordana. Tako jordansko kot izraelsko poročilo trdita, da ni bilo žrtev.

V Chtouri v Libanonu se je danes začela 26. konferenca urada za arabsko bojkotiranje Izraela, med katero so razpravljali o izidu gospodarskega bloka njihovega skupnega sovražnika.

Med najtežjimi problemi spada vprašanje proizvodov zahodne obale Jordana in področja okoli Gaze, ki so sedaj pod vojaško upravo Izraela. Med konferenco, ki bo verjetno trajala dva tedna, bodo sestavili «črni spisek» vseh ladij in tujih družb, ki trgujejo z Izraelom. Od 1948. leta do danes je ta urad sestavil seznam 2700 družb in 165 ladij, ki so imele trgovske stike z izraelskimi krogi.

Otvoritveni seji konference so prisostvovali predstavniki 14 članov arabske lige, medtem ko so bili odsotni predstavniki Tunizije, Južnega Jemena in emiratov v Perzijskem zalivu Bahraina, Dubaja, Quatarja in Abu Dahnija.

Libanonski minister za gospodarstvo Edward Hnein je izjavil, da imajo Arabci, tudi na podlagi listine OZN, popolno pravico do bojkota, medtem ko je načelnik urada za bojkotiranje Izraela Mohamed Mahgoub izrazil upanje, da bodo s tem dosegli povoljne rezultate v prid arabskega gospodarstva.

WASHINGTON, 25. — Pentagon javlja, da je neki sovjetski bombnik vrste «TU 16» padel 360 km od norveške obale v morje. Bombnik ,pravijo v Washingtonu, je večkrat v nizkem letu preletel ameriško letalonosilko «Essex». Po zadnjem preletu je letalo izgubilo ravnotežje in padlo kakih 9 km od ladje v morje. Helikopterji ameriške ladje so šli na kraj nesreče, kjer so našli le dele treh teles. Po navadi ima bombnik sedem mož posadke. Kasneje so posmrtne ostanke sovjetskih pilotov izročili posadki sovjetske torpedovke, ki je bila 180 km od kraja, kjer se je potopil sovjetski dvomotorni bombnik. V trenutku nesreče je bilo v zraku pet letal ameriške ladje, ki so imele protipodmorniške vaje.

Mirna demonstracija holandskih delavcev

UTRECHT, 25. — Več kot 10.000 nizozemskih delavcev, ki pripadajo trem sindikalnim centralam (kalvinistični, katoliški in socialistični) je danes mirno demonstriralo v Utrechtu proti začasnemu blokiranju plač, ki ga je določila vlada, da bi s tem preprečila višanje cen. Vlada je namreč pred dnevi objavila, da se bodo vse nacionalne delovne pogodbe podaljšale še šest mesecev v letu 1969. Zveza nizozemskih sindikatov je tudi mnenja, da je vsota 150 milijonov florintov, ki jih je vlada določila za boj proti brezposelnosti, nezadostna.

Kakih deset študentov, članov marksistično leninistučnega «sindikalnega gibanja študentov», je zaman zahtevalo besedo med delavsko demonstracijo. Sindikalni voditelji so jim to preprečili in študentje so se morali zadovoljiti s trosenjem letakov, v katerih delavce vabijo k skupni akciji s študenti tako kot v Franciji.

«Nočemo dramatičnega položaja kakor v Franciji,» je izjavil Anton Kloos, predsednik socialističnega sindikata, «toda prav tako kakor francoski delavci, s katerimi smo solidarni, ne moremo sprejeti krivic.» Kloos je zatrdil, da se gospodarstvo razvija in sindikati zahtevajo, da naj bodo delavci deležni tega prospeha.

Potem ko so poslušali več govorov, so se demonstranti razšli brez incidentov. Med samo demonstracijo so za red skrbeli zgolj sindikalni delegati.

PODELJENE NAGRADE «ZLATI MORETTI»

SILONE, MARIN, STREHLER SO LETOŠNJI NAGRAJENCI

Kot vsako leto bodo nagrade podeljene 1. junija v Vidmu

VIDEM, 25. — *Pisatelj iz Abrucov Ignazio Silone, pesnik iz Gradeža Biagio Marin ter igralec in režiser Tržačan Giorgio Strehler so si letos osvojili nagrado «Zlati Moretti» za kulturo, za katero je določenih pet milijonov lir in ki se letos podeljuje tretjič.*

Ignazio Silone je prejel vsedržavno nagrado za literaturo (tri milijone) za svojo zadnjo knjigo «Pustolovščina ubogega kristjana», ki jo je izdal Mondadori. V razsodiščni komisiji so bili Carlo Bo, Eugenio Montale, Guido Piovene, Elio Bartolini in Oliviero Honoré Bianchi.

Ista komisija je odločila, da prejme nagrado (milijon lir) Biagio Marin. Nagrada je bila določena za književnika iz Furlanije-Julijske krajine.

Razsodišče za prireditve, v katerem sta bila režiserja Mario Camerini in Luchino Visconti ter kritik Tullio Kezich, se je sestalo v Rimu ter je soglasno dodelila nagrado (milijon lir) Giorgiu Strehlerju.

Slovesnost podelitve nagrad bo 1. junija v zgodovinskem gradu v Vidmu.

Ironične izjave angleškega konservativca o Franciji

LONDON, 25. — Bivši predsednik konservativne stranke Edward Du Cann je izjavil, da stanje v Franciji daje Veliki Britaniji priložnost «pomagati predsedniku de Gaullu in francoskemu ljudstvu».

Dejal je: «Velika Britanija mora takoj umakniti svojo zahtevo za pristop k evropski skupnosti. Predsednik de Gaulle je namreč izjavil, da sta samo dve možnosti: povratek k redu ali pa zmeda.»

Po mnenju Du Canna bi morala britanska vlada obvestiti francosko ljudstvo, da sicer ne želi vmešavati se v notranje zadeve Francije ,toda «ne namerava na noben način povezati se s Francijo, dokler ne bo stanje v Franciji normalno».

«V pričakovanju, da francoska vlada «napravi red v svoji hiši», je izjavil konservativni predstavnik, bi morala Velika Britanija uporabiti svoje sile za okrepitev gospodarstva in za izboljšanje trgovinskih odnosov z drugimi državami.»

Zaključeno zasedanje o parazitologiji

Na tržaški univerz se je včeraj zaključilo peto vsedržavno zasedanje o parazitologiji, ki ga je organiziral inštitut za mikrobiologijo na tržaški univerzi in katerega so se udeležili priznani strokovnjaki iz Italije in 10 evropskih ter drugih držav. Strokovnjaki, ki so se udeležili zasedanja, so med drugim poudarili, da nekateri imajo parazitologijo za manj važno vedo, toda proučevanje parazitov ima vedno večjo važnost, zlasti odkar so na primer zapazili, da je nevarnost, da se malarija ponovno pojavi v Italiji.

Ob otvoritvi kongresa je prof. Robert Dollfus iz Pariza govoril o liku in delovanju tržaškega strokovnjaka prof. Stossicha.

Kardinal Tisserant obišče Jugoslavijo

VATIKAN, 25. — Kardinal Tisserant bo 3. junija obiskal Jugoslavijo na vabilo Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu. V Ljubljani bo Tisserant obiskal Slovensko akademijo znanosti, v Beogradu pa Srbsko akademijo znanosti. Obiskal bo tudi Split in Dubrovnik in od tu se bo 14. junija vrnil v Rim.

šport šport šport

VČERAJ V TRSTU

Italija-Anglija 1:1 v tekmi mladih ekip

V srečanju reprezentanc pod 23 leti je bil strelec prvega gola Kendall (A) v 37' p. p., v d. p. v 9' pa Gori (I)

ANGLIJA: Springett; Wright, Shaw; Doyle, Stephenson, Harris; Sammels, Baldwin, Birghemall, Chivers, Kendal.

ITALIJA: Vecchi; Roversi, Pasetti; Montefusco, Cresci, Ferrante; Gori, Vieri, Anastasi, Merlo, Riva.

SODNIK: Babauczek (Avstrija).

V toplem, oblačnem vremenu se je na tribunah tržaškega stadiona zbralo na 20.000 gledalcev. Igrišče je bilo v dobrem stanju. Na tribuni sta bila tudi predsednik in podpredsednik Italijanske nogometne zveze Franchi in Barassi, tajnik Bertoldi, predsednik deželne vlade de Rinaldini in številne druge osebnosti, med mnogimi trenerji pa tudi Helenio Herrera.

Srečanje je bilo v prvem polčasu precej dolgočasno do 37', ko je Anglija prišla do zadetka. Akcija, ki je goste privedla v vodstvo se je odvijala na desni strani, Doyle je podal pred italijanska vrata, kjer je povsem nekriti Kendall neovirano z močnim strelom ukanil Vecchija.

Angleži so imeli v svoji obrambi boljši del moštva, zlasti, ker italijanski napad ni deloval dobro. K sreči tudi angleški napadalci niso bili najbolje razpoloženi in tako se je srečanje v prvem polčasu odvijalo v glavnem brez večje nevarnosti za oba vratarja, če izvzamemo Kendallov gol.

V drugem polčasu so prvih 30 minut prevladovali Italijani. Domačini so valili proti nasprotniku nevarne napade, zlasti na obeh krilih. Pritisk italijanske reprezentance je v 9' končno obrodil sad: Merlo je z leve strani streljal kazenski strel na sredo, kjer ga je Anastasi z glavo podaljšal do Gorija, ta pa je neovirano poslal žogo v levi del vrat. Srečanje se je tudi proti koncu nadaljevalo z lahno premočjo domačih igralcev, gostje pa so skušali z manj prepričljivimi napadi zopet doseči vodstvo, vendar brez uspeha. Rezultat je ostal do konca neodločen in v bistvu je tak izid tekme tudi pravilen.

ŠAH

Danski velemojster Larsen se je uvrstil v polfinale tekmovanja za naslov svetovnega šahovskega prvaka in se bo zdaj srečal s sovjetskim velemojstrom Borisom Spaskim. Larsen je v odločilni deseti partiji premagal Portischa in tako je dvoboj z njim odločil v svojo korist s 5,5:4,5.

KOŠARKA

Zmaga Jugoslavija

SOFIJA, 25. — Jugoslovanska košarkarska reprezentanca je danes na predolimpijskem kvalifikacijskem turnirju v Sofiji premagala svojega prvega nasprotnika Avstrijo z visokim rezultatom 107:83 (50:35).

TENIS

Davisov pokal

MOSKVA, 25. — Jugoslovanska teniška igralca Jovanović in Franulović sta izgubila danes tudi igro dvojic proti Metreveliju in Lihačovu v treh setih 2:6, 9:11, 6:8. S tem se je praktično tekmovanje za Davisov pokal za Jugoslovane končalo, ker vodi Sovjetska zveza s 3:0.

* * *

Še nekaj drugih izidov drugega kola:

Italija — Monaco 5:0 V zadnjih srečanjih sta Mulligan in Castigniano zmagala s 3:0.

* * *

Češkoslovaška — Belgija 2:1. Anglija — Finska 5:0. Španija — Švedska 2:1.

POP SPDT za pokal «Zorka Jelinčiča

Slovensko planinsko društvo v Trstu priredi 9. junija v Bazovici spomladanski planinsko orientacijski pohod za pokal Zorka Jelinčiča.

Prijave ekip se sprejemajo v Tržaški knjigarni 7. in 8. junija od 18. do 19. ure. Ekipo lahko sestavlja od 4 do 6 tekmovalcev. Društva morajo prijaviti sestavo ekip pol ure pred startom. Vsaka ekipa mora imeti s seboj kompas in specialko «Bazovica».

Zbor tekmovalcev bo ob 7.30 na društvenem zemljišču v Bazovici (pri igrišču Žarje).

Popoldne bodo na vrsti zabavna tekmovanja za posameznike v teku s kuhalnicami, v teku v vrečah in ciljanju v tarčo. V večernih urah bo taborni ogenj.

Ob priliki pohoda priredi SPDT dan zaščitenih cvetic, da bi vzbudilo med najmlajšimi ljubezen in spoštovanje do narave. V ta namen bodo na društvenem zemljišču v Bazovici tekmovanja za mladino do 14. leta s tematiko: «Zaščitena flora». Tekmovanja se bodo pričela ob 9. uri s sledečim sporedom:

1. Lov na zaklad
2. Kaj veš, kaj znaš?
3. Risarski ex tempore.

Prijave se bodo sprejemale na kraju tekmovanja ob 8.30.

Igo Legiša, član odbora SPDT je prejšnji teden v Gregorčičevi dvorani v Trstu predstavil občinstvu predavatelje ing. Miloša Kodriča, Franca Savenca in Jožeta Cesarja, ki so imeli zanimiva predavanja pod naslovi: «O flori», «Razvoj alpinizma in ustroj alpinističnih odsekov v Sloveniji», ter «Zgodovina tržaškega alpinizma»

GIRO D'ITALIA: 5. ETAPA

Dva kilometra pred ciljem Zilioli odvzel Merckxu zmago

Merckx je svoj zaostanek na skupni lestvici zmanjšal na polovico

SANREMO, 25. — Dancelli je moral danes s stisnjenimi zobmi braniti svojo roza majico. Merckx je tudi na tej etapi dokazal, da je vozač, ki pravočasno zazna nevarnost, pa tudi ugodno priložnost. Skupno z Zilioljem je bil glavni protagonist današnjega dela tekmovanja in je iz svojega podviga izvlekel določeno korist: Dancelliju se je na lestvici približal za dve minuti.

Kronika: Etapa se je začela z napadi španskih kolesarjev, ki pa niso obrodili sadu. V prvi uri je nato glavnina opravila v mirni vožnji približno 30 km poti. Pobeg Španca Ocene in Belgijca Van Den Boscheja je po Ventimiglii trajal nekaj kilometrov, nato pa ju je 35 kolesarjev, med katerimi so bili vsi najboljši, zopet ujelo.

Do odločilnega pobega je prišlo po San Remu, ko so se kolesarji drugič povzpeli na prelaz Ghimbegna. Ušel je Zilioli, 50 metrov za njim so ostali Merckx, Delisle in Adorni, 100 metrov pa Jimenez, Gimondi, Motta, Maurer, Velez in Letort. 3 km pred vrhom prelaza je Ziliolija ujel Merckx in odtlej sta napredovala več ali manj skupno. Na vrhu prelaza je Merckx osvojil veliko gorsko nagrado, za seboj je pustil Ziliolija za 8'", ostale pa za več kot minuto. Rozа majica Dancelli je imel na tej točki dve minuti zaostanka Merckx, ki vozi na spustih običajno zelo previdno, se je tokrat spustil navzdol z divjo vožnjo in si je priboril poldrugo minuto prednosti pred Ziliolijem, še večjo pa pred ostalimi dirkači. Zilioli pa je z zagrizenim zasledovanjem Merckxa kljub vsemu ujel, skušal ga je celo prehiteti, vendar se Belgijec ni pustil presenetiti. Nov napad Ziliolija tri km pred ciljem ni uspel. Dva km pred koncem etape pa je bilo drugače: Zilioliju je uspelo si priboriti strometrsko prednost pred Merckxom, ki se je nato sicer zmanjšal na 50 metrov, vendar pa Italijanova etapna zmaga ni bila več ogrožena. Odorni, Motta in Dancelli so prispeli po približno dveh minutah, nato pa v presledkih še ostali.

ETAPNA LESTVICA

1. Zilioli, ki je prevozil 149 km dolgo krožno progo v Sanremu v 4.27'42" s poprečno hitrostjo 33,395 km na uro.
2. je bil Merckx 4" zaostanka
3. Adorni 2'12"
4. Motta
5. Dancelli
6. Michelotto
7. Balmamion
8. Gabica
9. Velez
10. Gimondi, vsi v času Adornija.

SKUPNA LESTVICA

1. Dancelli 20.31'41"
2. Merckx 1'55" zaostanka
3. Zilioli 2'
4. Motta 4
5. Gimondi ,"
6. Jimenez 4 13"
7. Letort
8. Gabica 4'15"
9. Velez
10. Balmamion
11. Adorni 4'17" itd.

* * *

Šesta etapa bo merila 223 km in bo vodila od Sanrema do Alessandrie. Prvih 100 km poti bo ravne, sredi proge pa bo 516 m visok vzpon Giovo.

Mladinke Bora v finalu 2. junija v R. Emiliji

2. junija bo v Reggio Emiliji finalni turnir letošnjega italijanskega državnega ženskega mladinskega odbojkarskega prvenstva. Kot je znano se je v finale uvrstila tudi mladinska šesterka Športnega združenja Bor, ki bo imela za nasprotnice naslednje ekipe: CUS Parma, UISP Sestese in CP Mediterraneo Catania. Turnir bo dokaj naporen, saj bodo odigrali vseh šest srečanj v istem jutru, tako da bo morala vsaka ekipa odigrati kar tri srečanja v približno štirih urah. Ker nam je moč posameznih ekip udeleženk tega finala neznana (mladinsko žensko prvenstvo so letos prvič organizirali) je nemogoče predvideti, kakšne možnosti imajo borovke.

ODBOJKA — ŽENSKA B LIGA

Borovke zaključile prvenstvo z zmago nad FARI (PD) s 3:1

Igra borovk je bila dokaj medla, razen v zadnjem setu

Borovke v napadu v prejšnji tekmi z Este

BOR — FARI (PD) 3:1 (6:15, 15:12, 15:9, 15:5)

BOR. Hmeljak 10, Pernarčič 13, Barej 9, Miot 8, Pavletič 6, Rauber 5, Kenda, Rogelja, Bezeljak.

FARI (PD): Fontolan, Zanella, Bruno, Miozzo, Noventa, Bedin F., Bedin, Baccaglini

SODNIK: Treu (GO).

STRANSKI SODNIK: Palombari.

ZAPISNIKAR: Bonini.

Borovke so se poslovile od domačega občinstva z zadnjo prvenstveno tekmo proti ekipi FARI iz Padove. Ta ekipa se bori za ostanek v ligi zato je bila zmaga Tržačank povsem pričakovana. Dosegle pa so jo precej težje, kot je kazalo pred začetkom tekme. Gostje so se predstavile v obrambi kot nadpovprečno usešna ekipa, ki je lovila tako tolčene, kot plasirane žoge z veliko lahkoto. Presenečene borovke v prvem setu nikakor niso mogle prodreti skozi gosto kritje polja nasprotnic in so šele v nadaljevanju igre nekoliko bolj uredile svoje vrste. Kljub temu pa njihova igra ni bila na posebni višini in šele v zadnjem nizu, ko so se nekoliko razgrele nasprotnice pa precej popustile, so lahko z večjo avtoriteto gospodarile na igrišču.

Tudi to srečanje je pokazalo napako, ki je prišla pri plavih do izraza v zadnjem času: potem, ko so vrsto let slovele prav z odlično obrambo so zdaj prav v tej popustile, medtem, ko so izboljšale napad. To je nedvomno rezultat dejstva, da premalo trenirajo. Igravanje obrambe zahteva mnogo časa in vaj in brez tega seveda tudi pri borovkah ne bo šlo.

Borovke so tako prvenstvo zaključile na drugem mestu, kar je na splošno zadovoljiv dosežek, lahko bi pa izsilile, z vsaj nekoliko boljšo igro v Nembru tudi osvojitev prvega mesta. To jim sicer še ni z gotovostjo ušlo, kajti če Presolana zgubi srečanje z La Bollito (kar se je že zgodilo v prvem delu prvenstva), potem imajo Tržačanke še možnost, da zlezejo na vrh lestvice.

* * *

V ženskem promocinjskem prvenstvu je sinoči v Trstu na stadionu «I. maj» FARI B premagal Bor C s 3:1 (15:4, 13:15, 15:7, 15:7).

DOMAČI ŠPORT

Danes, v nedeljo, 26. maja

NOGOMET

II. amaterska liga
V Nabrežini
VESNA — ROMANS

* * *

Začetniško prvenstvo
Ob 10. v Trstu, igrišče S. Giovanni
S. GIOVANNI — BREG

* * *

Ob 12. v Trstu, stadion «I. maj»
UNION — PONZIANA

* * *

Turnir «Dan mladosti»
Ob 15.30 v Luciji
KOPER — BREG (mladinci)

ODBOJKA

Ženska C liga
Jutri, v ponedeljek, 27. maja ob 20. uri v Bazovici
ZARJA — AGI B

* * *

Danes, v nedeljo, 26. maja

* * *

Ob 10.30 v Št. Petru ob Soči
CORRIDONI — BREG B

* * *

Ob 8.30 v Nabrežini
SOKOL B — OMA

* * *

Ob 15.30 v Bazovici
GAJA — FARI C

* * *

Ženski turnir «Dan mladosti»
Ob 9. uri na Reki
PARTIZAN (R)
STUDENT (R) BREG

* * *

Moška D liga
Ob 10.30 v Trstu, stadion «I. maj»
BOR — GASILCI (TS)

* * *

Ob 10. uri v Zgoniku
KRAS — CSI FRIULI

KOŠARKA

Naraščajniški turnir FIP
Ob 9. uri
BOR — LLOYD
Ob 11. uri
BOR — MIVAR

ATLETIKA

Tekmovanje v organizaciji Bora
Ob 8.30 v Trstu, stadion Kolonja
NASTOP ČLANIC, MLADINK, NARAŠČAJNIC, DEKLIC IN DEČKOV (SODELUJE BOR)

SMUČANJE

VTK Memorial
Ob 9. uri na plazu pod Jalovcem
NASTOP SMUČARJEV—ALPINISTOV SPDT

KAREL MISARŽ

Eno plzenjsko za gospoda Ružičko

Pri nas je odlična gostilna. Vhod ima s trga. Ko gospod Kràsa od Javne varnosti opolnoči razglasi, da bo treba zapreti, spije pri tem kavo in sifon. Včasih se nam ne ljubi domov in tedaj se odpravimo v graščino. Gremo mimo črpalke in spomenika slavnega rojaka, [illegible] tojimo pri vodnjaku v obliki velike ribe, ki ji iz nozdrvi curlja voda, in gledamo velike srebrne kaplje. Srebrne so, ker je tudi mesec srebrn in je srebrna luč pri vhodu v graščino. Pri tem vodnjaku vsakdo pobere prgišče peska in potem zlezemo na balkon. Pesek mečemo v okno, da bi nas slišal gospod Pacovsky, ki je pesnik in dolgo v noč piše pesmi, a jih nikomur ne daje brati. Gospod Pacovsky je v tej graščini upravitelj. Odpre nam okno in mi zlezemo noter drug za drugim. Doktor Neubayer, doktor Križ, gospod Mach, ki vodi to odlično gostilno, gospod Ptaček, kapelnik, pa še kdo, ki se nam pridruži. Včasih se nam je pridružil gospod Ružička, pa se nam ne bo več.

Gospod Ružička je imel včasih vrtiljak, poslikan z vilami, lochneskimi pošastmi, ki so škripale z belimi špičastimi zobmi, in strelišče, poslikano z rožami in lovci in psi in jeleni. Ko ga je njegova družina pustila v našem mestu, ni imel gospod Ružička ničesar več. Samo razpeto letno srajco, okoli vratu pisano rutico in na glavi oguljen in zamaščen lovski klobuk. In počen, zahripan glas od kričanja na proščenjih. Toda pri nas nismo več slišali njegovega proščenjskega izklicevanja kot pri njegovih mlajših kolegih vrtiljakarjih in komedijantih. Pri nas je rekel samo:

«Hej, ti, mladenič, daj za eno pivo!»

Mi seveda nismo bili nikaki mladeniči. Doktor Neubayer bi moral biti že eno leto v penziji, doktor Križ nosi že peti križ in gospoda Mach in Ptaček, ki sta enakih let, jih imata štirideset. Vendar gospodu Ružički tega ne bi bilo treba posebej reči. Ker je znal lepo pripovedovati o morju in kormoranih — med prvo svetovno vojno je služil pri mornarici — je zmeraj kdo izmed nas vzdignil roko in pomignil Robertu, ki je bil v tej naši gostilni natakar, in mu rekel:

«Robert, eno plzenjsko za gospoda Ružičko!»

Ali pa:

«Robert, en rum za gospoda Ružičko!»

In Robert je rekel «prosim, gospodje» in počakal, da mu je točaj natočil zlati curek piva v visok kozarec, mi namreč ne maramo piti iz pollitrskih vrčkov, potem pa pritekel k naši mizi, se nasmehnil in slovesno rekel:

«Eno plzenjsko za gospoda Ružičko.»

Gospod Ružička je odgrnil belo peno, zamrmral nekaj kot «no, pa na zdravje» in pil. Potem si je obrisal brke, ki so mornarja delale kar bojevitega, pri odsluženem vrtiljakarju pa so bile turobne. Ko si je prižgal ogorek cigare, je jel pripovedovati o morju in kormoranih, ki so približno taki kot race, samo da so boljši letalci.

Pred polnočjo mu je natakar Robert prinesel harmoniko in kdo od nas ga je naprosil:

«Gospod Ružička, zaigrajte nam kakšno vašo staro vižo!»

Gospod Ružička je zabrodil s prsti po tipkah in začel. Igral je tako stare viže, da se jih od nas že skoraj nihče ni več spominjal.

Letos jeseni pa smo mu napravili veliko veselje. Že štirinajst dni ga ni bilo med nas in ugotovili smo, da hodi h gugalnicam in k vrtiljaku in strelišču. Vrtiljak meče čisto posebno luč. Osvetli samo krog ljudi, ki stojijo pod njim, in ti so na pogled malce bledi. Ljudje izven tega kroga pa niso nikakršni, ker je videti samo temne sence. Tam stojijo zaljubljenci in gledajo vrtiljak ali strelišče ali pa drug drugega. Največkrat gledajo drug drugega. Pri tem navadno pohodijo cvetlice, ker je osvetljeni krog precej širok, cvetlične grede pa naznačujejo robove trga, ki je določen vrtiljakarjem. In v tej temi med cvetlicami je postajal gospod Ružička. Stopal je po uvelih floksih, ki so mu njihova visoka stebla segala do kolen, ter oprt na palico gledal. Kar naprej se je smehljal in gledal. Morda uro, dve ali tri. Pa ni stal na enem mestu. Hodil je okrog vrtiljaka, vedno skrit za temnim obodom, ki so ga zarisale njegove luči.

Ko smo ga tako odkrili, je rekel gospod Ptaček:

«Ga vidite, starega, kako žalostno gleda?»

Doktor Križ pa je pristavil:

«Mislim, da bi rad še enkrat poskusil.»

Gospod Mach nam je pomežiknil in stopil k zagorelemu, kakih trideset let staremu vrtiljakarju, ki je imel brke kot gospod Ružička, razpeto letno srajco kot gospod Ružička, okrog vratu pisano rutico in na glavi oguljen lovski klobuk. Nekaj časa sta se pogovarjala, gospod Mach pa nam je pri tem pomežikoval. Potem je šel vrtiljakar h gospodu Ružički. Stopil je k njemu in privzdignil klobuk, gospod Ružička je tudi privzdignil klobuk in se rahlo zdrznil. Gospod Mach nam je rekel:

«Zdaj pa pazite, gospodje!»

Vrtiljakarja sta se malo pogajala, zdajci pa je gospod Ružička ves srečen zapičil palico med uvele flokse, ki so mu segali do kolen, in odšel z zagorelim vrtiljakarjem. Ta je povedel gospoda Ružičko k lesenim stopničkam vrtiljaka in se postavil nedaleč od nas. Potem se nam je prijateljsko zarežal in pomežiknil. V hrup in pokanje s strelišča, v monotono škripanje gugalnic je naenkrat zagrmel hripavi glas gospoda Ružičke:

«Kar izvolite, dame, kar izvolite, gospodje!»

Vrtiljakova ploščad je škripala, ljudje so navalili. Glas gospoda Ružičke je grmel, roke gospoda Ružičke so zapenjale verižice na sedežih, vrtiljak je bil zaseden do zadnjega prostorčka. In prišel je svečani trenutek. Klakson je silovito zahreščal, in sedeži, obešeni na dolge tanke verižice, so počasi, narahlo vzvalovili in začeli opisovati najprej majhne, potem pa vedno večje in vedno bolj divje kroge.

Gospod Ružička pa je stal, z eno roko naslonjen na tram vrtiljaka, z drugo v žepu, se smehljal, gramofon je tulil, ljudje so hrumeli in streljali in vrveli in zaljubljenci so se gledali med floksi, kjer je štrlela zapičena palica. Gospod Ružička je dvignil obrvi, se skrivnostno namuzal in ugasil močne luči, ki so osvetljevale krožeče sedeže, obešene na tankih verižicah. Sedeži so se zavrtinčili, verižice so zarožljale. Mladi pari so se zapletali in kričali z navdušenimi, globokimi in tankimi glasovi. Gospod Ružička je sedel, naslonil glavo na tram vrtiljaka in zaprl oči. Pesem je že zdavnaj izzvenela, on pa je sedel in sedel. Oči zaprte. Pisana rutica pod razpeto letno srajco. Lovski klobuk potisnjen na tilnik. Vrtiljak v zagonu. Deset minut, petnajst, morda dvajset ali petindvajset minut; danes je že težko reči, čez koliko časa se je razleglo tisto strašno vpitje, ko so ljudje nehali streljati in so od groze odreveneli s puškami v rokah, ko so se gugalnice ustavile, po zraku pa so med zvezdami, mesecem in zemljo krožili sedeži z rjovečimi in poblaznelimi ljudmi.

«Ustavite, ustavite vendar!» je tedaj zadonel glas gospoda Krase od Javne varnosti, ki se je skupaj z zagorelim vrtiljakarjem in doktorjem Neubayerjem prerival skozi gosto množico ljudi, ki se je razmikala in umirjala. V grobni tišini je mladi vrtiljakar ustavil vrtiljak in prižgal luči. Na ploščadi vrtiljaka je bilo kot v gledališču. Spodaj je ljudem zastajal dih, zgoraj so nekateri bruhali, nekateri so se brezglavo opotekali, nekateri sede bedasto zrli predse, doktor Neubayer pa je dvignil veko gospodu Ružički in mu potipal zapestje. Potem je rekel spodaj zbrani množici:

«Gospod Ružička je pravkar izdihnil.»

Nekaj trenutkov je bilo vse tiho. Ljudje so topo strmeli gor, kjer je sedel gospod Ružička, na njegovi desni doktor Neubayer, na levi gospod Krasa v svetlobi močnih luči, pri nogah prevrnjen oguljen lovski klobuk. Potem je nastal zamolkel šum, ljudje so se začeli razhajati, mi pa smo stali tam in se šepetaje pogovarjali o tej prečudni smrti, dokler ni gospoda Ružičke odpeljal velik črn avto.

Nato smo šli v graščino, gospod Mach se je vrnil še po palico, zapičeno med flokse, in pripravili smo nekaj, česar naše mesto še ni videlo, pa najbrž tudi nikoli ne bo, ker ni drugega gospoda Ružičke, odsluženega vrtiljakarja z brki, z razpeto letno srajco, pisano rutico in lovskim klobukom. Napravili smo gospodu Ružički pogreb.

Tretji dan po njegovi prečudni smrti smo se vsi zbrali pri mrliški vežici. Doktor Neubayer v črni obleki, doktor Križ v črni obleki, gospod Mach v črni obleki, Robert in vse mesto. Gospod Ptaček ni bil z nami in ni bil v črnem, ker je v uniformi stal z godbo pod vrbami žalujkami.

Čeprav ni sprevoda nihče razporejal, so šli za krsto vsi vrtiljakarji, njihovi otroci, potem mi in nepregledna množica drugih ljudi. Gospod Pacovsky, ki je pesnik in tudi predsednik odbora za komunalne zadeve, je imel nad grobom govor, med katerim je mnogo žensk jokalo. Ko so spuščali krsto, je dal gospod Ptaček znak in vsi smo se zdrznili, kajti godba je zaigrala tisto pesem o kormoranih, med katero je gospod Ružička pod vrtiljakom umrl.

Ko je bilo to pri kraju, smo šli v gostilno, v črnem, kakor smo bili na tem čudnem pogrebu tujega človeka, tuji ljudje.

V soboto, 1. junija, bo v Kulturnem domu glasbeno zabav na prireditev, pri kateri bo sodelovala vrsta ansamblov in solistov. Prireditev je namenjena zlasti mlajšemu občinstvu (od xy let).

FRAN ŽIŽEK - KRUNO CIPCI

«DOKTOR PETELIN» nova slovenska opera

(Krstna izvedba 18. t. m. v Mariboru)

Ni še dolgo tega, kar smo na ljubljanski televiziji gledali krstno izvedbo Simoniti-Samčeve opere «Partizanka Ana» (katero je avtor članka v gledališkem listu št. 9-10 SNG v Mariboru pri naštevanju izvirnih slovenskih opernih libretov prezrl), ko je prišla na oder mariborskega gledališča nova slovenska opera «Doktor Petelin», skladatelja Kruna Cipcija in libretista Frana Žižka. Njena krstna izvedba je bila v soboto 18. t.m. pod vodstvom tudi v Trstu dobro poznanega dirigenta Jakova Cipcija in v režiji libretista Frana Žižka.

Posebnost te opere v treh dejanjih ni samo v tem, da je ena izmed redkih izvirnih domačih oper, temveč tudi v tem, da je prva slovenska komična opera. Kot «Partizanka Ana» je tudi ta opera bila napisana za televizijo in je kot taka pred časom prejela prvo nagrado na tekmovanju jugoslovanske televizije, toda pokazalo se je, da je njena uprizoritev lahko zelo učinkovita tudi na odrskih deskah. Fran Žižek je za libreto uporabil staro francosko farso neznanega avtorja «Maitre Pierre Pathelin», s katero se je — kot je sam izjavil — prvič srečal v gledališču E. F. Burjana v Pragi. Že pred vojno jo je uprizoril na odru, po vojni pa jo je razširil, ji dodal nekaj novih oseb in jo prestavil v srednjeveško Ljubljano. Pred kakimi petimi leti se je lotil njene predelave v operni libreto. Besedilo govori o obubožanem zvijačnem advokatu Doktorju Petelinu, ki začne pretkano goljufati, a se na koncu sam ujame v zanke justice, ki je bila tudi sama podkupljena.

Zgodba je prepletena z ljubezensko igro dveh parov, je polna dovtipnih razrešitev in v svoji preprostosti iskriva v skladu z žanrom stare italijanske komične opere iz 19. stoletja, ki jo pravzaprav parafrazira. Osebe v njej so dobro okarakterizirane, scenske situacije so gibčne in dialog je sproščen.

Na ta, za komično operno zvrst nenavadno predisponiran libreto, je mladi skladatelj Kruno Cipci (glasbeni urednik ljubljanske televizije) napisal glasbo, ki se je stilno dobro ujela z žanrom farse. Čeprav skladatelj v svojem muzikaličnem izrazu ni odkril nekaj novega, pa je — po oceni dveh naših znanih tržaških glasbenikov, ki sta prisostvovala premieri — vendarle z novimi, modernimi prijemi prekril patino italijanske Rossinijeve tradicije in obenem ohranil orkestrsko briljantnost Wolf-Ferrarijeve šole, da ima poslušalec občutek, da posluša že znano melodijo toda v povsem novem muzikaličnem izrazu, ki jo dela v bistvu novo. Kritik mariborskega «Večera» je o skladatelju Krunu Cipciju med drugim zapisal, da je «tenkočuten in občutljiv instrumentator, ki skoraj igraje obvlada vse tajnosti orkestra, od lirično mehkih do strastno ritmičnih sestavin svoje glasbe... Tudi melodična fraza mu lepo poje in posebno v solističnih večspevih ima vedno pravi občutek za izbrano vodenje glasov».

Orkester je z veliko veščino in z izrazitim posluhom za moderen glasbeni izraz vodil mojster taktirke Jakov Cipci. Dosegel je znatno zlitost med orkestrom in odrom, tako da je predstava bila vseskozi tekoča, dinamična kot

Kruno Cipci

da ne bi bila premierska, temveč iz že uigranega repertoarja.

Naslovno vlogo advokata Doktorja Petelina je pevsko in zlasti igralsko nadvse dobro izdelal Miro Gregorin. Ob njem je bila živahna in sproščena Adalberta Thumova v vlogi njegove žene. Vlogo hčerke Jerice je interpretirala naša tržaška barkovljanska rojakinja Mileva Pertotova (hčerka pok. pevovodje Milana Pertota), ki je — kot je zapisal mariborski kritik — vnesla v predstavo še največ ženskega smeha in tudi v pevskem deležu pokazala lep in sočen sopran. Služkinjo Mino je v pomembno epizodno pojavo zgradila Zorica Baračeva, suknar je bil Stanko Colnarič, njegov sin je bil Aleksander Boštjančič, ovčarja Jurja pa je z lepim in prijetnim glasom pel Emil Baronik. Nastopili so še Anton Pucihar kot sodnik, Milan Gorenšek kot prvi in Ciril Dimnik kot drugi birič. Kostume je izdelala Vlasta Hegedušič, enostavno toda okusno sceno pa Vladimir Rijavec.

Režiser Fran Žižek je poskrbel za dinamičen potek in za smiselno karakterno obdelavo nastopajočih, kar mu spričo avtorstva libreta in celotne odrske zasnove ni bilo težko.

Po sodbi dveh naših priznanih glasbenikov, ki sta — kot že rečeno — prisostvovala premieri, bi bila ta komična opera kot nalašč primerna za uprizoritev tudi v našem Kulturnem domu, bodisi zaradi razmeroma majhne zasedbe orkestra in solistov, kot predvsem zaradi svojega komičnega žanra in seveda ne nazadnje zaradi kvalitete predstave same.

Kdo ve, mogoče pa bo sugestija padla na rodovitna tla?

OB JUBILEJNI PRIREDITVI V ŠKEDNJU

Zopet Ribičičevi palčki

Otroška pravljična igra «V kraljestvu palčkov» je dokaj tesno povezana s kulturnim življenjem v Škednju - Škedenjski otroci jo bodo zopet uprizorili v torek ob 20.30

Vsak kritični poznavalec literature, posebno pa še pisatelj sam bo potrdil, da je pisanje za otroke mnogo težje, kakor pisanje za odraslega. Še težje pa je napisati gledališko igro za mladino. In če naj bodo igralci otroci, potem postane zadeva še težavnejša. Zato je tovrstna literatura v primerjavi z gledališkimi deli na sploh dokaj skromna. Ta ugotovitev velja seveda tudi za slovenske otroške igre. Visoko nad povprečje v kvaliteti in kvantiteti se dviga med slovenskimi mladinskimi pisateljі s svojimi odrskimi deli Josip Ribičič, posebno še z dvema trodejankama «V kraljestvu palčkov» in «Kraljica palčkov».

Otroška pravljična igra «V kraljestvu palčkov» je nastala med prvo svetovno vojno in je doživela svojo premiero leta 1917 v Trstu v Narodnem domu. Glasbeno spremljavo je k igri napisal škedenjski rojak Ivan Grbec. Uprizoritev je popolnoma uspela in tako navdušila mlado in staro občinstvo, da so jo ponovili šestnajstkrat. Koj na to so tržaški palčki, kljub neugodnim prilikam vojnega časa potovali v Ljubljano, kjer so igro dvakrat ponovili v sedanjem opernem gledališču; obakrat ob popolnoma zasedeni dvorani.

Leta 1921 so igro «V kraljestvu palčkov» naštudirali škedenjski otroci. Kot prva vila je gostovala Justina Kralj od Sv. Ivana, ki je igrala isto vlogo že ob krstni predstavi štiri leta prej v Narodnem domu. Vse ostale vloge pa so bile zaupane domačim otrokom. Še danes zažarijo oči v mladostnih spominih vsem, ki so takrat sodelovali. Kralja palčkov je predstavljal Edvard Martinuzzi, Anico je igrala Mira Budal, norčka pa Albin Tavčar. Režija je bila v rokah učitelja Alberta Široka, ki mu je asistiral sam avtor Josip Ribičič. Odveč bi bilo povedati, da je glasbeni del bil na skrbi Ivana Grbca. Ob sodelovanju obeh avtorjev je bila torej predstava tako dobro pripravljena, da je ponovno navdušila občinstvo. Iz tega navdušenja se je porodila misel, da bi Ribičič napisal še eno igro. Naprošen od Škedenjcev je pisatelj napisal «Kraljico palčkov», ki je tri leta na to, t.j. 1924 doživela svojo krstno predstavo, igrano od Škedenjcev, toda ne uprizorjeno v Škednju. Takrat so imeli škedenjsko dvorano zasedeno fasisti, ki so jo nasilno odvzeli leto prej med prireditvijo martinovanja. Gospod Jakob Soklič, takratni kaplan v Škednju, ki je imel za uprizoritev «Kraljice palčkov» velike zasluge, se spominja, da so prosili poslanca Banellija (po njem so fašisti tudi poimenovali dvorano), da bi za to priliko odstopili dvorano škedenjskim otrokom. Banelli je seveda odklonil in je bil besen za našo «predrznost». Ni bilo drugega izhoda: Igro so morali igrati pri Sv. Jakobu v takratni dvorani Delavskega konzumnega društva nasproti cerkve (sedanji kino «Ideale»).

Gospod Soklič obuja spomine: «V šoli je bilo takrat čudovito lepo. Slovenski učitelji — nekak cvet tega stanu... Največ je vzela nase učiteljica Breda Šček, ki je učila deklice balet in tudi petje. Z velikim veseljem sta priskočila tudi oba Široka, ki sta vadila igro na odru. So pa sodelovali kar vsi učitelji, da smo izbrali prave učence, ki so izborno igrali. Najboljše je igrala Karmelca Vekjet, kraljico, ki je tudi lepo pela.»

Ostale glavne vloge so odigrali: kralja Marta Godina, norčka Arona Pižon, prvo vilo Justina Godina, čarovnico pa Mira Sancin.

Gospod Soklič nadaljuje: «Pevske točke smo dali komponirati Mariju Kogoju — a je bilo pretežko. Nato je komponiral Emil Adamič iz Ljubljane... Gospod Grbec je sodeloval pri glasbenih točkah (vodil je mali orkester). Sodeloval pa je ves Škedenj, ker smo bili eno — ne pa razdvojeni kot ste zdaj! Kraljica palčkov! To je bil triumf za škedenjske slovenske šolarje». Seveda ni ta triumf pustil fašiste ravnodušne.

Na cerkvenem vrtu, kjer so bili prvoobhajanci pogoščeni («Kraljico palčkov» so igrali ob tej priliki in čisti dobiček igre je bil namenjen kritju stroškov za nakup oblek revnim prvoobhajancem) so se pojavili štirje detektivi s policijskim komisarjem, ki je napovedal, da morajo otroci le v manjših skupinah k predstavi k Sv. Jakobu. Na vprašanje zakaj vse to, je komisar g. Sokliču zabrusil: «Mislite, da vas ne poznamo! Ta pobožnost je samo pesek v oči: demonstracije hočete uprizoriti.» Seveda se je ob otroško prireditev obregnil fašistični «Popolo di Trieste» in ko so dva dni nato odhajali škedenjci k Sv. Jakobu, da igro ponovijo, je neki škedenjski fašist na cesti opljuval kaplana Sokliča.

Z uničenjem slovenskih društev, z zaprtjem slovenske šole so utihnile tudi otroške igre. Šle so v — emigracijo.

Že 1922 je izšla igra «V kraljestvu palčkov» v Ljubljani v tisku. Knjigo krasijo vinjete slikarja Avgusta Černigoja. Druga igra «Kraljica palčkov» pa je bila tiskana 1923 v založbi «Goriškega učiteljskega društva».

Po osvoboditvi so se tudi palčki vrnili med naše otroke. «V kraljestvu palčkov» so leta 1945 prvi uprizorili Openci, medtem pa so se Rojančani lotili «Kraljice palčkov». Toda tem je manjkala muzika. Vmes so bila vojna leta; raztepeni smo bili po svetu. Kje je le Adamičeva glasbena spremljava? Tedanji rojanski učitelj Nazarij Križman je zaprosil Ivana Grbca, naj napiše glasbeno spremljavo h «Kraljici palčkov». Grbec je seveda obljubil, toda čas ga je preganjal. Prezaposlen pri obnavljanju slovenske šole in prosvetnega dela, je že med vežbanjem rojanskih otrok sproti oddajal uglasbene kose učitelju Križmanu in «Kraljica palčkov» je šla na oder preden je mogel Grbec dokončati svoje delo. Manjkala je še koračnica, pa so jo nadomestili z znano svatbeno koračnico iz Wagnerjevega «Lohengrina». Tako je Grbčeva kompozicija «Kraljice palčkov» ostala torzo. Vsekakor pa je zanimivo, in verjetno edinstveno, da so se s kompozicijo ene in iste otroške igre ukvarjali kar trije naši skladatelji: Kogoj, Adamič in Grbec.

Iz vsega povedanega je razvidno, da so Ribičičevi palčki dokaj tesno povezani s kulturnim življenjem Škednja. Glasba je Grbčeva, «V kraljestvu palčkov» je bila po praizvedbi v Narodnem domu igrana prvič v Škednju, medtem ko je «Kraljica palčkov» doživela svoj prvi nastop na škedenjskem odru. Ko so organizatorji proslave stoletnice čitalnice razmišljali, kako naj v proslavo vključijo tudi najmlajši rod, so se enodušno odločili za uprizoritev igre «V kraljestvu palčkov». V torek zvečer bodo torej palčki in vile zaživeli, zapeli in zaplesali v škedenjski kino dvorani.

D. P.

Ena izmed Černigojevih ilustracij za «V kraljestvu palčkov» (1922)

Drogocen kader mladih instrumentistov in pevcev

Prva zaključna akademija Glasbene matice, ki je bila v sredo 22. t.m. v Mali dvorani Kulturnega doma, in pri kateri so poleg gojencev glasbene šole sodelovali še dekliški zbor, mladinski zbor z Opčin in Trsta ter harmonikarski orkester, je bila vsekakor prepričljiv dokaz, da nam pod dobrim pedagoškim vodstvom raste dragocen kader mladih instrumentistov in pevcev, ki bodo prav kmalu lahko z novimi svežimi močmi okrepili našo kulturna prizadevanja na glasbenem področju. Razveseljivo namreč ni samo število mladih ljudi, ki so se oprijeli glasbenega šolanja, temveč je razveseljiva tudi njihova zavzetost, njihova študijska resnost in vztrajnost, ki je izrednega pomena za končni uspeh vsakega začetega dela. S tem kar smo slišali, smo res lahko povsem zadovoljni. Najmlajši so pokazali poleg ljubke prisrčnosti tudi zanesljivost svojih prvih korakov v glasbi, nekoliko starejši iz višjih letnikov pa v nekaterih primerih že kar pravo zavzeto muziciranje z mnogimi tehničnimi in interpretacijskimi odlikami, ki so lahko lastne samo mladim z nadpovprečno prirojeno muzikaličnostjo. Seveda bo tudi pri teh potrebna še velika vztrajnost, še veliko požrtvovalnosti in študija, da bo končni rezultat takšen, kakršnega pričakujejo sami in mi vsi z njimi, toda razpravljanje o tem presega okvir tega zapisa, v katerem lahko samo ponovimo, da je produkcija bila v ponos in v čast naši osrednji glasbeni šolski ustanovi in vsem njenim pedagogom, ki vlagajo v svoje delo toliko nesebične ljubezni.

Spored je obsegal 18 točk, kar je celotno produkcijo precej zavleklo. V prvi točki je gojenka 2. r. Tea Košuta na klavir zaigrala Glierovo skladbico «Na poljani» s spontano prisrčnostjo in izrazitim muzikaličnim smislom, v drugi točki pa je spremljala pri klavirju svojega bratca Edija Košuto, prav tako gojenca 2. r., ki je na čelo zelo zanesljivo zaigral Matzovo «Andante cantabile» iz sonate v G-duru. Gojenka 4. r. Milena Padovan je brez not zaigrala na klavir Albenizovo Malaguena z dobro dinamiko. Iztok Kodrič pa je ob klavirski spremljavi Ravela Kodriča zaigral na čelo Matzevo Allegretto in Rondo z nenavadno preciznostjo in tehniko, ki je za gojenca 3 r. kar presenetljiva. Vihra Kodrič, gojenka 4. r. je na klavir zaigrala I. stavek iz Mozartove Sonate v F-duru z odgovarjajočim niansiranjem, nato pa je klavirski trio Črtomir Šiškovič (violina), Iztok Kodrič (čelo) in Mojca Šiškovič (klavir) ubrano in z zanesljivimi vstopi izvajal kar zahteven I. stavek iz Haydnovega Tria v h-molu. Loredana Sancin iz 4. r. je na klavir zaigrala Debussyjevi Mali lovec in Gradus ad Parnassum z dobro tehniko zlasti desne roke. Nato se je pod vodstvom Nade Žerjalove predstavil dekliški pevski zzbor, ki je zapel šest narodnih pesmi, od katerih štiri ob klavirski spremljavi dirigentke same, dve pa brez spremljave in večglasno. Kot smo že enkrat ugotovili, razpolaga zborček z lepimi glasovi. Z bolj dinamičnim izvajanjem in s kakšno zahtevnejšo skladbo bi lahko pokazal več, sicer pa je nekatere pesmi na sporedu, predvsem Gregorčevo «Oj te mlinar», dobro zapel.

V začetku drugega dela je zopet pod vodstvom požrtvovalne Nade Žerjalove nastopil tudi mladinski pevski zbor z Opčin in iz Trsta. Zbor razveseli človeka že s svojo številčnostjo, saj šteje blizu 40 mladih pevcev in pevk, prijetno pa je tudi poslušati njegovo kar podjetno in glasovno sproščeno izvajanje. Zbor je zapel šest pesmic in v resnici zaslužil spontan aplavz številnega občinstva.

V naslednjih točkah so se spet zvrstili solisti. Anamarija Bizjak, učenka 4. r., je na klavir zaigrala Clementijev I. stavek iz Sonate v G-duru z očitno težnjo po osebnem interpretiranju. Črtomir Šiškovič iz 4. r. je ob klavirski spremljavi Mojce Šiškovič zaigral na violino Haendlov «Allegro» tehnično zanesljivo in v pravilnem tempu, Katja Kralj iz 5. r. je ob klavirski spremljavi prof. Neve Merlak-Corrado na violino zaigrala Corellijevo Sonato v A-duru v štirih stavkih in zlasti v zadnjih dveh dosegla lepe učinke. V naslednji točki je Nada Žerjalova iz 1 r. sr. šole zaigrala na klavir Scarlattijevo Sonato v G-duru in Debussyjeva Dva preludija. Pianistka je pokazala vsekakor že višjo stopnjo interpretacijskih sposobnosti in tehničnega obvladanja glasbila.

Borut Kodrič iz 3. r. se je ob klavirski spremljavi Ravela Kodriča kot edini na produkciji predstavil s trobilnim inštrumentom in je na klarinet zaigral Baratovo «Piece en sol mineur», s čistim zvokom in znatno dinamičnostjo. Mojca Šiškovič iz 1. r. sr. šole je na klavirju izvajala Brahmsovo Rapsodijo op. 74 v g-molu z zanesljivim tehničnim znanjem in primerno interpretacijo. Solistično-vokalna prizadevanja naše šole je prepričljivo predstavil baritonist Ivan Možina, ki je ob dognani klavirski spremljavi prof. Neve Merlak-Corrado zapel najprej Vilharjevo «Ukazi» in nato arijo iz Verdijeve opere «La Traviata». Pevec ima zelo lep glas, mehko obarvan zlasti v nižjih legah, ki ga zna tudi tehnično smotrno dozirati. Morda mu manjka še nekoliko nastopne zanesljivosti, vendar poje intonančno čisto in njegove možnosti napredovanja v odličnega solista so vsekakor velike.

V zadnji solistični točki je nastopil še pianist Ravel Kodrič iz 1. r. sr. šole, ki je izvajal Rossinijev Sibirski ples in Brahmsovo Rapsodijo v h-molu. Ta mladi in mnogo obetajoči pianist je isti skladbi izvajal na nedavnem vsedržavnem tekmovanju in se tudi uvrstil v finale tega tekmovanja, kar je vsekakor zelo lep uspeh. Ugajala nam je predvsem njegova izvedba Sibirskega plesa.

Večer se je zaključil z nastopom harmonikarskega orkestra «Miramar», ki ga vodi prof. Elijana Zajec. Zaigral je Sibeliusovo «Finsko» in Rimski-Korsakova «Capriccio spagnolo». Harmonike zahtevajo zelo skrbno in čisto izvajanje, da se lahko uveljavijo kot koncertno ansambelsko glasbilo, ker se v nasprotnem primeru mnoge finese v skladbah izgubijo zaradi naravne hrupnosti glasbil. Temu bo moral orkester polagati več pozornosti v prizadevanjih, ki jih očituje upoštevanja vredna resnost.

Številni poslušalci so bili s celotnim večerom zelo zadovoljni, vendar bi kazalo v prihodnje obseg takih šolskih prireditev nekoliko skrajšati.

Jože Koren

S produkcije Glasbene matice: Borut Kodrič (klarinet) in Ravel Kodrič (klavir).

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 23,4, najnižja 14,9, ob 19. uri 22,4 stopinje, zračni tlak 1009,2 pada, vlaga 55 odst., brez vetra, nebo pooblačeno, morje mirno, temper. morja 17 stop.

Tržaški dnevnik

Danes, NEDELJA, 26. maja DRAGICA
Sonce vzide ob 4.23 in zatone ob 19.41 — Dolžina dneva 15.18 — Luna vzide ob 3.32 in zatone ob 19.18.
Jutri, PONEDELJEK, 27. maja JANEZ

DANES IN JUTRI DEŽELNE VOLITVE

V vsej deželi bomo izvolili 61 svetovalcev raznih strank

Od prejšnjih svetovalcev jih kandidira 51 - V Vidmu se ne udeležujejo volitev s svojo listo združeni socialisti

Danes bodo po vsej deželi na 1.660 voliščih v 218 občinah volili svetovalce za deželni svet. Priprave na voliščih se začnejo ob 6. uri in po opravljenih formalnostih bodo trajale volitve do 22. ure, jutri pa od 7. do 14. ure. Takoj zatem se začne štetje glasov. Volitve bodo potekale na podlagi deželnega volilnega zakona, ki ga je pripravilo odborništvo za krajevne ustanove pod vodstvom odbornika prof. Vicaria. Ker pa nima še odborništvo svoje volilne službe, bodo opravile organizacijska dela prefekture. Na vsak način pa je odborništvo opravilo razna usklajevalna dela. Predvčerajšnjim se je notranji minister Taviani sestal z odbornikom Vicariom in mu izrekel pohvalo zaradi uspešnega delovanja deželne uprave. Odborništvo bo že jutri popoldne začelo objavljati delne rezultate volitev. Te rezultate bo potem razširil tiskovni urad, že danes od 11. ure bo začel delovati poseben tiskovni oddelek, ki bo imel na razpolago vse pripomočke za časnikarje (telefone, pisalne stroje itd.). Tiskovni urad bo tudi pripravil publikacijo, v kateri bodo zbrani vsi neuradni volilni izidi, katere bodo primerjali z izidi prejšnjih volitev. Tržaška RAI-TV bo tudi naglo oddajala rezultate.

V torek opoldne bo deželni odbornik za krajevne ustanove Vicario v Vidmu imel tiskovno konferenco, na kateri bo sporočil časnikarjem dokončne izide volitev.

Volilno pravico ima v naši deželi 896.038 oseb, od katerih 471.483 žensk in 424.555 moških. V videm-

> **Oddajte preferenčni glas!**
>
> **Za jutrišnje volitve so ponovno in še v večji meri kot za volitve v poslansko zbornico odločilni preferenčni glasovi. Zato je prav, da se slovenski volivci zavedamo izrednega orožja, ki ga imamo s preferencami v rokah in da na volitvah za deželni svet oddamo tudi preferenčni glas.**

skem volilnem okrožju je 302.069 volivcev, v tržaškem 235.168, v pordenonskem 178.639, v goriškem 101.823 in v tolmeškem 78.339. V videmskem okrožju je osem list z 21 kandidati. Kot je znano, so listo PSI-PSDI zavrnili za formalnih razlogov. V tržaškem okrožju je 11 list za 15 mest: KPI, MSI, Nova Evropa, PLI, PRI, PSIUP, KD, PSI-PSDI, Slovenska skupnost, Gibanje za tržaško neodvisnost in PDIUM. V pordenonskem okrožju je devet list, ki imajo skoraj vse po 12 kandidatov, v goriški 10 list, ki imajo po 7 kandidatov, v tolmeškem okrožju 9 list s 6 kandidati vsaka. V naši pokrajini je 6 občin s 401 voliščem.

V prvem deželnem svetu je bilo 21 svetovalcev iz Vidma, 16 iz Trsta, 12 iz Pordenona, 6 iz Gorice in 6 iz Tolmeča. Bilo je skupno 28 demokristjanov, 13 združenih socialistov, 11 komunistov, trije liberalci, trije misovci, en republikanec, en proletarski socialist in en svetovalec Slovenske skupnosti.

Med štiriletno zakonodajno dobo so nadomestili samo dva svetovalca, oba komunista. Arturo Calabria je nadomestil februarja 1966 Giordana Pacca, ki je umrl; inž. Antonino Cuffaro pa prof. Paola Semo, ki je odstopil, da je lahko kandidiral za senatorja. Od 28 deželnih svetovalcev demokristjanske skupine zopet vsi kandidirajo razen inž. Leschiutte, ki je bil odbornik za urbanistiko. Iz skupine PSI-PSDI ne kandidira predvsem 5 bivših svetovalcev zaradi znane razsodbe, in sicer deželni podpredsednik dr. Giacometti, odbornik za zdravstvo Nardini in svetovalci Bertoli, Angeli in Volpe. Iz pordenonskega okrožja ni ponovno kandidiral socialist De Sandre, medtem ko je bivši socialdemokrat Bisol iz Pordenona februarja 1968 izstopil iz socialistične skupine in kandidira sedaj na republikanskih listah v Vidmu, Pordenonu in Gorici.

Med komunisti ne kandidirata več dva svetovalca: dr. Karel Šiškovič v Trstu in Tranquillo Decaneva v Karniji. Tudi svetovalec Slovenske skupnosti odv. Jože Škerk ni to pot ponovno kandidiral. Potemtakem ni ponovno kandidiralo za te volitve skupno 10 deželnih svetovalcev. Skupno število novih kandidatov vseh strank pa znaša 509.

Možnosti sodelovanja med koprskim in tržaškim pristaniščem

Na ravnateljstvu pristaniškega podjetja v Kopru so se zastopniki pristaniške uprave z generalnim direktorjem Petrinjo na čelu včeraj dopoldne ponovno sestali s predstavniki Slovenskega gospodarskega združenja, ki jih je vodil predsednik organizacije St. Bole. Na srečanju so se praktično nadaljevali in poglobili razgovori o skupnih poslovnih vprašanjih, o katerih je stekla razprava že med nedavnim širšim obiskom koprskega pristanišča pred kakimi 14 dnevi. Med tržaškim in koprskim pristaniščem, kakor tudi med Trstom, Koprom in Reko, obstajajo konkretne možnosti za sodelovanje na raznih področjih.

Tudi bližnji Koper nudi podjetjem iz naše dežele številne možnosti za plodno in koristno sodelovanje, pa naj bo to v okviru carinsko prostih industrijskih con, kakor tudi na področju samega pristaniškega dela, saj se obe pristanišči polagoma usmerjata v določeno specializacijo dela.

TISKOVNA KONFERENCA ODBORNIKA VASCOTTA

Obnavljanje javne razsvetljave v osrednjih mestnih ulicah

Do novembra bo občina porabila v ta namen 720 milijonov lir

Na županstvu je bila včeraj tiskovna konferenca, na kateri je odbornik za občinska industrijska podjetja dr. Vascotto obrazložil časnikarjem potek del za obnovitev javne razsvetljave na osi Barkovlje-Montebello, v središču mesta in na obrežju. Za vsa ta dela, ki se bodo končala novembra letos, bo občina porabila 720 milijonov lir, ki jih je najela pri Blagajni za naložbe in posojila. Ta denar je bil prvotno določen za gradnjo infrastruktur v Bovedu v Barkovljah, kjer so nameravali zgraditi novo naselje INA-Casa. Ko je ta načrt odpadel, je občina denar namenila za obnovitev javne razsvetljave vsaj v osrednjih delih mesta.

Dela, ki so že v teku, potekajo v štirih obrokih. Da bo razsvetljava res sodobna, nameščajo nove zelo močne luči, ki pa estetično niso v skladu z arhitekturo zgradb. So pa, kot je izjavil odbornik, zelo funkcionalne. Sedaj nameščajo nove luči na Korzu, kjer jih bodo namestili skupno 36, namesto dosedanjih 26. Toda njihova obsevna moč je skoraj trikrat večja od dosedanjih, kar bo dalo Korzu ponoči popolnoma drugačen videz. Nekateri pa trdijo, da bo tako močna razsvetljava, kot jo sedaj nameščajo na Korzu, znatno zmanjšala očarljiv učinek neonskih napisov trgovin, ki so ponoči poživili osrednje mestne ulice. Sicer pa ljudje niso nikoli zadovoljni: če so luči prešibke, je tema in se mesto zdi kot zapuščeno, če pa so ulice dobro razsvetljene, ni pa to več v skladu z dosedanjo podobo.

Poleg tega bodo nove luči trajale kar 16.000 ur, medtem ko so dosedanje obicajne žarnice trajale poprečno največ po 1000 ur. Ko bo ves sedanji načrt izpeljan, bodo v mestu namestili skupno 1700 novih luči. Dela so bolj ali manj še povsod v teku. Še posebno hitijo delati okrog tržaškega velesejma. Kljub dobri volji pa bodo na Hipodromskem drevoredu in na Trgu De Gasperi postavili nove luči proti koncu julija, se pravi, ko bo velesejem že mimo.

Kulturni večer na Opčinah

Prosvetno društvo «Tabor» priredi v sredo 29. t. m. ob 21. uri v Prosvetni dvorani na Opčinah družabni večer. Prof. Ivan Sosič bo predaval o zgodovini starih Opčin, kar bo prav gotovo močno zanimalo vse Opence. Nato bo podpredsednik Prosvetne zveze M. Kapelj spregovoril o dogodku, o katerem tudi najstarejši Openci vedo le malo ali nič, namreč o ustanovitvi čitalnice na Opčinah točno pred 100 leti. Da bo večer še bolj prijeten, bodo predvajali tudi barvni film o letošnji pustni povorki na Opčinah.

Vabimo Vas, dragi Openci in ne samo Openci, temveč tudi vaščani iz drugih krajev, da se tega prijetnega in zanimivega večera polnoštevilno udeležite.

Piranski maturanti predstavili «Lepo Vido»

Letošnji maturanti slovenske gimnazije v Piranu so sinoči uprizorili v dvorani p. d. Ivan Cankar pri Sv. Jakobu Cankarjevo dramo v treh dejanjih «Lepa Vida». Občinstvo, ki je napolnilo dvorano in z veliko pozornostjo sledilo lepi predstavi, je s prisrčnim aplavzom nagradilo mlade igralce, predsednik društva Mario Magajna se jim je toplo zahvalil in jim izročil šop nageljnov ter veliko fotografijo devinske obale. Dijake iz Pirana so spremljali ravnatelj gimnazije prof. Božidar Jevševar, prof. Danilo Povh in prof. Karmen Furlan.

Obvestilo prosvetnim društvom

Slovenska prosvetna zveza poziva vsa društva, ki še niso poslala izpolnjenih vprašalnih pol za gradivo za Prosvetni zbornik, da to store v najkrajšem času. Rok za poročilo je že pretekel in vsaka nadaljnja zamuda bi povzročila občutno zamudo izida zbornika.

Obvestilo izletnikom v Dalmacijo

Izletnike v Dalmacijo obveščamo: Zbirališče vseh udeležencev križarjenja po Dalmaciji je pred pomorsko postajo v Trstu, in sicer v sredo, 29. maja ob 20.45. Začetek vkrcavanja ob 21. uri, odhod ladje pa je predviden za 22.30. Po izplutju iz tržaškega pristanišča bo na ladji cocktail-party, ki bo prirejen na čast vsem izletnikom.

Izletnike prosimo, da ne pozabijo vzeti s sabo potnega lista, ki mora biti seveda veljaven. Pred vkrcanjem na ladjo bodo izletniki v prostorih pomorske postaje dobili pri gospe Vlasti Jankovič tiskan program križarjenja, katerega naj vsakdo dobro prečita, da ne bo kje kakšna nepotrebna zamuda.

Ob povratku, v nedeljo, 2. junija, bo ladja pristala na Reki, in sicer ob 8. uri zjutraj. Tu bodo čakali avtobusi, ki bodo izletnike popeljali najprej na Trsat, potem pa še v Opatijo. Odhod iz Opatije je predviden za 11. uro, prihod v Trst (pred sodno palačo na Trgu Foro Ulpiano) pa je napovedan za 14. uro. Opominjamo, da vse napovedane ure upoštevajo legalno uro pri nas in sončno uro v Jugoslaviji.

UREDNIŠTVO

Šolske vesti

Učenci osnovne šole in pošolskega pouka v Cerovljah imajo danes, 26. tm. razstavo šolskih izdelkov od 10. do 12. in od 17. do 20. ure. Ob 18. uri pa bodo imeli šolsko prireditev. Vabljeni vsi prijatelji mladine.

Šolska prireditev srednje šole na Opčinah

Srednja šola «Srečko Kosovel» na Opčinah priredi danes, 26. maja tl. ob 17. uri v Prosvetnem domu zaključno prireditev. Na sporedu je Cijakova tridejanka iz nekdanjega življenja na Kontovelu «Slana voda». Režija prof. Ivan Artač.

Mali oglasi

NEPOROČEN 47-letni Tržačan išče 35-43-letno gospodično ali vdovo, resno, srednje postave, zdravo, gospodinjo, po možnosti s Tržaškega ali Goriškega, zaradi poroke. Ponudbe pisati pod šifro «Ženitev» na upravo lista v Ul. S. Francesco 20.

«CITROEN» — mehanična delavnica Samaritani in Miceo in prodaja nadomestnih delov, Ul. Rittmayer 4-a. GARANTIRANO 18-karatno zlato. — Stalne cene. Urarna Hollesch, Trst, Piazza S. Giovanni 1.

GLASBENA MATICA . TRST

Danes, 26. maja ob 17. uri
Mala dvorana Kulturnega doma

II. ZAKLJUČNA AKADEMIJA

Spored:

1. Mladinski pevski zbor «Kraški slavček» zapoje 4 pesmi pod vodstvom prof. Erminija Ambrozeta
2. Nastop sopranistke Tereze Simas D'Aguiar in basista Ivana Sancina
3. 4 Šivičeve mladinske skladbe za klavir — solist Stojan Kuret 2. r.
4. 4. Vivaldi - Kjuder: Violinski koncert v G-duru — solist Črtomir Šiškovič 4. r.
5. Respighi: Aria iz Suite v g-molu za godalni orkester in orgle
6. Mozart: Violinski koncert v G-duru (KV 216) — solist Žarko Hrvatič, absolvent srednje glasbene šole

Sodeluje orkester Glasbene matice — Dirigent prof. Oskar Kjuder (točki 5, 6) in Janko Ban, gojenec dirigentskega tečaja (točki 3, 4)

V torek, 28. maja ob 20.30 bo v Slovenskem klubu zanimivo predavanje o

ROMUNIJI

z bogato slikovno spremljavo. Govorila bosta dr. Ksenija LEVAK in prof. Gojko BUDAL.
Vljudno vabljeni!

Odbor za proslavo STOLETNICE KMEČKE ČITALNICE v Škednju
vabi na drugo jubilejno prireditev, ki bo v torek, 28. t. m. ob 20.30

Josip Ribičič - Ivan Grbec

V kraljestvu palčkov

Otroška igra v treh dejanjih v kino dvorani v Škednju

Prosimo, da nabavite vstopnice v predprodaji v ponedeljek v prostorih Prosvetnega društva ter na dan predstave eno uro pred predstavo pri blagajni kino dvorane.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

priredi v soboto, 1. junija ob 21. uri v Kulturnem domu zabavno glasbeno prireditev

V RITMU MLADOSTI

Zabavali nas bodo:
orkestri 5 FANS — MLADI LEVI — CARAVELLE — pevci Irena KOHONT — Lidija KODRIČ — Lado LESKOVAR ter BALETNA SKUPINA — Tone FORNEZZI — Ivan PODGORELEC.

Vstopnina: parter 1000 in 800, balkon 500. Rezervacija in prodaja vstopnic od srede naprej v Tržaški knjigarni.

V petek, 31. t. m. bo v mali dvorani Kulturnega doma

TRIKOTNA MIZA

razgovor med absolventi, delodajalci in profesorji o problemih mladega človeka v službi.
Začetek ob 20.30.

PROSVETNO DRUŠTVO «SLAVKO ŠKAMPERLE»

priredi v četrtek, 30. maja ob 20.30 predavanje z diapozitivi o temi

ZGODOVINSKI SPOMENIKI SLOVENSKE ISTRE

Predaval bo prof. JANEZ KRAMAR, ravnatelj koprskega muzeja.

ALPINISTIČNI ODSEK

V petek, 31. maja ob 20.30 bo v Gregorčičevi dvorani v Ul. Geppa 9 predaval
dr. JOŽE ANDLOVIC
O PRVI POMOČI V GORAH
Predavanje bodo spremljali številni diapozitivi z naših gora.
Vabljeni!

Slovensko prosvetno društvo «TABOR» OPČINE

priredi v sredo, 29. t. m., ob 21. uri v Prosvetnem domu

zanimiv večer

Spored:

1. Predavanje in slike o starih OPČINAH (prof. I. Sosič)
2. Nekaj besed o 100-letnici Slovenske čitalnice na OPČINAH (M. Kapelj)
3. Filmi o letošnji pustni povorki.

Vstop prost! VABLJENI

Gledališča

Verdi

Pri blagajni gledališča Verdi se nadaljuje prodaja vstopnic za 13. koncert spomladanske simfonične sezone, ki bo v sredo, 29. tm. ob 21. uri.

Namesto poljskega dirigenta Jerzyja Semkowa, ki je nenadoma zbolel, bo orkester gledališča Verdi dirigiral Ferruccio Scaglia, program pa bo kljub temu ostal nespremenjen, in sicer: Durante — Šesti Koncert za godalni orkester (novo za Trst); Lutoslawski — Žalna muzika za godala (novo za Trst); Von Einem — Philadelphia Symphony (novo za Trst); Čajkovski — Peta simfonija.

Slovensko gledališče

Danes, 26. tm. ob 16. in ob 20. uri v prosvetni dvorani v Gorici, Corso Verdi 13, Felicien Marceau «Jajce».

Jutri, v ponedeljek, 27. tm. uprizori ob 20. uri v Planini burko Jaka Štoke «Anarhist». — V torek, 28. maja ob 20. uri uprizori v Izoli Marceajevo komedijo «Jajce». — V sredo, 29. maja ob 20. uri uprizori komedijo «Jajce» v gledališču Tartini v Piranu. — V četrtek, 30. maja ob 16.30 in ob 20. uri uprizori komedijo «Jajce» v Kopru.

NATURA VIVA - TRŽAŠKI EXOTARIUM - Drev. XX septembra 31/1 — Najslikovitejši Exotarium v Italiji. Zadnje pošiljke: armadil, veliki iguana, orel, dve veliki rdeči papigi ara, dva čopasta škorca, razne tropske ptice, razne ribe tropskih morij.

Kino

Nazionale 14.00 «La leggenda di Lobo». Barvni film W. Disneya. Sledi risanka «Canta, fischia e balla».
Excelsior 14.00 «La porta sbarrata». Technicolor. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Fenice 14.00 «L'uomo che viene da lontano». Van Heflin. Razburljiv barvni film.
Eden 14.30 «Helga». R. Gassman, E. Mondry. Technicolor.
Grattacielo 14.00 «Violence». Technicolor. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Ritz (Ulica San Francesco štev. 10) 14.00 «Il dolce corpo di Deborah». C. Baker, J. Sorel. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Alabarda 14.30 «Luana, la figlia della foresta vergine». Mei Cheng, G. Saxon. Technicolor.
Filodrammatico 14.30 «Le grandi vacanze». Louis De Funes. Technicolor
Moderno 14.00 «La notte è fatta per rubare». C. Spaak, C. Leroy. Technicolor.
Aurora 14.30 «Il più grande colpo del secolo». R. Stack. Technicolor.
Cristallo 14.30 «Benjamin». Technicolor. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Garibaldi 15.00 «La Feldmarescialla». Rita Pavone, F. Blanke. Technicolor.
Capitol 16.30 «Dr. Faustus». R. Burton, E. Taylor. Technicolor.
Impero 14.30 «Violenza per una monaca». R. Schiaffino. Technicolor.
Vittorio Veneto 14.00 «Italian Secret Service». Nino Manfredi. Technicolor.
Astra 14.30 «Matt Helm non perdona». Dean Martin. Technicolor.
Ideale 14.00 «L'avventuriero». Anthony Queen. R. Schiaffino. Technicolor.
Abbazia 14.00 «Sinfonia di guerra». C. Heston, Maria Schell. Technicolor.

Izleti

Prosvetno društvo Slavec organizira v nedeljo, 2. junija izlet z avtobusi v Kobarid, na grob Simona Gregorčiča k Sv. Lovrencu, v Bovec ter v Trento k izviru Soče. Vpisovanje v Ricmanjih v gostilni Društvo do 26. tm.

V nedeljo, 16. junija priredi odbor za proslavo stoletnice čitalnice v Škednju **izlet v Begunje**. Prijave za izlet se sprejemajo vsak delavnik (razen sobote) od 20.30 do 21.30 v prostorih prosv. društva v Škednju.

SPDT priredi v nedeljo, 16. junija izlet z avtobusom v Trnovski gozd in na Goljake. Izletnike bo spremljal prof. Tone Vraber, ki bo opisoval alpsko in mediteransko floro.

Vpisovanje do 13. junija v Ulici Geppa 9/II.

PUTNIK
Ljubljana, Trg OF 15, tel. 311-542
vas vabi na 8-dnevno potovanje z letalom LISBONA — FATIMA — MADRID — BARCELONA.

NA TRŽAŠKEM PRIZIVNEM SODIŠČU

Uradna proglasitev novih poslancev in senatorjev

Obenem so tudi sporočili uradno število glasov posameznih strank

Včeraj zjutraj ob 9.30 je bila v dvorani za civilne obravnave na tržaškem prizivnem sodišču uradna proglasitev izvoljenih poslancev za tržaško volilno okrožje. Od izvoljenih poslancev sta bila prisotna slovenski poslanec Albin Škerk in demokristjanski poslanec Corrado Belci, manjkal pa je demokristjanski poslanec Giacomo Bologna.

Novoizvoljene poslance je proglasil predsednik volilne komisije dr. Palermo.

Po opravljenem delu je komisija določila uradno število veljavnih glasov pri volitvah v poslansko zbornico. Po teh ugotovitvah so posamezne kandidatne liste prejele naslednje število veljavnih glasov: KPI — 51.432, MSI — 20.061, PRI — 4778, KD — 73.686, PLI — 22.059, PSIUP — 5444, PSU — 25.121, NR — 719, indipendentisti — 2836, Slovenska skupnost — 6142, PDIUM — 1260.

Skupno število veljavnih glasov znaša 213.538. Posamezni kandidati so prejeli naslednje preferenčne glasove: Corrado Belci — 10.518, Giacomo Bologna — 9343, Albin Škerk — 3401.

Eno uro pozneje je bila v isti dvorani uradna proglasitev izvoljenih senatorjev v deželi in seveda edinega tržaškega senatorja, komunističnega predstavnika prof. Paola Seme. Izvoljenec je prisostvoval proglasitvi. Odlok komisije je prečital njen predsednik dr. Franz.

Komisija je ugotovila za posamezne kandidate v obeh tržaških volilnih okrožjih naslednje veljavne glasove:
Trst I: KPI-PSIUP — 16.079, PSU — 10.325, PLI 11.171, MSI 10.648, KD — 37.984, PRI — 2508.
Trst II: KPI-PSIUP 36.895, PSU — 13.531, PLI — 6718, MSI — 7967, KD — 38.505, PRI — 2401.

V deželi Furlanija Julijska krajina so posamezne stranke dosegle na volitvah za senat naslednje uradne rezultate: KPI-PSIUP — 164 tisoč 602, PSU — 137.242, PLI — 42.209, MSI — 40.572, KD — 326.417, PRI — 10.908.

Huda nesreča deklice iz Nabrežine

Huda prometna nesreča, ki bi utegnila imeti tragične posledice, se je pripetila včeraj popoldne v Nabrežini. Mlada žrtev nesreče je 13-letna Nadja Milič iz Nabrežine Kamnolomi 25, ki se bori v bolnišnici med življenjem in smrtjo.

Do nesreče je prišlo okrog 15.15 na pokrajinski cesti v Nabrežini v bližini križišča s cesto, ki pelje na postajo. Na tem kraju je mlada Nadja neprevidno prečkala cesto prav v trenutku, ko je privozil fiat 600 z videmsko registracijo, ki ga je proti Sesljanu šofiral 22-letni Alcide Pozzar iz Fiumicella, Ul. Levata 8. Mladi šofer je šele v zadnjem trenutku zagledal pred sabo deklico; z vso silo je pritisnil na zavore, toda bilo je prepozno. S prednjim delom avtomobila je zadel v deklico, ki je hudo ranjena obležala na asfaltu.

Neki vaščan je pohitel do najbližjega telefona in obvestil bolničarje Rdečega križa, ki so bili v kratkem času na kraju nesreče. Ranjenko so previdno položili v rešilni avtomobil in jo z vso naglico odpeljali v splošno bolnišnico. Deklico, ki je bila v komi, je tu pregledal dežurni zdravnik, ki ji je ugotovil rano na zatilju podplutbe na čelu in udarce po glavi, prsnem košu, trebuhu in udih ter jo pridržali na zdravljenju na nevrokirurškem oddelku. Prognoza je pridržana.

Pri prečkanju Videmske ulice na križišču z Ul. s. Anastasio je včeraj zjutraj 58-letnega Antonija Strisciја s Stopnišča Belvedere 4 podrla lambretta, ki jo je vozil 18-letni Fulvio Metlica iz Proseka št. 367. Sam Metlica je s svojim vozilom pospremil pešca v splošno bolnišnico, kjer so mu ugotovili močan udarec in podplutbo na levi nogi. Pridržali so ga na ortopedskem oddelku, kjer se bo Strisci zdravil 8 dni.

Izplačilo 60.000 lir bivšim avstroogrskim vojakom

V teh dneh se lahko opazijo na občinskem anagrafskem uradu in pred uradom tržaškega tožilstva v sodnijski palači dolge vrste že priletnejših ljudi. Nekaj podobnega se dogaja tudi na uradih sindikata za upokojence pri Novi delavski zbornici v Ul. Pondares.

Pojav teh dolgih vrst priletnih oseb je treba pripisati začetku izvajanja enega izmed zadnjih zakonov, ki jih je sprejel italijanski parlament pred razpustom in ki zadeva priznanje pravice bivšim avstroogrskim vojakom do izplačila 60.000 lir. V vseh primerih morajo zainteresirani izpolnjevati pogoje, ki jih zakon predvideva za bivše italijanske bojevnike iz prve svetovne vojne in prejšnjih vojn. Predvsem morajo izpolniti poseben obrazec, ki ga dobijo na občini, in ki je bil dostavljen le v zadnjih dneh. Nadalje morajo priložiti prošnji tudi kazenski list. Ko gre za prizadete, ki so se rodili v krajih, ki danes pripadajo Jugoslaviji, morajo ti zaprositi za kazenski list pri osrednjih uradih v Rimu.

Koliko je teh ljudi? Računajo da je njihovo število blizu 6.000 (vsi so stari skoraj 70 let ali pa še več). To število bo verjetno odgovarjalo dejanskemu stanju, ker se je vsaj 4.000 prizadetih obrnilo na urad za upokojence pri Novi delavski zbornici, kjer urejujejo vprašanja, ki zadevajo neki drug zakon in sicer tisti, ki omogoča bivšim bojevnikom v avstroogrski vojski, da vključijo leta vojne službe (od 1915 do 1920) v delovno dobo.

Predavanje o radioteleskopu

Jutri ob 18.30 bo v sejni dvorani v Ul. S. Nicolò 5 prof. Hack De Rosa, ravnateljica tržaškega astronomskega observatorija, predavala o delovanju radioteleskopa «Croce del Nord» v Bologni. Kakor smo že poročali, je te dni v palači Costanzi odprta fotografska dokumentarna razstava o omenjenem radioteleskopu. Po predavanju bodo predvajali nekaj barvnih dokumentarijev in diapozitivov.

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Pijana norveška mornarja ukradla lambreto in še kaj

Ko sta se streznila, nista vedela ničesar - Obsodili so ju pogojno zaradi tatvine - Preveč kerozena v skladišču

Pred tržaškim kazenskim sodiščem (predsednik Edel, tožilec Brenci, zapisnikar Ciccarelli) sta se morala zagovarjati včeraj dva norveška mornarja, ki sta bila obtožena, da sta ukradla lambreto in iz nekega avta prometno knjižico, dva kosa električnega kabla in magnetiziran okvirček za slike.

Obravnava je bila po hitrem postopku, ker sta bila krivca zasačena na delu in poleg tega še tujca, ki sta prišla v naše mesto z ladjo «Pinto».

Na zatožni klopi sta sedela: 22-letni Trygve Sigve Meling iz mesta Stavanger na Norveškem in 20-letni Rolf Engelstad iz Bergena (skrajna severna Norveška).

Bilo je okoli 2 ponoči pred petimi dnevi, ko so policisti opazili v središču mesta dva mladeniča, ki sta porivala pred seboj lambreto, katere motor se ni hotel vžgati. Prijeli so ju ter odpeljali na kvesturo, kjer so najprej ugotovili njuno istovetnost in ju nato skušali zaslišati. Vsak njihov trud pa je bil zaman, ker sta bila mladeniča vinjena skoraj do nezavesti. Zaslišali so ju šele naslednje jutro, ko sta se streznila.

Tako je prišlo na dan, da sta se hotela polastiti lambrete, ki je last Daria Capponija iz Ul. Mercadante. Naklep se jima ni posrečil, ker je bil skuter zaklenjen s posebno varnostno napravo. Glede prometne knjižice, dveh kablov in okvirčka pa Meling in Engelstad nista vedela povedati nič, kako sta se jih polastila. Verjetno sta bila tako pijana, da sploh nista vedela, kaj delata. Ti predmeti so bili ukradeni iz avta Gabriela Pescherie, ki je parkiral svoje vozilo v Ul. Torrebianca.

Pred sodiščem, kamor so ju pripeljali v pripornem stanju, sta se morala zagovarjati zaradi pijanosti in tatvine. Javni tožilec je zahteval, naj ju sodniki spoznajo za kriva ter naj obsodijo vsakega na 9 mesecev zapora, 40.000 lir globe in 30.000 lir denarne kazni. Sodniki so bili bolj prizanesljivi: oprostili so ju obtožbe vinjenosti ter ju obsodili za tatvino na 9 mesecev zapora in 50.000 lir globe. Hkrati so ukazali, naj ju izpustijo iz zapora, ker je kazen pogojna.

* * *

Isti sodniki so obravnavali tudi zanimiv primer kršenja zakona, ki zadeva uskladiščenje večjih količin kerozena (nad 500 kg). Ustrezni zakon predpisuje, da je treba prijaviti količine blaga nad 500 kg in da je treba voditi primerno knjigovodstvo.

Trgovec, ki se je znašel pred sodniki, je na obravnavi trdil, da se sploh ni ukvarjal s prodajanjem kerozena. Delal je le usluge nekemu trgovskemu podjetju, ki ni moglo vedno dostavljati potrošnikom na dom naročeno gorivo.

Finančni organi so našli v njegovem skladišču 29 posod s kerozenom (po 16 kg vsaka). V tem primeru znaša skupna teža goriva nekaj manj kot 500 kg. Žal pa so financarji našli tudi v njegovi trgovini 5 drugih posod. Sešteli so težo najdenih posod, ugotovili, da je uskladiščeno gorivo preseglo 500 kg ter so ga prijavili sodišču.

Na obravnavi se je zdelo, da se bo za trgovca vse srečno izteklo, ker je sam javni tožilec zahteval oprostitev, ker dejanje ni kaznivo. Tudi trgovčev zagovornik je vztrajal pri oprostitvi, toda sodniki so bili drugačnega mnenja: trgovca so obsodili pogojno in brez vpisa v kazenski list na 200.000 lir globe in 100.000 lir denarne kazni.

Dr. Vlado Turina 60-letnik

Danes slavi ravnatelj slovenske trgovske šole in predsednik Slovenskega kluba v Trstu dr. Vlado Turina 60-letnico rojstva. Kakor mnogi, ki pripadajo njegovi generaciji, je bilo tudi njegovo življenje razgibano, kljub vsemu dogajanju pred prvo svetovno vojno, v dobi med obema vojnama, med narodnoosvobodilno vojno in po njej pa premočrtno in plodovito.

Kot sin uslužbenca avstrijske carinarnice je preživljal mladost v raznih krajih. Rojen 1908. leta v Tržiču, je po premestitvi očeta v Gorico obiskoval slovenski otroški vrtec v Gorici, osnovno šolo Ciril-Metodove družbe med prvo svetovno vojno v Kopru, ki jo je vodila zaslužna in zavedna učiteljica Marija Pfeiferjeva, kateri gre zasluga, da so njeni učenci tudi v tistem okolju vzljubili svoj jezik in narod. Ko je po četrtem razredu opravil sprejemni izpit za srednjo šolo, je obiskoval najprej prvi razred srednješolskih tečajev v Trstu in se nato vpisal v Ciril Metodovo šolo pri Sv. Jakobu. 1923 je opravil izpit na meščanski šoli v Postojni, se vpisal na trgovsko akademijo v Ljubljani in maturiral leta 1926. Po maturi je opravil vojaščino kot navaden vojak, ker mu vojaške oblasti niso dovolile vstop v šolo za rezervne oficirje, ki mu je po šolski izobrazbi pritikala. Ko so mu policijske oblasti odbile dovoljenje za inozemstvo, se je vpisal na ekonomsko-trgovsko fakulteto v Trstu, na kateri je leta 1934 promoviral za doktorja ekonomskih ved.

Za časa srednješolskih in visokih študijev je bil dr. Turina aktiven pri prosvetnem in narodnoobrambnem delu. Tako je skupaj z Romanom Pahorjem bil soustanovitelj srednješolskega društva «N. Tommaseo», mladinskih društev in zadnji predsednik mlad. društva «Zarja» v Rojanu. Za časa študija v Ljubljani pa je bil zadnji predsednik srednješolskega društva «Zora», ki so ga jugoslovanske oblasti razpustile na pritisk italijanske vlade. Z razpustom vseh naših prosvetnih in mladinskih organizacij naš današnji slavljenec ni prenehal z aktivnim delom na narodnoobrambnem in prosvetnem polju, zaradi česar je bil leta 1935 odpeljan skupaj z Romanom Pahorjem in drugimi na petletno konfinacijo na otok Ponza, nato v Ruoti pri Potenzi in v Kalabrijo. Po predčasni izpustitvi iz konfinacije na podlagi sporazuma Stojadinović-Ciano, se je preselil leta 1937 v Ljubljano in se nato zaposlil v Dubrovniku in na poziv dr. Vratovića odšel v Beograd. Po nemški okupaciji Beograda 1941 je Gestapo priprl Turino in mnoge Slovence iz Italije. Po izpustitvi je prevzel skupaj s Srečkom Kumarjem in srbskimi aktivisti naloge in delo v vrstah narodnoosvobodilne fronte do osvoboditve Beograda. Po osvoboditvi je postal član upravnega odbora državnega filmskega podjetja, nato pa prisilni upravitelj jugoslovanskega Fiata in vodilni član uprave DOZ. Kmalu nato se je vrnil v Trst, kjer je stopil v šolsko službo, v kateri deluje že 22 let, prej kot ravnatelj nižje trgovske šole in danes kot ravnatelj trgovske akademije.

Dr. Vlado Turina je še vedno neutrudljiv, požrtvovalen in zavesten javni kulturni delavec, kar dokazuje njegovo uspešno in prizadevno delo predsednika Slovenskega kluba, ki ga vodi že nekaj let. Številni prijatelji, šolniki in učenci ter člani Slovenskega kluba mu k lepemu življenjskemu jubileju iz srca čestitajo in mu žele še mnogo, mnogo let zdravja, uspehov in osebne sreče.

Čestitkam se pridružuje tudi naš list, saj vemo, da ga slavljenec redno in zvesto prebira.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

25. maja 1968 se je v Trstu rodilo 11 otrok, umrlo pa je 8 oseb.

UMRLI SO: 53-letna Valnea Lussin Marussich por. Bacovich, 88-letna Giuseppina Princic vd. Devetta, 43-letni Carmine Decarli, 66-letni Francesco Perin, 79-letni Ignazio Sivec, 62-letni Guido Stesa, 65-letna Jolanda Ianatti vd. Castro, 62-letni Francesco Tonon.

OKLICI: zidar Giuseppe Zonta in delavka Amabile Farina, računovodja Edoardo Filipcic in uradnica Dorotea Zagar, mehanik Bruno Biasioli in univ. študentka Silvana Musco, prodajalec Flavio Sorini in prodajalka Maria Crevatin, mornariški častnik in frizerka Nives Ardizzoni, dr.

URARNA · ZLATARNA
LAURENTI
TRST — Largo Santorio 4 — Tel. 723240
Pestra izbira najboljših ur švicarskih znamk in zlatnine za poroke, birme, krste, godove, rojstne dneve in druge priložnosti — Poseben popust.

Včeraj-danes

nik Furio Bisiani in gospodinja Maria Luisa Lapagna, uradnik Pietro Grilanc in uradnica Majda Prasselli, mehanik Mario Pasini in uradnica Maria Luisa Rebulla, študent Giuseppe Clocchiatti in študentka Chiara Sala, ind. izvedenec Adriano Olivieri in gospodinja Marialuigia Civita, univ. študent Giuseppe Pillitteri in gospodinja Rosanna Marcon, šofer Bruno Buzzai in gospodinja Lidia Coslovich, uradnik Domenico D'mopoli in gospodinja Jolanda Cannavo, poštar Salvatore Negro in prodajalka Irma Zollia, šofer Livio Micheli in gospodinja Fernanda Vaccari, prodajalec Giorgio Primi in uradnica Anna Maria Predonzani, mizar Bruno Rota in šivilja Mirella Pugliese, delavec Sergio Cernivani in šivilja Nicolina Checo, prodajalec Fulvio Guerra in uradnica Angela Cleva, reprezentant Maurizio Rossini in študentka Marina Fortunat, prodajalec Bruno Norbedo in frizerka Rosa Millo, livar Mario Tiepolo in delavka Graziella Veliscek, šofer Ferruccio Fonkemije Giovanni Sore in asistentka za kemijo Ernesta Galli, fotograf Sergio Lavagna in uradnica Giordana Sambo, uradnik Dario Premoli in uradnica Mirella Vizzich, spediter Roberto Pacorini in gospodinja Siglinda Kulterer, šofer Fabio Leonzini in uradnica Loredana Petronio, kemik Silvio Debernardi in gospodinja Gioconda Orso, mehanik Attilio Occoni in delavka Elda Perini, delavec Boris Starec in delavka Rosetta Stagni, univ. študent Roberto Brancia in uradnica Elena Zanni, uradnik Roberto Folin in uradnica Adriana Sigon, inženir Mario Martina in učiteljica Emilia Zanni, sluga Renato Passolunghi in delavka Bruna Deponte, delovodja Giordano Gualandi in prodajalka Silvana Berani, uradnik Riccardo Francesco Franz in učiteljica Oretta D'Arrigo, uradnik Giovanni Romani in učiteljica Rina Pirona, mehanik Antonio Gorza in frizerka Emma Duse, uradnik Antonio Emili in uradnica Marina Brombara, inženir Gianni Zacevini in uradnica Maria Palermo, uradnik Giorgio Raffaele Grosso in učiteljica Anna Maria Cacciapuoti, klepar Remo Penasa in natakarica Norma Bonin.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Dr. Gmeiner, Ul. Giulia 14, Manzoni, Largo Sonnino 4, INAM Al Cedro, Trg Oberdan 2, D'Ambrosi, Ul. Zorutti 19/c.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

All'Angelo d'Oro, Trg Goldoni 8, Cipolla, Ul. Belpoggio 4, Marchio, Ul. Ginnastica 44, Miani, Drevored Miramare 117 (Barkovlje).

LOTERIJA

BARI	1	58	41	59	79
CAGLIARI	60	45	43	53	69
FIRENCE	27	62	14	71	60
GENOVA	23	22	81	82	52
MILAN	61	51	30	79	18
NEAPELJ	29	1	85	73	2
PALERMO	88	84	1	74	18
RIM	12	85	46	4	70
TURIN	41	37	61	47	17
BENETKE	42	56	32	80	17

ENALOTTO

1 X 1 1 2 1 2 1 X X 1 2

Kvote: Dvanajstice dobe po 2.958.000 lir, enajstice po 127.700 lir, desetice pa po 7.800 lir.

Darovi in prispevki

Za prosvetni dom v Bazovici darujeta Marija in Vinko Križmančič 5000 lir.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so spremili na zadnji poti našo drago

Marijo Pahor

iz Sv. Križa.

Hčeri, sinovi in drugo sorodstvo

Trst, 26. maja 1968

OB PRAZNOVANJU DNEVA MLADOSTI

V Kopru so odkrili doprsni kip narodnemu heroju Pinku Tomažiču

O liku narodnega heroja Pinka Tomažiča je spregovoril njegov soborec Vid Vremec - Kip, delo kiparja Pohlena, je v šoli, ki nosi Pinkovo ime, odkril predsednik koprske občinske skupščine Miro Kocjan

Včeraj dopoldne so v Kopru slovesno odkrili doprsni kip narodnemu heroju Pinku Tomažiču. To je bila osrednja prireditev koprske obale ob dnevu mladosti, hkrati pa ena izmed osrednjih prireditev, ki jih letos organizirajo Zveza borcev in druge organizacije v počastitev 25-letnice množične vstaje primorskega ljudstva proti okupatorju.

Pred osnovno šolo Pinka Tomažiča na semedelski bonifiki so se dopoldne zbrali učenci vseh koprskih osnovnih in srednjih šol, hkrati pa tudi številni prebivalci mesta in okolice. Med gosti smo opazili predstavnike množičnih in drugih organizacij, prisotnih pa je bilo veliko število Pinkovih soborcev in drugih starih partizanskih borcev. Iz Trsta in okolice je prispelo nad 100 gostov, med njimi so bili mati narodnega heroja Tomažiča, sorodniki žrtev znanih tržaških procesov, udeleženci teh procesov in predstavniki tržaških bojevniških organizacij. Bil je čudovit pogled na zbrano množico, v kateri so izstopala živobarvna oblačila najmlajših, katerih praznik je prav danes. Po uvodni pesmi koprskega moškega pevskega zbora je v daljšem govoru orisal Tomažičev lik njegov soborec Vid Vremec.

Tov. Vremec je najprej v imenu pripravljalnega odbora pozdravil goste, nato je govoril o življenju in liku ter delovanju Pinka Tomažiča, o tedanjih razmerah na Primorskem in v Istri, o fašističnem terorju in borbi antifašistov, ki se je zlila v NOB. Obudil je spomine na Tomažičev proces, poudaril prispevek Primorske in Istre v oboroženi borbi proti nacifašizmu in opozoril na nujnost, de lepim vzorom in spodbudnim besedam sledijo dejanja.

Ko je govoril o Pinku je med drugim dejal:

«V letih 1934-1941 je bilo med drugimi pomembnimi ljudmi povezano tudi ime Pinka Tomažiča predvsem na tržaško in primorsko mladino, na narodne in socialne ideale, za katere sta se ogrevala vsak po svoje Slovenec in demokratičen Italijan v živem upanju da bo nekoč zmagala pravica.»

Omenil je dejavnost komunistične stranke na Primorskem in dejal: «Iz obsežne in doslej še nezadostno raziskane dejavnosti komunistične stranke na Primorskem med dvema vojnama, ne moremo mimo pomembnega dogodka njene pokrajinske konference, ki je bila tretjo nedeljo v aprilu 1940. leta v borovem gozdiču pri Briščikih med Opčinami in Prosekom:

Na tej konferenci so predstavniki komunističnih celic sprejeli akcijski program. Ta je vseboval med drugim naslednje napotke in ugotovitve:

— izkoriščano delovno ljudstvo slovenske, italijanske in hrvaške narodnosti si bo izbojevalo svobodo v oboroženem odporu proti fašizmu;

— imperialistična vojna bo neizogibno potegnila v svoj vrtinec male evropske države, zaradi tega se morejo le-te nasloniti za svojo obrambo na Sovjetsko zvezo, pobornico miru in zaščitnico pred agresijo;

— lojalno bomo sodelovali z vsemi protifašističnimi silami, širili ilegalni tisk, zbirali orožje in se pripravljali za oboroženo vstajo.»

O procesu proti Pinku in njegovim tovarišem pa je med drugim dejal:

«Neizbrisno mi bodo ostali v spominu tisti dnevi, ko nas je sedelo 60 obtožencev na zatožni klopi v dvorani porotnega sodišča v Trstu pred fašističnimi sodniki posebnega sodišča. Ton temu velikemu procesu, ki je trajal od 2. do 14. decembra 1941, imenovali so ga tudi «Tomažičev» proces, so dajali on, Ivan Ivančič, prof. Lavo Čermelj, Franc Kavs, Simon Kos in drugi, ki so s svojim nastopom odločno obtoževali fašistično strahovlado in njene zločine zoper naše ljudstvo.

Proces se je končal 14. decembra z 9 smrtnimi kaznimi in z obsodbami na skupnih 960 let ječe. Čez noč so štiri smrtne obsodbe spremenili v dosmrtno ječo, pod fašističnimi streli pa so ob svitu mrzlega decembrskega jutra omahnili v smrt na openskem strelišču pri Trstu Pinko Tomažič, Simon Kos, Ivan Ivančič, Viktor Bobek in Ivan Vadnal.

Od ustanovitve v novembru 1926. leta do padca fašizma v juliju 1943. leta je posebno fašistično sodišče obsodilo 4.596 oseb na skupnih 27 tisoč 735 let zaporne kazni, na smrt 42 (izvršenih 31), na dosmrtno ječo pa 7 oseb. Od teh je odpadlo najmanj petina na Slovensko Primorje in Istro, od usmrčenih pa skoro polovica.

Uporna iskra se je razplamtela v požar, ki je zajel mesta in vasi. Pod vodstvom KPI in tovariša Tita je štiriletni narodnoosvobodilni boj združil vse poštene ljudi. Delavci, kmetje, napredni intelektualci, mladina v Trstu, na Primorskem, v Istri in po vsej Jugoslaviji so razumeli imperativ tedanjega zgodovinskega trenutka.»

Zatem je govoril v italijanščini podpredsednik izolske občinske skupščine Ennio Agostini, ki je orisal lik pokojnega narodnega heroja in poudaril, da sta bila osebno junaštvo in načelnost zmeraj zgled tako slovenskim kot italijanskim protifašističnim borcem.

V imenu tržaških bojevniških organizacij je govoril tajnik združenja Giovanni Postogna, ki je prav tako poudaril vlogo Pinka Tomažiča v dneh, ko je bil fašizem na višku moči in ko so osebni zgledi, junaštva in brezkompromisnost veliko pripomogli, da se je večala fronta antifašistov.

Po slavnostnih govorih je predsednik občine Koper Miro Kocjan odkril doprsni kip Pinku Tomažiču, ki je delo akademskega kiparja Jožeta Pohlena. Zatem so učenci koprskih srednjih šol izvedli pretresljivo zborno recitacijo, iz katere je živo stopal pred poslušalce lik skromnega, nasmejanega mladeniča, čigar videz niti malo ni dal slutiti, da bo na procesu leta 1941 tako junaško vrgel fašistom rokavico v obraz in da bo za ceno svojega življenja branil stvar, kateri je bil predan.

ZADNJI POGOVOR Z MATURANTI INDUSTRIJSKEGA ZAVODA

Zaključni pogovori o poklicnem usmerjanju šolskih maturantov

Voditelji urada za usmerjenje v razne poklice so se svoj čas sestali tudi s slovenskimi dijaki

Prvi del ciklusa šolskih pogovorov, za katere skrbi urad za usmerjanje v razne poklice, se je končal s sestankom voditeljev tega urada (UIP) z dijaki odsekov industrijsko tehničnega zavoda «Alessandro Volta», ki bodo letos maturirali. Po prvem srečanju z bodočimi računovodji in strokovnjaki v podjetjih tehnično trgovskega zavoda «G. C. Carli» so se voditelji UIP pogovarjali z bodočimi računovodji in geometri tehničnega zavoda «Leonardo da Vinci» ter maturanti zavodov «Oberdan» in «Galilei». Važno je bilo tudi srečanje med članom odbora trgovinske zbornice dr. Rustio-Trainejem, ki odgovarja za UIP, in dijakinjami ženskega tehničnega zavoda. Po pogovoru v pomorskem zavodu «Tomaso di Savoia» s strojniki in konstruktorji se je dr. Rustia-Traine sestal z bodočimi kapitani, pri čemer je prišlo do živahnega pogovora, ki je trajal nad dve uri. Dijaki, ki študirajo za kapitane, so pokazali veliko razumevanje za te vrste sestankov ne le glede na predmet pogovora, marveč so izkoristili to priliko tudi za to, da so razpravljali o položaju pomorstva v zvezi z možnostmi zaposlitve bodočih mladih kapitanov.

Zanimivi so bili tudi pogovori voditeljev UIP z dijaki klasičnega in znanstvenega liceja, učiteljišča in višje srednje tehnično-trgovske šole s slovenskim učnim jezikom. Mladi maturanti teh šol so pokazali veliko zanimanje za vprašanje o takojšnji uporabi diplome, to je za tiste, ki ne nameravajo po maturi študirati na univerzi. Prav tako so se zanimali za možnosti raznih izbir v zvezi s fakultetami, na katere naj bi se vpisali za nadaljevanje študija.

Dijaki zavoda «Volta» so se sestali ob tej priliki skupaj z ravnateljem inž. Vianellom in podravnateljem inž. Zuccherijem ter s številnimi profesorji in upravnim svetnikom zavoda arh Amodeom, poslušali dolgo in podrobno poročilo dr. Rustie-Traninerja o vprašanjih, ki se jih neposredno tičejo. Govornik je obravnaval značilnosti pouka v tehničnih-industrijskih zavodih in v odsekih, ki obstajajo v Trstu. Omenil je možnosti takojšnjega izkoriščanja diplome za vsak odsek ter fakultete, na katere se lahko vpišejo dijaki s svojimi diplomami. Sledila je zelo živahna razprava. S to konferenco se je torej končal prvi ciklus pogovorov. Drugi ciklus se bo pričel po volitvah.

Obisk italijanskih krvodajalcev na Koprskem

Kot gost občinskih skupščin se je mudila včeraj na koprski obali skupina italijanskih krvodajalcev iz okolice Milana (Sesto San Giovanni). Gostje so najprej obiskali Mehanotehniko v Izoli, kjer so se podrobno zanimali za proizvodnjo in za delavsko samoupravljanje. Obiskali so tudi transfuzijski center v Izoli, kjer je deset članov delegacije darovalo svojo kri. Zatem jih je sprejel in pozdravil predsednik skupščine Izola Jernej Humar.

Popoldne so gostje obiskali še portoroško obalo in se udeležili sprejema pri predsednici občinske skupščine Jolandi Kos, zvečer pa so bili na sprejemu v hotelu Triglav, ki jim ga je priredil predsednik koprske občinske skupščine Miro Kocjan.

Vodja delegacije Alessandro Guasconi, ki je predsednik krvodajalske organizacije (AVIS) v Sesto San Giovanni, je izjavil novinarjem, da je bila delegacija zelo prisrčno sprejeta tako od predstavnikov Rdečega križa, kakor tudi od predstavnikov občinskih skupščin. Ugajala jim je tovarna Mehanotehnika s svojo organizacijo proizvodnje in z načinom upravljanja s strani delavcev. Najlepše vtise so dobili tudi ob obisku transfuzijskega centra v Izoli.

Delegacija italijanskih krvodajalcev se bo danes vrnila v domovino. Pred odhodom si bodo ogledali še Postojnsko jamo. S tem so italijanski krvodajalci vrnili obisk koprskim, ki so lani obiskali več lombardijskih mest.

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes 26. t. m. ob 16. uri Cinemascope barvni drama tični—avanturistični film:

Quiller memorandum

Igrajo: GEORGE SEGAL, ALEC GUINNESS, SANTA BERGER

Kino na Opčinah

predvaja danes 26. t.m. ob 15. uri Eastmancolor pretresljiv film G. Puccinija:

I 7 FRATELLI CERVI

(SEDEM BRATOV CERVI)

Igrajo: Gian Maria Volontè, Lisa Gastoni, Don Backy, Carla Gravina, R. Cucciolla in S. Reggiani

TRŽAŠKA KNJIGARNA

sprejema prednaročila za II. letnik zbirke vrhunskih dosežkov slovenske književnosti

NAŠA BESEDA

v katerem izide 14 knjig naslednjih avtorjev:

IVAN TAVČAR — SVETOKRIŠKI
JANKO KERSNIK — MIRAN JARC
FRAN LEVSTIK — JANEZ TRDINA
ANTON AŠKERC — ALOJZ GRADNIK

Septembra letos izide tudi nova

Zgodovina slovenskega slovstva

univ. prof. dr. ANTONA SLODNJAKA

ki pomeni tehtno dopolnilo in smotrno zaokrožitev zbirke NAŠA BESEDA. Vsak naročnik te prelepe zbirke postane tudi član KLUBA BRALCEV NAŠE BESEDE ter bo imel med drugim tudi to prednost, da bo užival 10 odst. popusta pri nakupu vseh izdaj MLADINSKE KNJIGE

tržaška knjigarna

TRST — Ul sv. Frančiška 20 Tel. 61-792

«Okrogla miza» o kulturi v Slovenskem klubu

Na zadnjem torkovem večeru v Slovenskem klubu je bila «okrogla miza» o temi «Pogoji kulturnega in umetniškega razvoja v matični domovini in v zamejstvu». Sodelovali so iz Ljubljane pisatelj Anton Ingolič, pesnik Ciril Zlobec in esejist in literarni kritik Mitja Mejak, iz Trsta pa dramatik prof. Josip Tavčar, pisatelj Boris Pahor, pesnik Filibert Benedetič in časnikar Jože Koren. Vlogo moderatorja je prevzel predsednik kluba prof. Vlado Turina. Nakazane so bile nekatere zanimive teme in vprašanja, ki pa zaradi svoje raznovrstnosti niso mogla biti poglobljena na enem samem večeru, ki je bil v ostalem zanimiv in koristen

Mladinski pevski zbor GM z Opčin in iz Trsta je nastopil v sredo, danes pa bo nastopil mladinski pevski zbor «Kraški slavček» iz Devina-Nabrežine

DANES POPOLDNE V KULTURNEM DOMU

Pester in zanimiv spored zaključne akademije gojencev Glasbene matice

Nastopili bodo mladinski pevski zbor «Kraški slavček», orkester GM in solisti, med katerimi brazilska pevka Tereza Simas D'Aguiar

Danes popoldne bo v mali dvorani Kulturnega doma drugi del zaključne akademije glasbene šole Glasbene matice v Trstu. Poleg pevskega zbora «Kraški slavček» in orkestra GM, se nam bodo predstavili tudi mladi solisti GM ter solistka sopranistka Tereza Simas D'Aguiar, ki bo pela brazilske pesmi. Citatelje in poslušalce želimo nekoliko seznaniti z brazilsko glasbo in tudi z ostalimi deli, ki so na programu.

Razvoj brazilske glasbe je svojevrsten, morda do neke mere podoben onemu v Združenih državah Severne Amerike. Brazilska glasba se je razvila iz spojitve treh različnih glasbenih tokov: iz glasbe kolonialnih osvajalcev — Portugalcev, domačih indijanskih plemen ter črncev, katere so kot suznje v velikem številu pripeljali iz Afrike na brazilske plantaže. Najmanjši je vpliv indijanske glasbe, tako da predstavlja današnja brazilska folklora sintezo portugalske in črnske folklore. Teh motivov se v največji meri poslužujejo brazilski skladatelji, zato najdemo sveže ritme raznih «samb» in drugih plesov zelo pogosto vpletene v njihovih glasbenih delih. Brazilski skladatelji se radi poslužujejo tudi originalnih ljudskih inštrumentov. Najpomembnejši brazilski skladatelj je Heitor Villa-Lobos, avtor po vsem svetu priznanih glasbenih del, razen tega pa ima zasluge kot izvrsten dirigent, organizator in reformator glasbenega življenja v Braziliji ter propagator brazilske glasbe v tujini.

Še nekaj besed k posameznim pesmim današnjega koncerta. Morska sirena je pesem, komponirana na znan folklorni motiv ter ima svoj izvor v «macumbi», t.j. v afriškem kultu, ki so ga črnci prinesli v Brazilijo. Azulão je pesem o sinjem ptiču, ki je doma v brazilskih gozdovih ter o njem legenda pravi, da je glasnik zaljubljencev. Avtor te pesmi je sodobni brazilski skladatelj Jayme Ovalla Balanca eu — predstavlja nežno preprosto melodijo, ki spominja na uspavanko. Njen avtor je José Siqueira, predsednik združenja brazilskih skladateljev. Pesem Banzo, skladatelja Haekela Tavaresa, je prava «macumba». Črnci in mestici plešejo, pozivajo duhove naj se združijo z njimi ter prosijo naj bo nagrajen tisti, ki je napravil dobro delo ter kaznovan, kdor je kriv hudobije.

Avtor skladbe «Štir otroške skladbe za klavir in godalni orkester» je Pavel Šivic, profesor Akademije za glasbo v Ljubljani, znan slovenski skladatelj in pianist ki se dosti ukvarja s problematiko glasbenega šolstva. Razen večjih glasbenih del s področja vokalne in instrumentalne glasbe, je njegov opus obsežen zlasti v skladbah namenjenih mladini. To so predvsem dela za klavir, mladinski zbori pa tudi skladbice za klavir in orkester. Med slednje spada tudi zbirka «Štiri male klavirske skladbe za klavir in godala» z naslovi «Najdihojca pleše, Otroci se lovijo, Nerodni medvedek ter Polž in svinčeni vojaki». Te male skladbice nas povedejo v bogat svet otroške fantazije

Benečana Antonia Vivaldija štejemo med najpomembnejše zastopnike italijanske baročne glasbe, posebno še kot avtorja izvrstnih violinskih koncertov za eno, dve, tri ali celo štiri violine s spremljavo orkestra. Opus njegovih del je izredno številen, saj obsega okrog 50 oper, številne oratorije, 70 solo in trio sonat, 23 simfonij, in 444 koncertov, med njimi tudi one v formi Concerto grosso za najrazličnejše zasedbe. Med njegove najbolj priljubljene skladbe sodita violinski koncert v a-molu za dve violini in godala, Štirje letni časi ter čelo koncert v c-molu Vivaldijeve koncerte označuje dognano forma, enostavna a plemenita in prozorna obdelava. Solistični parti so pisani često virtuozno. V dvogovoru solistov in orkestra — tutti — doseže Vivaldi prave dramatske učinke in se predstavi tudi kot odličen programski skladatelj. Odlike Vivaldijevega sloga pridejo lepo do izraza tudi v koncertu g-dur, ki je uvrščen v spored nocojšnje (jutrišnje) akademije.

Ottorino Respighi je eden izmed pionirjev italijanske komorne in simfonične glasbe Sicer je po italijanski tradiciji komponiral tudi opere a poleg Busonija, Caselle in drugih je njegova velika zasluga, da je skoraj po dveh stoletjih v italijanski glasbeni ustvarjalnosti zopet uveljavil skladbe za orkester. Pri Respighiju ne manjka južnjaški ritem in prikupna melodija, a posebno je značilna za njegova dela bogata orkestralna paleta, ki spominja na Debussyja, Rimski-Korsakova in Richarda Straussa.

Iz zakladnice njegovih del je na sporedu odlomek iz njegove suite v g-molu za godalni orkester in orgle.

Violinski koncerti salzburškega mojstra Wolfganga Amadeusa Mozarta — osem po številu — spadajo, vsaj nekateri med njimi, v železen repertoar koncertnih prireditev. Prvi koncert v d-duru je Mozart napisal kot desetleten deček l. 1766 in ga posvetil bčerki Ludvika XIV ... koncert ...

Žarko Hrvatić, absolvent srednje šole oddelka za violino, se bo predstavil danes popoldne v Kulturnem domu z Mozartovim violinskim koncertom v G-duru ob spremljavi orkestra GM

ne glasbene zamisli slovitega mojstra pa vsebujejo tudi ostali koncerti, med katere spada koncert v g-duru št. 216, ki je znan po svojem spevnem, nežnem adagiu in prekipevajočem tehnično zahtevnem rondoju. S koncertom v g-duru bo zaključena akademija gojencev šole Glasbene matice.

Prometni ukrepi za dirko po Italiji

Ob prihodu 11 etape 51 kolesarske dirke po Italiji v Trst, je župan s posebnim odlokom odredil, da morajo na dan 31 maja od 14.30 do 17.30 vsa vozila izprazniti prostor pred Pomorsko postajo in cvetličnim nasadom ob spomeniku N. Saura, vključno odgovarjajoč v odsekom zunanjih nabrežij do klopi v drevoredu, ki loči obe cestišči (zunanjo in notranjo). Istočasno pa dovoljuje postajanje velikih vozil, ki jih uporabljajo industrijska podjetja.

V katedrali sv. Justa

Izvedba Bachovega «Pasijona po sv. Janezu»

Trst bo prvo mesto v Italiji, ki bo deležno velikega glasbenega dogodka, ko bo v petek 31. maja ob 21.15 v katedrali sv. Justa izveden «Pasijon po sv. Janezu» Johanna Sebastiana Bacha.

Pri izvedbi bodo sodelovali «Nürnberger Singgemeinschaft» iz Nürnberga, otroški zbor «D Dürer Schule» iz Nürnberga, orkester češkoslovaškega radia in skupina odličnih italijanskih, angleških nemških in švicarskih solistov Skupno bo nastopilo 240 oseb, od katerih 160 pevcev. «Pasijon po sv. Janezu» bo vodil dirigent Antonio de Bavier.

«Pasijon po sv. Janezu» je avtentičen Bachov spomenik, ki ne zaostaja za bolj znanim «Pasijonom po sv. Mateju» Njegova struktura je mogoče bolj enostavna in bolj odgovarja evangelistovi izpovedi. Zbori so komentarji vernikov, recitativi, ki predstavljajo bistveni del pripovedi, bodo izvajali v italijanščini, arije in zbori pa v izvirnem jeziku

Kot solisti bodo nastopili: I. Reichelt (sopran), N Procter (alt), C Gaifa (Evangelist) W Jochims (tenor), G Sarti (Jezus) J Staenpfli (bas) in C. S. Francia (organist).

Skupina bo iz Trsta začela svojo dolgo umetniško kariero, zaradi česar so ponovitve izključene.

NA CESTI MED TRSTOM IN KONTOVELOM

Občina mora čimprej razširiti ovinkasto ozko cesto na Kozjaku

Na tem nepreglednem mestu pri trošarinskem uradu so bile v zadnjih letih že tri smrtne nesreče in več trčenj

Nedavno se je na cesti, ki pelje s Kontovela v Trst, na Kozjaku, kakih 50 m od trošarinskega urada proti Kontovelu, pripetila huda prometna nesreča, pri kateri sta bili dve osebi mrtvi: avto fiat 500 je trčil v tovornjak. Skoraj na istem mestu se je pred nekaj leti smrtno ponesrečil naš delovni tovariš Lucijan Znideršič. Nekaj dni od tega pa je na istem kraju zaneslo neki avto najprej proti desnemu robu ceste, nato pa na levo stran, kjer je silovito trčil ob zid. Na srečo se mlademu šoferju ni nič pripetilo, avto pa je bil zelo poškodovan. Sreča pa je bila tudi, da v trenutku, ko je avto nenadoma zavil z desne na levo stran ceste ni nihče privozil s Kontovela proti mestu. Če bi se to zgodilo, bi prišlo do silovitega trčenja z morebitnimi hudimi posledicami za osebe v obeh avtomobilih.

Kot torej vidimo, so v nekaj letih, na istem mestu na cesti pod Kontovelom izgubile življenje kar tri osebe, mnogo pa je bilo na istem mestu trčenj, ki so se na srečo končala brez hudih posledic za potnike. Menimo, da to ni le slučaj, zlasti še, ker to cesto dobro poznamo. Res je, da je cesta Kontovel-Trst v celoti nevarna zlasti za avtomobilista, ki je ne pozna, ker je ozka, ima mnogo zaprtih ovinkov in se po njej razvija zelo velik promet. Poleg tega pa vozijo tudi široki avtobusi, ki so na določenih mestih zaradi ozkosti ceste prisiljeni voziti po sredini cestišča. Po tej cesti vozijo tudi mnogi težki tovornjaki, čeprav bi ne smeli voziti. Gre za tovornjake, ki jim občinska uprava izda posebno dovoljenje, da lahko vozijo po njej, ker prevažajo zemljo ali drug material, ki ga izkopavajo nekje vzdolž ceste, predvsem pa na Greti.

Odsek ceste, na katerem so bile v zadnjih letih kar tri osebe ubite pri prometnih nesrečah, je zelo kratek: meri morda kakih 100 metrov in gre sicer od trošarinskega urada na Kozjaku, do ceste, ki zavije v bivši kamnolom, kjer si je sedaj nekdo zgradil vilo. Na tem kratkem odseku je nekaj zaporednih zaprtih ovinkov, da jih nobeno vozilo, tudi če ima najbolj previdnega šoferja, ne izpelje brez nevarnosti.

Na desni strani ceste, če vozimo s Kontovela v mesto, je zid, ki varuje, da vozila ne zavozijo po hribu navzdol; na levi pa je občinsko zemljišče, kjer je lapornata zemlja. Zato menimo, da bi morala občinska uprava čimprej kaj ukreniti, da te ozke, zaporedne, zaprte in nevarne ovinke odpravi. Saj ne gre tu za velika dela; tudi ne gre za širjenje ceste v živi skali. Čeprav nismo strokovnjaki, smo vendar prepričani, da občinska uprava to delo lahko opravi, ker je treba cesto predvsem razširiti na zemljišču, ki ga ni treba odkupiti.

Občinski upravitelji naj tudi pomislijo na človeške žrtve in na vsakdanjo nevarnost, ki preti predvsem na omenjenem kratkem odseku ceste vsakomur, ki vozi s Kontovela v mesto in obratno.

NOV VOZNI RED VLAKOV

BENETKE - MILAN - PARIZ - RIM - BARI

ODHODI

5,50	A	Portogruaro
6,10	R	Benetke - Bologna - Milan (1) - Genova
6,50	D	Benetke - Milan - Turin - Rim
9,05	R	Benetke - Rim (za Rim obvezno prednaročilo)
10,25	DD	Benetke - Milan - Pariz
10,40	A	Portogruaro - Benetke
13,25	A	Portogruaro - Benetke
13,50	R	Benetke
15,50	DD	Benetke - Milan - Pariz
17,00	A	Tržič - Portogruaro
17,55	A	Portogruaro
19,00	DD	Benetke - Milan - Pariz - Rim - Bari
19,20	A	Portogruaro
20,30	D	Benetke - Bari
22,25	DD	Benetke - Milan - Turin - Genova - Ventimiglia - Marseille (spalni vozovi in spalni pogradi Trst - Genova), Mestre - Bologna - Rim (spalni vozovi in spalni pogradi Trst - Rim)

(1) Samo I. razred z obveznim prednaročilom.

PRIHODI

6,25	A	Červinjan - Tržič
7,25	A	Portogruaro - Tržič
8,00	DD	Turin - Milan - Benetke - Rim (spalni vozovi in spalni pogradi Rim-Trst-Marseille - Genova)
9,17	D	Benetke - Rim
10,26	R	Benetke
11,35	DD	Pariz - Benetke
13,45	D	Bari - Bologna - Benetke
13,58	A	Červinjan - Tržič
15,26	DD	Benetke - Milan - Pariz
17,30	D	Benetke - Portogruaro - Červinjan
18,10	A	Tržič **
18,43	R	Bologna - Benetke *
19,22	A	Portogruaro
20,15	DD	Pariz - Milan - Benetke
21,06	R	Milan - Rim - Benetke *
22,55	A	Benetke - Tržič
23,40	DD	Turin - Milan - Genova (II) - Rim - Bologna - Benetke

* Samo I. razr. — ** Samo ob delavnikih.

VIDEM - DUNAJ - SALZBURG - MÜNCHEN

ODHODI

3,53	A	Videm - Trbiž
5,20	A	Videm
6,15	D	Videm - Trbiž
6,21	A	Videm
7,18	D	Videm
8,55	D	Videm - Trbiž - Dunaj
10,00	A	Videm - Trbiž
12,20	D	Videm
12,40	A	Videm
14,00	DD	Calalzo
14,28	A	Videm
16,50	A	Videm - Trbiž
17,48	A	Videm
19,10	D	Videm
20,10	A	Videm
21,40	D	Videm - Trbiž - München - Dunaj
22,45	A	Videm

PRIHODI

0,40	A	Videm
6,55	A	Videm
7,45	A	Videm
8,18	D	Videm
9,10	A	Videm
9,55	D	Dunaj - München - Trbiž - Videm
12,00	A	Trbiž - Videm
15,10	A	Videm
17,44	A	Videm
19,02	DD	Trbiž - Videm
20,07	A	Videm
20,57	A	Videm
22,30	A	Videm
23,30	DD	München - Dunaj - Trbiž - Videm
23,45	DD	Calalzo

OPČINE - LJUBLJANA - BUDIMPEŠTA - BEOGRAD

ODHODI

1,10	D	Opčine - Ljubljana - Beograd Zagreb - Budimpešta
7,00	A	Opčine (1)
11,55	DD	Opčine - Ljubljana - Zagreb Beograd - Reka
14,10	A	Opčine Ljubljana (1)
18,05	A	Opčine
20,05	A	Ljubljana
20,20	A	Opčine
21,11	D	Opčine Ljubljana Beograd Atene Istanbul

PRIHODI

6,00	D	Zagreb - Ljubljana
7,10	A	Opčine (1)
9,35	D	Beograd Budimpešta - Zagreb Ljubljana Opčine
10,00	D	Ljubljana Opčine (1)
14,40	A	Ljubljana Opčine (1)
18,37	DD	Reka Zagreb - Ljubljana - Opčine
21,40	A	Opčine

(1) Ob delavnikih

VOZNI RED VLAKOV GORICA GLAVNA POSTAJA

ODHODI

ZA TRST: 5,40 (L), 6,41 (L), 7,38 (D), 8,06 (L), 9,10 (D), 11,04 (L), 14,02 (L), 16,42 (L), 18,22 (DD), 18,57 (L), 19,57 (L), 21,31 (L), 22,46 (D), 23,01, 23,50 (L).

ZA VIDEM: 4,40 (L), 6,23 (L), 6,55 (D), 7,26 (L), 8,05 (D), 9,37, 11,05 (L), 13,00 (D), 13,46 (L), 14,43, 15,31 (L), 17,53 (L), 19,01 (L), 19,56 (D), 21,16 (L), 22,22 (D), 23,51 (L).

PRIHODI

IZ TRSTA: 4,39 (L), 6,20 (L), 6,53 (D), 7,24 (L), 8,04 (D), 9,36, 11,01 (L), 12,58 (D), 13,44 (L), 15,29 (L), 17,51 (L), 18,55 (L), 19,54 (D), 21,14 (L), 22,21 (D), 23,48 (L).

IZ VIDMA: 5,36 (L), 6,39 (L), 7,36 (D), 8,03 (L), 9,09 (D), 11,02 (L), 14,00 (L), 16,40 (L), 18,20 (DD), 18,52 (L), 19,53 (L), 21,29 (L), 22,44 (D), 22,59, 23,49 (L).

SEBOFLEX

VSE ZA KINO IN FOTOGRAFSKI MATERIAL

Trst, Ul. Mazzini 53 Tel. 733-361

Prijatelje in znance naprošamo da nas obiščejo

RADIO TELEVIZIJA

NEDELJA, 26. MAJA

Radio Trst A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 8.00 Koledar - 8.30 Kmetijska oddaja - 9.00 Maša - 9.50 Frescobaldi: «La Frescobalda» - 10.00 Olivierijev orkester - 10.15 Poslušali boste... - 10.45 V prazničnem tonu - 11.15 «Ivanhoe», šesti del - 12.00 Nabožna glasba - 12.15 Vera in naš čas - 12.30 in 13.30 Glasba po željah - 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... 14.45 Glasba z vsega sveta - 15.30 «Birozavri», igra v dveh delih - 17.15 Revija orkestrov - 17.30 Prijatelji zborovskega petja - 18.00 Koncert - 18.30 Iz pesniških gajev: «Ivan Cankar» - 18.40 Zabavali vas bodo - 19.15 Sedem dni v svetu - 19.30 Klasiki lahke glasbe - 20.00 Šport - 20.30 Pod farnim zvonom v Žabnicah - 21.00 Moderni ritmi - 21.40 S. Horvat: Koncert za klavir in orkester - 22.00 Šport - 22.10 Zabavna glasba.

Trst

9.30 Kmetijska oddaja - 9.45 Nabožna oddaja - 10.00 Maša - 11.15 Tamburaši - 14.00 El Campanon.

Koper

8.30, 12.30, 15.00, 20.15 Poročila - 8.10 Jutranja glasba - 9.00 Prenos RL - 10.10 Zabavni zvoki - 10.30 Nedeljsko srečanje - 10.45 Orkester - 11.00 Prenos RL - 11.30 Današnji pevci - 12.05, 12.50, 15.30 in 16.07 Glasba po željah - 12.35 Politični pregled - 14.00 Dogodki in odmevi - 14.40 Orkester - 15.10 Sosedni kraji in ljudje - 17.00 Prenos RL - 19.30 Na športnih igriščih - 20.00 Pianist Conway - 20.30 Prenos RL - 23.10 Plesna glasba - 23.35 Športna nedelja.

Nacionalni program

8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Kmetijska oddaja - 9.10 Nabožna oddaja - 10.45 Glasba za dve celini - 11.40 Roditeljski krožek - 12.00 Kontrapunkt - 13.20 Tisočak - 14.30 Program z A. Sordijem - 15.10 Plošče - 15.40 Operna glasba - 16.10 Popoldne z Mino - 18.00 Simf. koncert - 20.15 Glasbeni variete - 21.30 Kvintet Handt.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila - 8.45 Oddaja za ženske - 9.35 Veliki variete - 11.00 Plošča za poletje - 11.35 Juke box - 12.00 Šport - 13.00 Radijski kvizi - 14.30 Aktualnosti - 15.00 Zabavna glasba - 15.50 Preizkušajo se diletanti - 17.00 Glasba in šport - 18.45 in 20.10 Plesna glasba - 21.00 Med resničnostjo in fantazijo - 22.00 Glasbeno-govorni spored.

III. program

10.00 Tartini in Haendel - 10.45 Orgle - 11.15 Operni koncert - 12.45 Velike interpretacije - 14.30 Borodinov kvartet štev 2 - 15.30 T. Rosewicz: Kartoteka - 16.50 Weinberg in Stravinski - 17.30 Sličice iz Francije 18.30 Lahka glasba - 18.45 Kulturni pregled - 19.15 Koncert 20.30 Znanost - 21.00 Klub poslušalcev.

Slovenija

7.00, 8.00, 14.00, 20.30 Poročila - 8.20 Informativna oddaja - 8.30 Za kmetijske proizvajalce - 9.05 Veseli tobogan - 11.00 Še pomnite, tovarisi - 11.45 Lepe melodije - 12.00 Turistični napotki - 13.00 Na današnji dan - 14.15 Iz operetnih partitur - 14.40 Nedeljska reportaža 15.00 Lahka glasba - 15.30 A. Gregor: «Prgišče smeha», humoreska - 16.05 Znameniti operni pevci - 16.45 J. Nestroy: «Lumpacij Vagabund» - 18.05 Športno popoldne - 20.00 Lahko noč, otroci! - 20.15 Glasbene razglednice - 21.00 Zabavno-glasbena oddaja - 23.15 Serenadni večer - 24.05 Literarni nokturno

Ital. televizija

11.00 Maša - 13.00 Srečanje ljudi — kino - 12.30 Settevoci 13.30 Dnevnik - 14.00 Kmetijska oddaja - 15.30 Kol. dirke - 16.45 Program za mladino - 17.30 Nedeljski program 18.30 Dnevnik - 19.10 Nogomet - 19.50 Sport in kronike strank - 20.30 Dnevnik - 21.00 Detektivka: «Maigret in diamanti» - 22.10 Športna nedelja 23.00 Dnevnik.

II. kanal

18.00 Konjske dirke - 18.30 Pianistka L. Mancini 19.05 Balet - 21.00 Dnevnik - 21.15 Znanost in tehnika - 22.15 Settevoci.

PONEDELJEK, 27. MAJA

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.35 Slov. pesmi - 12.00 Kitarist A. Pizzigoni - 12.10 Pomenek s poslušalkami - 12.20 Za vsakogar nekaj - 13.30 Motivi in melodije - 17.00 Tržaški mandolinski ansambel - 17.20 Ne vse, toda o vsem - 17.30 Glasba za transistornik - 18.00 Zbor «A. Illersberg» - 18.15 Umetnost in prireditve - 18.30 Čajkovski in Ravel - 19.30 Moj prosti čas - 19.40 Glasovi in slogi - 20.00 Šport - 20.30 Trii in kvarteti - 20.50 L. Nardelli: «Moje mesto» - 21.10 Tamburaški ansambli - 21.45 Basist J. Stabej - 22.05 Zabavna glasba.

Trst

12.05 Lahka glasba - 12.25 Tretja stran - 13.35 Literarna oddaja - 13.45 Moški zbor - 14.00 Simf. glasba - 14.25 Trio Boschetti.

Koper

7.30, 8.30, 13.30, 15.00, 17.00, 20.15 Poročila - 7.35 Glasba za dobro jutro 8.10 Jutranja glasba - 9.00 Popevke - 9.30 Operne arije - 10.00 Pod senčnikom - 11.00 Otroški kotiček - 11.15 Melodije - 11.45 Plošče - 12.00 in 12.50 Glasba po željah - 14.00 Jugoslavija v svetu - 14.10 Orkester - 15.10 Za oddih in razvedrilo - 15.30 Zvoki in barve - 16.30 Popularne skladbe - 17.30 Mozaik glasov - 18.00 Šport - 18.40 Pianist G. Demšar - 19.00 in 20.30 Prenos RL - 20.00 Orkester Justis - 23.10 Današnji motivi.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila 8.30 Jutranje pesmi - 9.10 Zvočni trak - 10.35 Ura glasbe - 11.30 Glasbena antologija - 12.05 Kontrapunkt - 14.45 Plošča za poletje - 16.00 Oddaja za bolnike - 16.30 Moderne melodije - 17.05 Roman v nadaljevanjih - 18.20 Glasba za mladino - 19.15 Roman - 20.15 Zmenek petih - 21.00 Koncert 22.15 Monteverdi.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila - 8.45 Orkestr - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Roman - 10.15 Jazz 11.33 Plošča za poletje - 13.00 Športni pregled 14.05 Juke box - 15.00 Izbrane plošče - 15.15 Poljudna znanost - 15.35 Neapeljske - 17.35 Enotni razred - 18.20 Poljudna enciklopedija - 19.00 Pisane pesmi - 20.11 Operni svet - 21.11 Operni svet - 21.10 Zbori z vsega sveta - 22.00 Plesna glasba.

III. program

10.00 Nabožna glasba - 11.15 Čajkovski, Simfonični poem - 12.20 Veracinijeve sonate - 12.55 Veliki interpreti - 14.30 Ravelove skladbe - 15.30 Haydn in Schumann - 16.25 Puškin-Stravinski: «Mavra» - 17.20 Francoščina - 17.40 Tartinijev koncert - 18.15 Gospodarstvo - 18.45 Kulturni pregled - 19.15 Koncert - 20.10 R. Mainardi: Per non morire.

Slovenija

7.00, 8.00, 11.00, 14.00, 20.30 Poročila - 7.30 in 8.25 Informativna oddaja - 9.08 Dela glasbenih romantikov - 9.55 Za mlade radovedneže - 10.10 Iz jug. studiov - 10.45 Mladinske pesmi - 11.15 Pri vas doma - 12.00 Turistični napotki - 12.20 Melodije 13.00 Na današnji dan 13.10 Schubert: Allegro iz klavirskega tria - 13.30 Kmetijski nasveti 13.40 Kvintet «Niko Štritof» - 14.30 Priporočajo vam. . - 15.05 Razpoloženjska glasba - 16.40 Moški zbor iz Laškega - 17.00 Vsak dan za vas - 18.05 J. Massenet: odlomki iz opere «Manon» 19.00 Aktualnosti - 19.15 «Signali» - 19.35 Mladinska oddaja - 20.00 Lahko noč, otroci! - 20.15 Nino Robič - 21.00 Komorni zbor RTV - 23.10 Radi ste jih poslušali - 24.05 F. Fišer: Pesmi.

Ital. televizija

12.30 Kitajska civilizacija - 13.00 Dom 13.30 Dnevnik - 15.30 Kol. dirke 17.00 Giocagiò - 17.30 Dnevnik - 17.45 Program za mladino - 18.45 Knjižni pregled - 19.15 O našem zdravju - 19.45 Šport in ital. kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 Film: «La stirpe del drago» - 23.10 Dnevnik.

II. kanal

19.00 Angleščina 21.00 Dnevnik - 21.15 Športni tednik - 22.00 Plošča za poletje.

JUG. TELEVIZIJA OD 26.-V. DO 2.-VI. 1968

NEDELJA, 26. maja

21.00, 23.20 Poročila - 10.30 Dobro nedeljo voščimo - 11.00 Kmetijska oddaja - 11.45 Popotovanje Jamesa Coocka - 14.40 Ob 25-letnici smrti športnika Milutinca - 15.15 Rokomet - 16.20 Otroci pojo - 18.55 TV kažipot 19.10 Slov. ansambli tekmujejo - 20.15 Poštno ležeče — film - 20.45 Nepodkupljivi Dudule - 21.50 Zlati zadetek - 22.50 Šport. - 20.05 Operna scena - 20.35, 21.45 Wembley: Nogometni finale - 22.30 Vijavaja - 22.45 Pesem solidarnosti.

PONEDELJEK, 27. maja

18.00, 21.00, 23.05 Poročila - 10.40 in 15.50 TV v šoli 11.35 in 16.40 Ruščina 12.00 Splošna izobrazba - 17.10 Angleščina - 18.05 Mali svet - 19.20 Kuharski nasveti - 19.50 Raša — reportaža - 20.30 Novosti iz studia 14 - 21.35 Hartog. Poročna postelja 22.35 Teme z variacijami.

TOREK, 28. maja

21.00, 23.10 Poročila - 10.40, 15.50 TV v šoli - 11.30, 16.40 Angleščina - 12.00, 17.10 Splošna izobrazba - 19.15 O telesni rekreaciji - 19.35 Film za otroke - 19.50 Ljubljanski jazz ansambel - 20.15 Kulturna panorama - 21.40 Piknik — film.

SREDA, 29. maja

21.30, 23.15 Poročila - 17.20, 21.30, 23.15 Poročila - 17.25. 18.30 Nogomet Vardar-Spartak - 18.15 Po Sloveniji - 19.20 Ne črno ne belo

ČETRTEK, 30. maja

18.10, 21.00, 23.25 Poročila - 10.40 in 15.50 TV v šoli - 11.35 in 16.45 Nemščina - 12.00 Angleščina - 17.10 Splošna izobrazba - 18.15 Pepelka na obisku - 18.30 Oddaja za otroke - 19.00 Po Sloveniji 19.20 Narodna glasba - 19.45 Dve leti po ukinitvi železnice - 20.05 Zabavno glasbena oddaja - 20.45 Vijavaja - 21.35 O neki družini - 22.45 Baletna lepljenka.

PETEK, 31. maja

21.00 in 23.20 Poročila - 10.40 in 15.50 TV v šoli - 17.10 Filmi Zastava filma - 18.50 Pokopališče — film 19.20 Razgovor o glasbi - 20.05 Človek, znanost in proizvodnja - 20.35 A. Jelačin: Prepih - 20.55 Vijavaja 21.50 O neki zabavi in gostih — film - 23.35 Koncert srednjih glasbenih šol.

SOBOTA, 1. junija

21.00 in 24.05 Poročila - 10.40 in 15.50 TV v šoli - 16.55 Prenos športnega dogodka 19.20 Molière: Godrnjavs in Zdravnik po sili 20.20 S kamero po Normandiji - 20.45 Vijavaja - 21.35 Humoristična oddaja - 22.35 A S. Puškin: Stotnikova hči - 23.50 TV kažipot.

Goriško-beneški dnevnik

DANES IN JUTRI VOLIMO DEŽELNE PREDSTAVNIKE

Slovenski socialisti pozivajo na izvolitev Marka Waltritscha

Slovenski komunisti podpirajo Jožeta Jarca, unitarni socialisti (PSIUP) pa Janka Gergoleta, oba iz Doberdoba

Včeraj popoldne so se na Goriškem sestali skrutinatorji 184 volišč, na katerih bo danes in jutri 101.823 volivcev glasovalo za kandidate drugega deželnega sveta. V primerjavi z letom 1964 se je število volivcev povečalo za 1035. Tokrat ne bodo glasovali vojaki, ki so bili v volilnih seznamih za parlamentarne volitve; glasovali bodo samo stalno bivajoči prebivalci štirih pokrajin.

Na prvih deželnih volitvah je goriška pokrajina izvolila v deželni svet šest svetovalcev, dasiravno ji po številu prebivalcev pripada sedem. Krščanska demokracija je izvolila tri, komunistična stranka 2, takratna PSDI pa enega. Od takrat do danes so se stvari spremenile predvsem v socialističnih vrstah. Pred štirimi leti je PSI prejela 8148 glasov, PSDI pa 7737 Kandidat Semola na listi PSI je prejel več preferenc kot kandidat Devetag na listi PSDI, vendar je bil odv. Devetag izvoljen z ostanki iz enotnega deželnega volišča, kar ni uspelo Semoli z večjim številom glasov in tudi preferenc. Sedmi deželni sedež, ki bi moral pripadati Goriški, je zaradi višjega količnika ostankov pripadel socialistom (PSI) v Pordenonu. Ker je medtem prišlo do socialistične združitve in tudi do povečanja socialističnih glasov v goriški pokrajini, gojijo socialisti upravičeno upanje, da tokrat sedmi deželni sedež za Goriško ne bo več pripadel Pordenonu, ampak da ga bo prejela enotna socialistična stranka iz naše pokrajine.

Zavoljo tega slovenski socialisti v PSU pozivajo na izvolitev svojega kandidata Marka Waltritscha, zakaj število preferenčnih glasov, ki jih bo prejel med Slovenci in med Italijani, se na moč približuje tistemu številu, ki je potrebno za zagotovitev njegove izvolitve.

Na ostalih naprednih listah kandidirata slovenska predstavnika: na listi KPI Jože Jarc, na listi PSIUP pa Janko Gergolet, oba iz Doberdoba. Na listi KPI kandidira tudi Fuilvio Bergomas, ki je bil že poprej izvoljen v deželni svet ter se je vedno zavzemal za pravice delavcev.

Oddajte preferenčni glas!

Kandidat na listi PSU Marko Waltritsch ima resne možnosti za izvolitev in bi preferenčni glasovi njegovo izvolitev trdneje zagotovili.

Na listi KPI kandidira Jože Jarc, na listi PSIUP pa Janko Gergolet.

Slovenski volivci oddajte preferenčni glas za slovenske kandidate.

Cirkus Orfei v Tržiču

Cirkus Moira Orfei bo imel danes v Ul. Matteotti dve predstavi, ob 16.45 in ob 21.45.

Pes ugriznil mladeniča iz Medje vasi

Na oddelku za prvo pomoč v splošni bolnišnici v Gorici so včeraj obvezali levo nogo 22-letnemu Basidu Pahorju iz Medje vasi, ker ga je v levo stegno ugriznil pes; okreval bo v nekaj dneh.

Spet visoki loterijski dobitki

Neki Goričan, ki stalno igra sistem, naj bi po govoricah, ki so se sinoči razširile po mestu, zadel 30 milijonov lir. Govorijo, da je v neki mestni loterijski igralnici igral na številko 14 — Firence 2,5 milijona lir. In ker ta številka ni bila izžrebana že 113 tednov, je dobil tako visoko vsoto, ki je najbrž niti ni pričakoval.

Pred nekaj meseci so morale loterijske igralnice prav tako izplačati visoke zneske igralcem, ki so stavili že več let na neko izžrebano številko.

Huda nesreča zidarja s Pristave

Na Rafutu se je včeraj dopoldne hudo ponesrečil zidar 56-letni Viktor Cink s Pristave 13 v Novi Gorici. S kolesom se je peljal proti prehodu na Rafutu. Na križišču z Ul. Giustiniani se je od prehoda Rdeča hiša pripeljal avtomobilist in ga podrl. Cink si je zlomil desno nogo ter se udaril v čelo. Kost na nogi mu je predrla kožo ter izstopila. Odpeljali so ga v splošno bolnišnico, kjer so ga pridržali na zdravljenju za 60 dni.

V kolesarja je trčil 41-letni Pepino Oman iz Svetogorske ceste

VESTI Z ONKRAJ MEJE

Za proslavo 25-letnice ljudske vstaje pričakuje Nova Gorica 100 tisoč ljudi

Proslava bo potekala v znamenju sodelovanja obeh obmejnih področij

V Novi Gorici pospešujejo priprave na veliko vseslovensko proslavo 25-letnice vstaje primorskega ljudstva. Ob osrednji proslavi, ki bo na trgu pred občinsko zgradbo, se bo zvrstilo v avgustu in septembru še več drugih prireditev, ki bodo presegle lokalni okvir. Nasploh bodo proslave potekale v znamenju dobrih sosedskih odnosov med Jugoslavijo in Italijo ter zlasti obmejnih pokrajin. Na proslavljanje v Novi Gorici bodo povabili številne ugledne osebnosti gospodarskega in političnega življenja v deželi Furlaniji - Julijski krajini. Pričakujejo, da se bo osrednje proslave v Novi Gorici udeležilo blizu 100.000 ljudi z okoli 20.000 vozili.

Za tako veliko množico ljudi bo seveda v mestecu, ki je zraslo v zadnjih 20 letih ter ima sedaj okoli 12.000 prebivalcev, treba marsikaj storiti. Urbanistična služba, komunalci in gradbeni operativci se sedaj pripravljajo na številne ukrepe, ki naj bi pripomogli k temu, da bo proslavljanje velikega jubileja potekalo kar najbolj nemoteno in bo hkrati veliko pomenil tudi za nadaljnji razvoj mesta. Za ureditev komunalnih in drugih naprav bo vloženih več 100 milijonov starih dinarjev. Med najpomembnejšimi deli velja prvenstveno omeniti ureditev velike ploščadi na glavnem trgu pred občinsko skupščino. Ploščad bodo asfaltirali in jo pozneje seveda zasadili z nekaterimi značilnimi drevesi. Tako bo Nova Gorica dobila privlačen trg. V okviru trgovskega središča bo v nekaj letih služil za parkiranje povečanega števila vozil v mestu. Poleg tega naj omenimo razširitev in ureditev nekaterih že obstoječih ulic. Novogoriška magistrala oziroma Kidričeva ulica bo dobila novo razsvetljavo ter asfaltirane pločnike. Razširili pa bodo in tudi delno preuredili Erjavčevo Delpinovo ter Leninovo ulico ter se nekatere druge prometne žile v mestu Hkrati so že začeli urejati oziroma graditi nekaj novih ulic, ki bodo omogočile delno preusmeritev prometa.

Pripravljalni odbor za proslavo, ki ga vodi predsednik novogoriške občine Milan Vižintin je pred kratkim osvojil tudi program prireditev, ki bodo dobile ob glavni proslavi jubilejni značaj. Najprej velja omeniti mednarodne moto dirke, ki so se v mladem mestu ob meji že uveljavile v prejšnjih letih in so na njih sodeloval. poleg jugoslovanskih tudi italijanski in avstrijski tekmovalci. Letos predvidevajo na dirkah kar 150 tekmovalcev in bodo presegle vse dosedanje. Dirke bodo po novogoriških ulicah 25. avgusta. Tem dirkam bo sledil nogometni turnir prav tako z mednarodno udeležbo, na predvečer proslave pa bodo odprli v razstavnem prostoru občinske skupščine veliko razstavo o razvoju delavskega gibanja in narodnoosvobodilne vojne na Primorskem, ki jo pripravlja Muzej ljudske revolucije iz Ljubljane. Prav tako bo pomembno mednarodno zborovanje zgodovinarjev, ki bo v Novi Gorici med 9. in 12. septembrom. Ob teh prireditvah bo še vrsta kulturnih in športnih manifestacij ožjega pomena.

NA SEJI V PETEK, 31. T. M.

Začetek razprave o pokrajinskem proračunu

Ponovna proučitev načrta za cesto na Krminsko goro

Predsednik pokrajinske uprave dr. Chientaroli je sklical sejo pokrajinskega sveta, ki bo v petek 31. maja ob 21. uri.

Ker je že na zadnji seji zagotovil, da bodo začeli z razpravo o pokrajinskem proračunu za 1968 še v tem mesecu, bi morala priti na tej seji najprej na vrsto prav ta točka, ki jo že nekaj mesecev prekladajo od ene seje do druge. Med tem so svetovalci že prejeli podatke o proračunu in poročilo, ki ga spremlja, da bodo lahko o njem razpravljali na tej seji.

Med raznimi sklepi, ki jih je sprejel pokrajinski odbor, naj bi svetovalci potrdili podporo dijakom, ki študirajo na kmetijskem zavodu v Čedadu, dalje pokrajinski prispevek 30 milijonov lir za proslavo 50-letnice zaključka prve svetovne vojne ter prispevek, ki ga je dala dežela za škodo, ki jo je povzročila v kmetijstvu povodenj in neurje.

Na dnevnem redu je tudi ponovna proučitev in potrdilo načrta za turistično cesto na Krminsko goro, ki jo bodo potem menda začeli urejevati. Na vrsti bo tudi razprava o organiku za uslužbence, o čemer bo poročal odbornik Marko Waltritsch, s posebnim ozirom na pripombe, ki jih je dala v zadevi centralna komisija za krajevne finance.

Slovensko gledališče v Trstu

Danes, 26. maja ob 16. uri ob 20. uri v Prosvetni dvorani, Corso Verdi 13 v GORICI

Félicien Marceau

«Jajce»

(L'Oeuf)

Komedija v dveh dejanjih

V PRIREDITVI SORODNIH ORGANIZACIJ ZKPO IN SPZ

Prihodnjo nedeljo v Bukovici tradicionalno obmejno srečanje

Nastopila bo cela vrsta skupin z obeh strani meje - V Mirnu bo prijateljska nogometna tekma - Zvečer zabava s plesom

Prihodnjo nedeljo bo v Bukovici obmejno srečanje, ki ga prireja ta Zveza kulturno prosvetnih organizacij Nova Gorica in pa Slovenska prosvetna zveza iz Gorice. Nedeljsko srečanje bo že peto zapovrstjo; nastalo je kot sad teženj med Sovodnjami in Mirnom, da bi navezali kar najbolj tesne kulturno-prosvetne, športne in prijateljske stike, potem pa je nekako preraslo krajevni okvir ter zadobilo obeležje kulturne manifestacije slovenskega življa ob goriški meji. Vse dosedanje kakor tudi nedeljska manifestacija hočejo biti živ dokaz tesne navezanosti slovenskega prebivalstva na skupne vrednote kot so slovenska pesem in slovenski jezik; v ljudeh hočejo utrditi prepričanje, da je slovenski kulturni in narodni prostor samo eden in da je ne sme biti ovire, ki bi preprečevala uresničevanje naše davne želje, biti v narodnem pogledu eno in isto.

Odprta meja, mednarodno sodelovanje, prijateljstvo in mir, ki so značilni za naše področje, so sad tudi naših naporov, ki smo jih na najrazličnejše načine vlagali v skupno delo. In če naj bo kultura najplemenitejši človekov izraz, potem smo tudi na tem področju prispevali kar smo največ mogli, da bi ljudje na tem koščku Evrope živeli v ljubezni in spravi.

Te misli so bile vedno doslej in so tudi sedaj vodilo prijateljskega obmejnega srečanja v Bukovici, na katerem bo sodelovala cela vrsta ansamblov z ene in druge strani meje. Tako bomo 2. junija ob 16. uri popoldne prisostvovali v Mirnu prijateljski nogometni tekmi zamejske ekipe in Adrie. Ob 18. uri bo v bukovški kulturni dvorani, ki bo za to priliko od zunaj in znotraj lepo okrašena s cvetjem ter pozdravi gostom iz zamejstva, koncert godbe na pihala Lijak z Ogrskega, ob 19. uri pa bodo nastopili naslednji pevski zbori: Jezero iz Doberdoba, Kras iz Dola — Poljan, Srečko Kosovel iz Ronk, Oton Županč iz Štandreža, instrumentalni ansambel Briški slavček iz Števerjana ter zbori naslednjih prosvetnih društev z jugoslovanske strani: Anhovo, Bilje, Branik, Dornberk, Miren, Briški in Goriški oktet. Po kulturnem programu bo za ples igral instrumentalni ansambel Galeb iz Nove Gorice.

Kino

Gorica

VERDI. 15.15—22: «Jim, l'irresistibile detective», Silva Koscina in Kirk Douglas. Ameriški kinemaskope v barvah.

CORSO. 15.00: «Il profeta», V. Gassman in Ann Margret. Italijanski barvni film.

MODERNISSIMO. 15—22: «I protagonisti», Pamela Tiffin in Jean Sorel, italijanski kinemaskopski barvni film.

CENTRALE. 15.15: «Il coraggioso, lo spietato, il traditore», R. Anthony in H. Chanel. Ameriški kinemaskope v barvah.

VITTORIA. 15—21.30: «Un minuto per pregare, un istante per morire», R. Cord in R. Ryan; kinemaskope v barvah; mladini pod 14. letom prepovedan.

Tržič

AZZURRO. 14.00: «Helga», nemški film o seksualni vzgoji, v kinemaskopu in barvah

EXCELSIOR. 14.00: «Banditi a Milano», Gian Maria Volontè in T. Millian.

PRINCIPE. 14.00: «Angelica e il gran sultano», M. Mercier in R. Hossein.

S. MICHELE. 14.00: «4 dollari di vendetta», R. Woods, v kinemaskopu in barvah.

MARCELLIANA. 14.30—21.30:: «Per la gloria», Raf Vallone in Stewart Granger, v kinemaskopu in barvah.

Ronke

EXCELSIOR. 15.00: «I due vigili», Franco Franchi in Ciccio Ingrassia, v barvah.

RIO. 15.00: «Diabolik», J. F. Law in M. Mell, v kinemaskopu in barvah.

DEŽURNE LEKARNE

GORICA

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna D'UDINE, Trg S. Francesco 5 — tel. 21-24.

TRŽIČ

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna CENTRALE dr. Fito in Enneri, Trg republike 26; tel. 72341.

RONKE

Danes ves dan in jutri je odprta lekarna «Alla Stazione», dr. Mattiti, Vermeljan, Viale Garibaldi 3, tel. 77446.

Včeraj sta se v Števerjanu poročila

MARIJA KOREN *in* LUČANO BRAJNIK

Prosvetno društvo Briški grič jima čestita ob vstopu v zakonski stan.

V zakonu DOLI *in* NIKA MERMOLJE *se je v petek rodila brhka deklica Mati in novorojenka se dobro počutita. Ob tako razveseljivem dogodku jima čestitajo prijatelji in znanci. Pridružuje se jim tudi naše uredništvo.*

IZPRED OKROŽNEGA SODIŠČA V GORICI

Pri Madonnini je presekal pot avtu in s smrtjo plačal svojo neprevidnost

Nemški turist je pri Foglianu prepozno opazil pešca in ga povozil do smrti

Na zadnjem zasedanju goriškega okrožnega sodišča so obravnavali zadevo smrtne nesreče, ki se je pripetila dne 28. julija lani, zjutraj ob 6.20 pri Madonnini in v kateri je izgubil življenje 57-letni Libero Beltram iz Morara. Na zatožni klopi je sedel 46-letni Bruno Pozzer po rodu iz Istre, ki pa živi sedaj v Polazzo pri Zagraju.

Puzzer se je peljal tistega jutra s svojim poltovornjakom volkswagen iz Gradiške proti Gorici. Z njim sta bila njegova dva otroka od zadaj pa je imel naloženih kakih 400 kg breskev. Ko se je bližal križišču pri Madonnini, je privozil od leve strani iz Ul. Campobasso svoj motofurgon Guzzi Ercole že omenjeni Beltram, ki je tudi zavil v smeri proti Gorici. Kot je izjavil Puzzar je vozil Beltram po levi strani tako da je mislil, da hoče zaviti pred bližnjo mehanično delavnico, ki je bila na levi strani ceste. Zato je hotel mimo njega po desni strani. Ko je bil že čisto blizu, pa je Beltram nenadoma krenil na desno in obe vozili sta trčili skupaj s tako silo, da je motofurgon vrglo na levo stran ceste. Beltram si je pri tem prebil prsni koš in obležal na mestu mrtev.

Čeprav je državni tožilec predlagal za Puzzerja eno leto zaporne kazni, pa ga je sodišče po daljšem posvetu oprostilo s polno formulo ker dejanje ni kaznivo. Branil ga je odv. Pascoli.

Da se lahko povozi pešca tudi kadar vozi avto v koloni in razmeroma počasi, nam je dokaz primer nemškega potnika Wernerja Funka, 60-letnega iz Pantenrieda v Zah. Nemčiji. Dne 12. avgusta lani se je peljal z avtom Volkswagen v koloni od Fogliana proti Tržiču. Kot je razvidno iz karabinjerskega zapisnika, pa se je med vožnjo nekoliko raztresel in ni opazil pešca na desnem robu ter ga je zadel. Sunek je bil precej močan, saj je pešča, Ermenegilda Visintina 61 let, vrglo na prednji del avtomobila, nato pa v obcestni jarek, kjer je obležal nezavesten ter kmalu potem podlegel poškodbam.

Funke je pri prvem zaslišanju izjavil, da ni opazil pešca, ker je ravno takrat gledal preko zrcala proti avtu, ki je vozil za njim. Sodišče ga je obsodilo na leto dni zapora pogojno ter na povračilo škode in stroškov svojcem umrlega Visintina, ki je bil iz Fogliana. Naračun škode mora takoj izplačati vdovi Visintin pol milijona in sinu Giorgiu pa 300 tisoč lir ter še 80 tisoč lir za njune sodne stroške.

Branil ga je odv. S. Moze iz Trsta ki je proti razsodbi vložil priziv. Obtoženec pri razpravi ni bil prisoten.

Drž. tož. dr La Greca; preds. dr. Storto; sodnika Macuso in Rossi, zap. Nodetti.

VESTI IZ ŠTEVERJANA

Ugodno so rešili prošnje za počitniške kolonije

Občinska podporna ustanova je lani imela več izdatkov kot dohodkov

Odbor občinske podporne ustanove v Števerjanu je imel te dni sejo, ki se je je udeležil poleg predsednika te ustanove in odbornikov tudi župan Klanjšček. Ob tej priliki so pregledali prošnje staršev, ki želijo poslati svoje otroke v počitniške kolonije k morju ali v hribe. Vloženih je bilo 16 prošenj in vse so bile od odbora sprejete. Seveda jih bo morala potrditi še višja oblast, ki bo upoštevala pri svoji izbiri premoženjsko stanje prosilcev in pa zdravje otrok, ki pridejo v poštev za kolonije. Lani so poslali na oddih 11 otrok števerjanske občine.

Na seji so odobrili tudi obračun ustanove za leto 1967, ki izkazuje 1.269.838 lir dohodkov in 1.609.429 lir izdatkov. Večje izdatke so krili iz ostanka v blagajni od prejšnjega leta. Ob koncu leta 1967 je ostalo v blagajni še 91.456 lir. Ob tej priliki so rešili tudi prošnje za podporo, ki so jih vložili najpotrebnejši občani. Pri dodeljevanju podpor pa so se držali varčevanja, ker so odborniki mnenja, da je bolj umestno nuditi večjo pomoč v zimskih mesecih, ko je potreba mnogo večja.

NA GORIŠKEM LETALIŠČU

Zanimivo mednarodno tekmovanje radijsko vodenih letalskih modelov

Nekemu zahodnemu Nemcu je letalo treščilo na tla: škoda pol milijona lir - Revija različnih modelov - Letalo z Wanklovim motorjem

Moški so obnemeli, ženske pa niso mogle ne biti ženske: «Joj, kakšna nesreča, pa tako lepo je letel!» Belo-rdeče letalo je po nizkem in hitrem hrbtnem letu v desetinki sekunde izgubilo višino ter treščilo v visoko travo. Nekaj razbitin se je dvignilo nad njo ter spet padlo. Vsem je bilo žal za nesrečo, zakaj tisti letalski model nekega Nemca je kakšnih deset minut privlačeval pozornost lepega števila občinstva, ki se je včeraj popoldne zbralo na goriškem letališču, da bi prisostvovalo nadvse zanimivim poletom. Samo majhna napaka v upravljanju in nesreča je bila tu. Ta nesreča pa ima tudi svoje denarne dimenzije. V hipu je bil lastnik modela ob približno pol milijona lir. Kadar se razbije fiat 500 od njega vedno nekaj ostane, nikoli ne gre tako na koščke kot je šel letalski model, ki je treščil z brzino 150 km na uro, in najbrž tudi škoda ni tolikšna ker je moč vedno nekaj popraviti in vnovčiti.

«Veste — mi je pravil strokovnjak iz Nove Gorice, ki je prišel na prireditev — da je upravljanje letalskih modelov preko radijskih valov težavnejše kot pilotiranje resničnega letala. Kadar na primer v pravem letalu letite z glavo navzdol se v upravljanju letala ni nič spremenilo. Kadar pa stojite na tleh ter imate pred seboj elektronsko komandno ploščo z ročicami, takrat se v hipu vse spremeni, ko ste letalo postavili s kolesi navzgor. Kar je bilo poprej leva, postane naenkrat desna in kar je bilo poprej navzgor, je postalo takrat navzdol. Pilot modela je nmreč napravil ravno to usodno napako.»

Tako smo iz pogovora z drugimi piloti izvedeli, da je radijsko vodenje letalskega modela težavno in da piloti razbijejo precej letal, preden postanejo mojstri, godni za mednarodne tekme.

Tako sta na primer imela ljubljanska udeleženca Pintar in Kavčič izredno smolo, saj sta s pokvarjeno elektronsko aparaturo dopoldne razbila oba svoja modela ter se popoldanskega tekmovanja nista mogla udeležiti. Najboljši tekmovalci so bili zahodni Nemci, ki so pripeljali s seboj tudi industrijca Graupnerja, ki ima največjo tovarno na svetu za izdelovanje letalskih in ladijskih modelov. Ta gospod je včeraj prikazal tudi letalski model z Wanklovim motorjem, ki ga šele pričenjajo uvajati v avtomobilsko industrijo. Njegova prednost je v tem, da ne povzroča tolikšnih tresljajev kot batni motor.

Danes se bo tekmovanje nadaljevalo. Udeleženci bodo morali opravljati obvezne vaje, kadar pa so le-te mimo, tedaj se izživljajo z akrobacijami in nizkim letenjem, da ima tudi občinstvo svoj užitek. Kaj je vse moč početi s temi modeli, to res skorajda ne da opisati, to je treba preprosto videti. In današnja manifestacija bo to prav gotovo nudila.

Izleti

AVTOBUSNI IZLET NA KOROŠKO priredi SPD v nedeljo, 9. junija. Izletniki si bodo ogledali Osojsko jezero, Celovec, peljali se bodo ob Vrbskem jezeru do Beljaka. Na povratku se bodo ustavili tudi v Kanalski dolini. Povratek v Gorico ob 22.30.

Vpisovanje pri A. Košuti v Ul. Mameli 8 vsak delavnik od 10. do 12.30 do vključno četrtek 6. junija (dne 30., 31. maja in 1. junija bo urad zaprt). Vožnja po 1800 lir za člane in po 2000 lir za nečlane. Odhod s Travnika ob 5. uri skozi Podgore in Štandrež. Ostale podrobnosti in pojasnila pri vpisu.

DEŽURNA CVETLIČARNA

Danes, 26. maja je v Gorici odprta cvetličarna JOŽEF BANDELJ na Travniku, tel. 5442.

Včeraj-danes

ROJSTVA. SMRTI. POROKE

V občini Gorica je bilo v tednu od 19. do 25. maja 28 rojstev, 15 smrti, 7 oklicev in tri poroke.

Rojstva: Michela Tosetto, Alesandra Sabini, Luca Lacapra, Mauro Raza, Massimo D'Urso, Cristina Lenardon, Lorella Di Mattia, Maria Brotto, mrtvorojena, Alessio Radigna, Maurizio Pausa, Svetlana Primožič, Giulio Cucit, Roberta Cigolotti, Roberta Mininel, Annamaria Gava, Gianni Martellos, Marco Taverna, Giorgio Rossi, Erika Annatelli, Michele Visintin, Patrizia Falcone, Mauro Bais, Andrea Calligaris, Davide Rigonat, Alessandro Pintar, Andrea Pipani, Antonello Getile, Antonella Rapisarda.

Smrti: 76-letna Aamalia Devetak, vd. Grillo, tapetnik 36-letni Gino Giacomini, upokojenec 77-letni Angelo Scattolin, 83-letni Elia Beneforti, električar 55-letni Daniele Boschin, 69-letni Ettore Berti, uradnik 64-letni Emidio Angelone, 49-letni Giuseppe Gonella, pek 48-letni Francesco Degrassi, 68-letni Angelo Daresi, 71-letni Giuseppe Scuz, pleskar 48-letni Alessandro Chiandotto, 61-letna Maria Piccaro, por. Liberale, uradnik 46-letni Enea Casavola, upokojenec 54-letni Cesare Podlipnik.

Oklici: tehnik Luciano Pessotto in vzgojiteljica Maurizia Sacco, delavec Silvano Cauzer in gospodinja Annamaria Stanta, mehanik Luigi Makuc in gospodinja Nadja Comiz, uradnik Corrado Bonansea in uradnica Giuseppina Lo Re, šofer Riccardo Famea in tekstilna delavka Giuseppina Vidoz, karabinjerski brigadir Agostino Cerminara in uradnica Anna Kravos, kmetijski strokovnjak Giuseppe Toso in uradnica Darinka Skarabot.

Poroke: kmetovalec Vincenzo Tomsic in gospodinja Maria Princi, kvalificirani delavec Alfieri Delneri in postrežnica Severina Tondello, mehanik Stanislao Tomazic in delavka Maria Nardin.

Vsa imena pišemo tako kot nam jih pošlje matični urad občine Gorica. (Op. ur.)

PRIHODNJE LETO BO TRETJO NEDELJO V MAJU

Na veliki «Kmečki ohceti» v Ljubljani morje slikovitih narodnih noš

Ženini iz raznih držav so globoko segli v žep, da so lahko na šrangah «odkupili» svoje neveste - Veselo sporočilo lanskega slovaškega para

Slovenska nevesta Mira v gorenjski narodni noši

Take ohceti kot je bila letošnja «Kmečka ohcet», Ljubljana še ni videla. Že dolgo let, po zadnji vojni pa sploh še ne, ni bilo po ljubljanskih ulicah v veseli povorki toliko ženinov in nevest, toliko narodnih noš in zabavnih ansamblov, petja vriskanja in veselega razpoloženja. Kot zagotavljajo prireditelji, se bo «Kmečka ohcet» ponavljala vsako leto in bo zares največja turistično-folklorna prireditev v Ljubljani. Prihodnja bo tretjo nedeljo v maju l. 1969.

Letošnja prireditev, ki se je začela 16. maja in je trajala do 19. maja, je bila že četrta po vrsti. Vrhunec prireditve je bil v soboto s svatovsko povorko po ljubljanskih ulicah, poroko na magistratu in svatovanjem v veliki dvorani hale Tivoli. Poročili so se pari iz Slovenije, Hrvatske, Avstrije, Češkoslovaške, Danske, Holandije, Italije, Švedske in Tunizije, tržaški par pa je bil za pričo holandskemu.

Pogled na morje narodnih noš iz vseh predelov Slovenije, zlasti iz Gorenjske, je bil nekaj izrednega. Fotoreporterji, poklicni fotografi in amaterji, ki so bili oboroženi s fotoaparati in snemalnimi aparati ter dobro založeni s filmi, so vzdihovali: «Da bi bilo vsaj malo sonca!» Napravili bi krasne barvne posnetke. Sonce se je kot nalašč skrivalo in še hladno je bilo. Sreča, da ni deževalo. Sicer pa so Gorenjci in Gorenjke v narodnih nošah imeli velike «marele», ki spadajo h gorenjski narodni noši. Tudi mali Gorenjčki in Gorenjčke v narodnih nošah so jih imeli in se niso bali dežja in niso bili utrujeni. Veselje jih je bilo gledati, ko so odzdravljali in bili ponosni na svojo narodno nošo.

«Kje ste dobili toliko noš? Ali so vse vaše?»

«Čigave pa naj bi bile? Naše gredo iz rodu v rod. Med vojno smo jih skrili.»

«Vaša je zelo lepa. Bi jo prodali?»

«Ni ga denarja.»

«Fantek, kako lepo nošo imaš. Kdo ti jo je dal? Mi jo prodaš?»

Fantič me skoraj ni pogledal. Obrnil se je najprej k mamici, nato je pogledal očeta in se nasmehnil, odprl je svojo «marelico» in mi v pozdrav ter odgovor pomahal z roko.

Slovaška folklorna skupina «Tehnik» iz Bratislave je neutrudno plesala slovaške plese po ulicah in trgih, spremljala je nevesto, svojo članico Dagmar Medlenovo, ki se je poročila s Karlom Bececnym. Dagmar in Karel sta obvestila direktorja hotela «Ilirija» v Ljubljani, da sta njegova lanskoletna gosta Marika in Miro Pačko iz Bratislave, ki sta se poročila na lanski kmečki ohceti, dobila sinčka Martinka točno devet mesecev po bivanju para v hotelu «Ilirija». Veselo vest so v hotelu sprejeli z navdušenjem, mali Martinko pa je postal, po sklepu kolektiva, za vse svoje življenje častni gost tega hotela.

Vsak par je takoj po poročnem obredu na magistratu prejel za darilo od podjetja «Dom» lepo zibelko, nato pa seveda še druga darila od raznih podjetij. Ženini in neveste so metali občinstvu bonbone, z oken in balkonov pa se je nanje usul riž, ko so se vračali s poroke. Po stari navadi pa so ženini morali «odkupiti» neveste. Pred hotelom Slon je bila «šranga» in vodja fantov je ženinom dejal:

«Zvedeli smo, da bi nam radi našo najlepšo rožo utrgali. Zato pa ženini premili se bomo kaj zmenili. Preden vzamete dekle, da v varžet vaš posežete.»

In ženini so globoko posegli v «varžete», najbolj seveda slovenski ženin Tomaž. V fantovskem klobuku so se kopičili tisočaki, dinarji, lire, krone, šilingi.

Še ena «šranga» je bila na Tromostovju, a tam jo je odkupil samo fantovski starešina.

Na vozovih v povorki je bila tudi starinska nevestina bala in za kmečki voz privezana krava, a te bale ni dobila nobena nevesta. Kravo so izročili gospodarju, balo in kmečko orodje pa v etnografski muzej.

Svatovanje je trajalo od 14.30 do 2. popolnoči. V veliki dvorani Tivoli je bilo približno 6000 gostov. Nastopili so Avseniki, Zadovoljni Kranjci, Veseli hribovci, Beneški fantje, Štirje kovači, Veseli planšarji, Maroltova folklorna skupina, slovanska folklorna skupina in folklorne skupine z otoka Krka. Ni primanjkovalo ne jedače ne pijače ne zabave.

Albin Bubnič

Velika skupina gorenjskih narodnih noš v svatovski povorki

KRIŽANKA

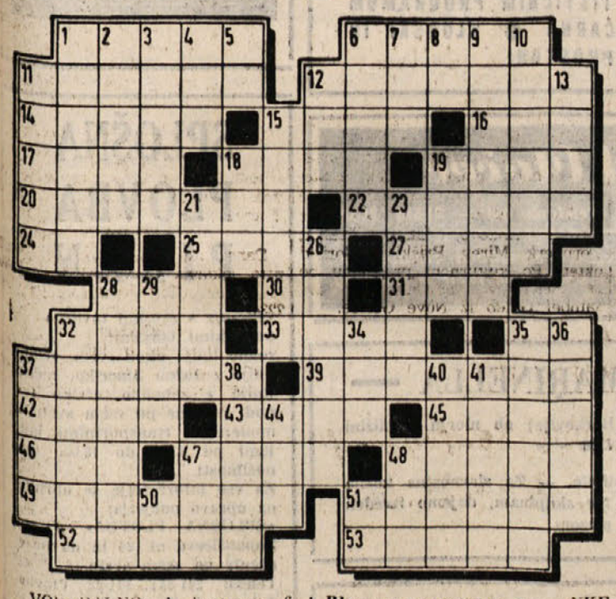

VODORAVNO: 1. krajevec, 6. jadranski otok, 11. jasnovidec, 12. francoski fizik, ki je izumil toplomer, razdeljen na 80 stopinj med ledliščem in vreliščem (1683-1757), 14. kemična prvina (znak Re), 15. stotnija, 16. ime nemške pesnice Seidel, 17. glavno mesto Jordanije, 18. ime italijanskega premiera Mora, 19. egiptovska boginja, simbol naravne sile, 20. hinavska ženska, 22. mlado drevesce, 24. kratica za «akademski klub», 25. ime ameriškega filmskega režiserja Premingerja, 27. vrsta mandžurskega fižola, 28. slovenski zgodovinar (Josip), 30. znamka težkih italijanskih kamionov in avtobusov, 31. poželenje, strast, 32. nemški idealistični filozof (Immanuel), 33. reka, ki teče skozi Leningrad, 35. Ludolfovo število, 37. razuzdan francoski ples, 39. pripadnik antičnega naroda v Italiji, 42. ime italijanske filmske igralke Martinelli, 43. zelenica v puščavi, 45. angleški plemiški naslov, 46. tuje žensko ime, 47. arhitektonsko lepa veža, 48. moderna navigacijska naprava, 49. cirkuški igralec, 51. velika država v Severni Ameriki, 52. človek v zgodnji življenjski dobi, 53. neumnost.

NAVPIČNO: 1. manever vojske, 2. francoski pisatelj in zgodovinar, priznan raziskovalec verstev (Ernest), 3. ime sovjetske atletinje Press, 4. največji ptič, ki pa ne leta, 5. kratica za «centralni komite», 6. pevnost, 7. loščilo, 8. 11. in 22. črka, 9. radijska oddaja, 10. starorimska srajca, 11. preorana zemlja, ki čaka na nadaljnjo obdelavo, 12. organizacijska oblika v praskupnosti, 13. pleme, 15. starogrški idealistični filozof, 18. kip ali slika golega telesa, 19. malik, 21. italijanski fizik, po katerem se imenuje neka električna merska enota (Alessandro), 23. država v Indijski uniji, 26. slovenski skladatelj oratorijev (Mihael, 1679-1742), 23. francoski baročni arhitekt, po katerem so dobile ime mansarde, 29. popularni kanadski popevkar (Paul), 32. redka bombažna tkanina za previjanje ran in vezavo knjig, 34. pot, ulica, smer, 35 slovesen obhod, 36. indijski bog sonca in zraka, 37. sprimek snega, 38. popularna ameriška filmska igralka (Kim), 40. naziv za travnate planjave v Južni Ameriki, 41. jodova spojina, 44. nizek ženski glas, 47. finsko pristanišče, 48. jadranski otok, 50. oranje 51. avtomobilska oznaka Karlovca.

REŠITEV PREŠSNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. prevara — Korotan, 2. Saragat — izobara, 3. Amor — pesnik — nit, 4. las — kostim — raca, 5. Mn — Gortan — Goran, 6. Trst — r — Delo, 7. spaka — poluta — LS, 8. Tani — Sasebo — cip, 9. ost — kastel — Sana, 10. Italija — diareja, 11. kalumet — Snežnik.

MALI MUK

★ SAŠA DOBRILA ★

GLAS O KLADNJU SE ŠIRI PO SVETU

«Moška voda» privablja v Bosno nešteto živčno utrujenih moških

Pravijo, da koristi voda zdravju, povečuje tek in moškost in pomaga naraščanju števila prebivalstva - Dejanski fizični učinki ali posledice avtosugestije?

Kladanj je v zadnjih nekaj mesecih postal znan domala po vsem svetu. To malo bosansko mestece s komaj nekaj več kot dva tisoč prebivalci, je zaslovelo po studencu, iz katerega teče čudežna voda, ki vrača onemoglim moškim moč. Pravijo ji «moška voda».

In prav zaradi te moške vode se je življenje v tem do sedaj mirnem bosanskem mestecu dokaj spremenilo. Kaj ne bi! Dan za dnevom prihajajo tja pravcate množice tujcev, domačih in inozemskih. Z najrazličnejšimi prevoznimi sredstvi. V večini moških, seveda. Vsi bi radi užili nekaj tiste čudežne vode, eliksirja mladosti

Ljudi se je lotila pravcata «vodna mrzlica», kot nekoč iskalce zlata «zlata mrzlica».

Studenec «moške vode» pa pravzaprav ni v samem Kladnju. Do njega je še kakih sedemnajst kilometrov. Gozdna pot pelje ob Drinjači in ni ravno najboljša. Zaradi številnih avtomobilov v zadnjem času pa je tudi precej izvožena. Toda to številnih obiskovalcev nič preveč ne moti. Da le pridejo do čudežnega izvirka.

Studenec je prav ob robu gozda. Vse okolje je zelo romantično. Prvi hip se zdi, da je to pač navaden gorski studenec, pri katerem si lahko žejni popotnik more pogasiti žejo. Vse tam okoli je prav tako, kot je bilo nekdaj. Tudi sam studenec. Iz zemlje izvira tanek curek vode, ki po lesenem, grobo izdolbenem in že nekoliko trhlem žlebu teče na zemljo ter se dalje izgublja v travi.

Voda je bistra in mrzla, prava gorska studenčnica. Ima rahel okus po železu in je okusna.

Vsakdo si sme te vode natočiti kolikor hoče. Tudi odnese je lahko, kolikor želi. Vsaj za sedaj. Toda kdo ve, koliko časa še, bo ta voda zastonj! Kaže, da so domačini že spoznali vrednost te vode, namreč nje trgovsko vrednost, ki bi jim mogla postati neizčrpen vir dohodkov

Za to moško vodo se namreč zanimajo širom po svetu. Iz najrazličnejših krajev se namreč obračajo s pismi do krajevnih oblasti in jih prosijo, da bi jim poslali nekaj te čudežne tekočine. Na stotine pisem prejemajo vsak dan. Iz Zahodne Nemčije in Kalifornije, iz Kuwaita in Anglije. In še od drugod. A največ iz Nemčije.

Prvi je gospod Gerhard Richter trgovec iz Nürnberga, ki je že sklenil z občino v Kladnju pogodbo za dobavo 5 milijonov litrov te vode. Gospod Richter je že objavil po radiu, televiziji in po časopisih, da bo v Nemčiji kmalu na prodaj ta čudežna voda z imenom «Herrenquelle», a v angleščini «Gentlemens-springs». «Vodo je treba jemati trikrat dnevno po četrt litra in sicer najmanj 15 dni zaporedoma», pojasnjuje gospod Richter na podlagi mnenja nemških strokovnjakov. On je dal tudi nemškim izvedencem analizirati kladanjsko vodo in zatem se je odločil za tako veliko naročilo Videti je torej, da analiza nemških znanstvenikov potrjuje ljudsko izročilo o zdravilnosti «moške vode».

Da, o zdravilni moči vode iz tega studenca so vedeli prebivalci teh krajev že zdavnaj. Ime «moška voda» je pravzaprav novejše. Prej so jo poznali pod imenom «pašina voda», a tudi «kurnjača». Ljudsko izročilo pravi, da je v tistem kraju živel nekoč paša (saj se ve, da je bila Bosna pod turškim gospostvom več sto let), ki je bil star in betežen. Ko pa je nekoč po naključju pil vodo iz tega studenca, se je nenadoma počutil kot prerojen in je zato začel to vodo redno piti. Njegova moč je postajala vedno večja in čutil se je čedalje mlajši. Ker je imel, kot vsak paša, tudi on svoj harem, je po tem zopet jel obiskovati svoje žene. Še več. Postal je celo oče nekaj otrok.

Stari ljudje pripovedujejo, da so se za to vodo zanimali tudi Avstrijci. Prevažali so jo celo na Dunaj in v Budimpešto. Upokojeni gozdar Ibrahim Krekić ve povedati, da sta z gozdnim inženirjem Pogačnikom že leta 1923 iskala na podlagi nekih starih avstro-ogrskih zapisov ta studenec. Inž. Pogačnik je takrat povedal Ibru, da je to studenec «moške vode». Domačini pa so o njeni zdravilnosti že vedeli, le da o tem niso veliko govorili. Pravili so le, da je «dobra za trebuh in želodec ter za notranje bolezni».

Kladanjski lekarnar dr. Nusnet Sanić trdi, da «ta voda vsebuje snovi velike biološke važnosti in ki upravičuje svojo izredno moč.» Vendar pa je še ne more prodajati v svoji lekarni, dokler nima dovoljenja zdravstvenih oblasti, ki ga izdajo na podlagi znanstvene analize. Dr. Sanić pa je pri tem povedal, da ima sicer že sedaj mnogo dela zaradi učinka moške vode, ker da je povpraševanje po kontracepcijskih tabletah izredno veliko.

Krajevni zdravnik dr. Danilo Aleksić je prav tako izjavil, da je prepričan o zdravilni moči vode iz tega studenca. Ta zdravnik pa zatrjuje, da ne koristi samo moškim, marveč tudi ženskam. Dr. Aleksić meni, da voda ugodno vpliva na splošno zdravstveno počutje in da povečuje plodnost. Na vprašanje,, kolikokrat je treba piti to vodo, da se dobi zaželeni učinek, je dr. Aleksić dejal, da ni glede tega natančnega pravila, vsekakor pa kakih desetkrat. Glede učinka vode na plodnost je dr. Aleksić rekel, da je to dokazano prav v Kladnju samem, kjer je mnogo zakonskih parov v letih, ko normalno ni pričakovati več nasledstva, dobilo otroke. «Voda je brez dvoma odlično sredstvo proti sterilnosti, podaljšuje življenje, odpravlja utrujenost ter povečuje tek.»

Desetletja so domačini uživali vodo iz tega studenca, pa niso prav vedeli za njeno tako važno zdravilno moč. Dokler...

Aksim Sorić je o tem povedal: «Moj bratranec je pil to vodo mesec dni in nazadnje je njegova žena zanosila...» «No, to pa ni pravzaprav nič čudnega.» «Seveda ne, ko ne bi ta moj bratranec imel že 85 let!»

Ibrahim Krekić, o katerem smo že govorili, je upokojen gozdar iz zaselka Brateljevići blizu Kladnja Star je že 68 let in ima devet otrok. Ibro je postal zadnje čase zelo važna osebnost. Neki nemški časopisi so tako mimogrede o menili njegovo ime in sedaj se mnogi tujci obračajo nanj za pojasnila oziroma kar z naročili «moške vode». Vsak dan prejema številna pisma iz Nemčije, iz Anglije in še od drugod. Zaradi tega ima obilo posla.

Do sedaj je bila «moška voda» iz tega čudežnega studenca zastonj. Kaže pa, da prav dolgo ne bo več. Saj se je že gospod Gerhard Richter dogovoril z občinskimi oblastmi, da bo plačal vodo po dve marki liter. Pravi lastnik zemljišča, kjer je studenec «moške vode», je pravzaprav rudnik magnezita, ki je odstopil pravico za zajetje studenca komunalnemu podjetju. Po pogodbi, ki je bila v ta namen sklenjena, bodo zajeli vrelec, speljali vodo do ceste, kjer bodo zgradili velik rezervoar. In tam bodo potem polnili razne posode in, seveda tudi cisterne. Takrat bodo menda začeli tudi polniti steklenice z vodo za prodaj in jih pošiljati širom po svetu. Pravijo da bo voda po 625 dinarjev liter. Morda ni torej daleč čas, ko bomo lahko mogli tudi pri nas kupiti v trgovinah «moško vodo» kot sedaj «radensko».

Sloves «moške vode» je že tako velik, da se je režiser Dragoslav Lazić odločil napraviti film z imenom Seville, v katerem bo igrala glavno vlogo mlada jugoslovanska igralka Zorica Gajdaš. Nastopila bo v vlogi mlade vdove, ki prinese v vas «moško vodo» in z njo zapeljuje kmete.

S. A.

HOROSKOP

Veljaven od 26. maja do 1. junija

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) V zvezi z ljubezenskimi zadevami se boste zelo navdušili, toda oseba, ki ji boste izrazili svoja čustva, vam jih bo takoj ohladila z mrzlo prho. Če bi ravnali kot ona, boste vse pokvarili. Na delu bo odmor, tako da se boste malce oddahnili. Imeli boste slabo prebavo.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) V čustvenih zadevah ne smete biti računar, pa tudi ne preveč kritičen. Če boste malo bolj optimistični, se boste krasno razumeli. Na delu se pridružite bolj odločnim ljudem, sicer ne boste napredovali. Zdravje vam bo naravnost sijalo z obraza.

DVOJČKA (od 21. 5. do 21. 6.) Ker ste zelo pesimistično nagnjeni, vam lahko vrne veselje do življenja le toplo čustvo druge osebe. Na delu boste imeli neke dvome glede svojega prijatelja, ki pa se bodo kmalu razpršili. Imeli boste težke noge zaradi slabega krvnega obtoka.

RAK (od 22. 6. do 22. 7.) Zaradi nekega nesporazuma se utegne pretrgati odnos, ki traja že dolgo časa. Prejeli boste pismo, ki vam bo v uteho. Na delu vam bo sicer nekdo priskočil na pomoč, toda iz zelo sebičnih nagibov. Pazite na bronhije. Priporočamo vam tudi počitek.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Ljubosumnost in nezaupanje bosta pokvarila dosedanje soglasje. Bodite manj kritični in bolj zaupljivi. V poslovnih zadevah utegnete zgubiti precej denarja. Na delu je možen napredek. Če boste vzeli zdravila za ledvice, se boste zelo dobro počutili.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) V čustvenih zadevah boste zašli v zelo kočljiv položaj. Samo če boste mirno ravnali, se bo vse popravilo. Tudi na delu boste lahko mnogo dosegli, če boste mirni in potrpežljivi. Vzemite kakšno zdravilo za arterije. Bodite čimbolj zmerni.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) V ljubezenskih zadevah morate uporabiti vse svoje dialektične sposobnosti, da boste prepričali osebo drugega spola o svojih čustvih. Na delu boste imeli nekaj sijajnih zamisli in z njihovo uresničitvijo boste dosegli tudi lepe uspehe. Pazite se pred okužbo.

ŠKORPIJON (od 24. 10. do 21. 11.) Če hočete pojasniti neke nejasne točke, se morate temeljito pogovoriti z osebo, ki vam je pri srcu. Na ta način boste razumeli vse in vas bo tudi druga oseba razumela. Na delu boste imeli lepe uspehe. Če hočete ostati zdravi, morate vzeti tudi kakšno zdravilo.

STRELEC (od 22. 11. do 21. 12.) V ljubezni je treba vedno kovati železo, dokler je vroče. Imeli boste neki sentimentalni sestanek z osebo kostanjevih las. Na delu boste imeli koristi od zelo zapletenega položaja, toda stvar morate dobro premisliti. Ne pijte preveč alkoholnih pijač.

KOZOROG (od 22. 12. do 20. 1.) Kar se ljubezni tiče, se boste navdušili nad nekim novim poznanstvom. Vaše čustveno življenje bo vedro in konstruktivno. Ta teden bo primeren za razne gospodarske pobude. Pazite se pred prepihom zaradi prehlada in revatizma Bodite bolj iskreni.

VODNAR (od 21. 1 do 19. 2.) Ves teden boste zelo romantično razpoloženi in odziv na to romantičnost bo zelo nežen. Ne zamudite zmenka. Če boste na delu bolj oprezni boste bolje uveljavili svoje pravice. Imeli boste revmatizem in slabo prebavo.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) V ljubezenskih odnosih bosta vladala navdušenje in popolno razumevanje Vendar morate paziti, da ne boste dregnili v občutljivost ljubljene osebe. Na delu boste preveč površni in mrzlično razpoloženi, kar vam utegne škodovati. Bolele vas bodo obisti.

turizem

Hotel LEV Ljubljana
VOŠNJAKOVA 1
TELEF. 310-555
Telegram LEVHOTEL
Telex 31350
KATEGORIJA «A»
Sodobno opremljene sobe - Apartmaji - Restavracije - Restavracijske terase - Dancing kavarna - Zabavni in artistični program - plesna glasba - Aperitiv bar - Razgledna terasa - Terasa za sončenje - Banketne in konferenčne dvorane - Čitalnica - Frizerski salon - Menjalnica - Taksi služba Lasten parkirni prostor - Pristajališče za helikopterje - Boksi za pse - Hladilnica za divjačino.

P MARKET *Turisti, izletniki - največjo izbiro blaga za vaše izlete imajo P-MARKETI v*
● KOPRU ● SEŽANI ● NOVI GORICI

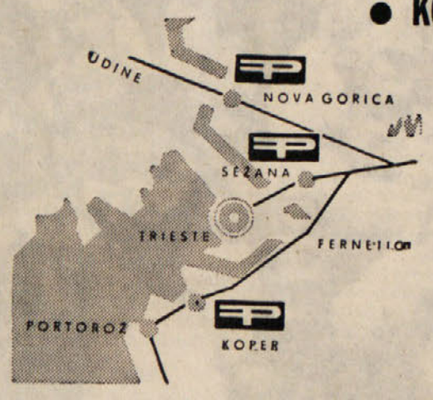

● PREHRAMBENO BLAGO
● BLAGO ŠIROKE POTROŠNJE
● SPOMINKI — BIFE — MENJALNICA
IZREDNO ZNIŽANE CENE ZA KOMPOT
● BRESKEV «GROČKA» doza 1 kg N.D. 3.30
● MARELIC «GROČKA» doza 1 kg N.D. 3.80 TER
● DJUVEČ PIK. «BEČEJ» doza 1 kg N.D. 2.70
P REHRANA

Obiščite
POSTOJNSKO JAMO
Obiski vsak dan ob 8.30, 10.30, 13.30, 16., 18.

ŠKOCJANSKE JAME
odprte vsak dan ob: 10., 13., 15., 17.
v maju in oktobru samo ob 10. in 15. uri

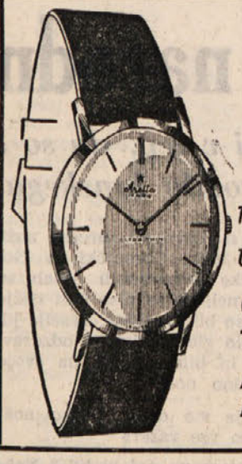

☆ **ARETTA**
ULTRA THIN
med elegantnimi in preciznimi urami je najceneiša znamka
Generalno zastopstvo «LA CLESSIDRA»
Trst - Piazza S. Antonio Nuovo N. 4-I. nadstropje
IMPORT EXPORT Prodaja na veliko in drobno
Velika izbira zlatnine po tovarniških cenah!
Izreden popust — Garancija —

GOSTIŠČE PRI ODDIHU
SOLKAN SKALNIŠKA 10 (Nova Gorica)
Vam nudi dobro pripravljene domače in tuje specialitete. Sprejemamo naročila za slavnostne pojedine (poroke, skupinske izlete, rojstne dneve itd.)
Konkurenčne cene

HOTEL GALEB tel. 21605
RESTAVRACIJA RIBA -»- 21182
RESTAVRACIJA TAVERNA -»- 21322
KAVARNA LOŽA -»- 21189
BIFE-RESTAVRACIJA SEMEDELA
V HOTELU GALEB IN RESTAVRACIJI RIBA DNEVNO PLES

CASINO'
PORTOROŽ
PORTOROSE
ROULETTE
CHEMIN DE FER
BACCARÀ
TRENTE ET QUARANTE
ODPRTO VSE LETO

Kadar obiščete Slovensko Primorje in Istro se poslužujte storitev, ki vam jih nudijo poslovalnice
KOMPAS
KOPER — IZOLA — PORTOROŽ — POREČ — ROVINJ — VRSAR — PULA — RABAC in na mednarodnih prehodih ŠKOFIJE in LAZARET pri Ankaranu
V poslovalnicah lahko najugodnejše menjate valuto, kupite bencinske bone, dobite vse turistične informacije, povsod pa vas bo zadovoljila velika izbira turističnih spominkov in raznih daril ter cigaret in alkoholnih pijač tuje proizvodnje.
KOMPAS VAS VABI V SVOJE POSLOVALNICE

RESTAVRACIJA ☎ 21.114 ALBERGO AJŠEVICA **Šterk** (NOVA GORICA)

HOTEL SLON LJUBLJANA
TITOVA UL. 10 TEL. 20641-43

HOTEL Z MODERNIM KONFORTOM ● PRIZNANA MEDNARODNA IN NARODNA RESTAVRACIJA ● NOČNI BAR Z MEDNARODNIM ARTISTIČNIM PROGRAMOM ● KAVARNA ● SLAŠČIČARNA ● KLUBSKI IN BANKETNI PROSTORI

Hotel «SOČA» *MOST NA SOČI* *tel. 7*
Moderno urejen hotel — Pristna kuhinja s specialitetami na žaru - goriška postrv — Lep vrt — Vsak dan glasba in ples — Ribolov celo leto — Lastna čolnarna

B L E D
s svojimi lepotami Vas vabi

***PARK HOTEL* NA BLEDU**

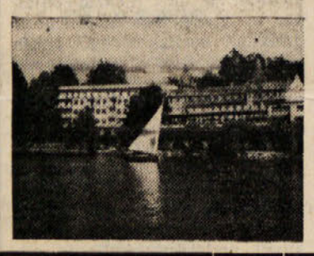

Tel. 77-521 - Kat. B 134 sob, 239 postelj, 4 apartmaji. Udobne sobe s kopalnicami, tuši in WC, s prelepim razgledom na jezero. Kuhinja z mednarodnimi jedili in domačimi specialitetami. Kavarna s teraso do jezera. Nočni lokali-Družabni prostori. PRIDITE NA PRIJETNE POČITNICE ALI NA WEEK-END V NAŠ HOTEL

HOTEL CENTRAL-RIVIERA PORTOROŽ

Moderne sobe, mednarodna kuhinja, «GIRL BAR» z mednarodnim programom odprt vsako noč razen ob sredah.

HOTEL «Grad Otočec»
Otočec ob Krki - Telefoni: 068 — 21-512, 21-321
Hotel s 60 sobami, 122 ležišč, renomirana restavracija, ugodnosti za rekreacijo - ribolov in izleti - camping

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN
vzdržuje s svojimi tovorno-potniškimi ladjami:
redno linijo okoli sveta, redno linijo z Južno Ameriko, redno linijo z zahodno Afriko ter nudi prevoze po vsem svetu z modernimi transportnimi ladjami od 8.000 do 18.000 ton nosilnosti.
Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja:
«SPLOŠNA PLOVBA», Piran, Župančičeva ul. 24 in na naše agente po vsem svetu.
Telexi: 341-23; 341-22 Plovba
Telegrami: Plovba Piran
Telefon: 73-470 do 73-477

— Restavracija MARINELLA —
TRST, Viale Miramare 323 (Barkovlje) ob morju v bližini miramarskega dvorca — Tel. 36366
Nudimo gostom vse ribje specialitete. — Za slavnostna kosila obletnice, poroke, krste, birme ter skupinam, dajemo izreden popust. — Vsak večer godba s plesom

RESTAVRACIJA *Lipa*
Šempeter pri Novi Gorici
ima vedno na razpolago izbrane jedi z domačimi specialitetami, pristen kraški pršut in salame ter izbrana domača vipavska in briška vina.
SPREJEMAJO SE NAROČILA ZA SKUPINSKA SLAVNOSTNA KOSILA

Oglašujte v **PRIMORSKEM DNEVNIKU**

ROULETTE · BACCARA CHEMIN DE FER

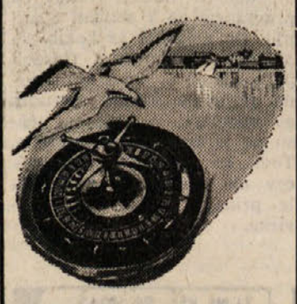

OPATIJA *Abazija Jugoslavija*

PARK HOTEL GORICA
NOVA GORICA - Tel. 21-442, 21-462
s svojimi obrati: restavracijo, kavarno
Prvorazredna kuhinja - Ples vsak večer razen torka in barski program ★ *In gostilna «Pri hrastu» gostilna «Zvezda» telefon 21-239*

KVALITETNO SVEŽE MESO, VSE VRSTE SVEŽE PERUTNINE, SUHOMESNATI IN MLEČNI IZDELKI, PRISTNA USTEKLENIČENA ISTRSKA VINA VAM NUDI
PREKO SVOJIH TRGOVIN NA ŠKOFIJAH IN V KOPRU
Agrotria Koper

AVTOPROMET GORICA *NOVA GORICA TEL. 21443*
priporoča zimovanje na LOKVAH
dnevno obratujejo vse štiri vlečnice (najmanj 5 oseb) — lepa smučišča in tereni za druge zimsko - športne dejavnosti.
HOTEL POLDANOVEC z več kot 100 ležišči in restavracijo z domačo hrano, vinom in drugimi pijačami — Tel. 21-314
Turistično društvo ima na razpolago tudi privatne sobe.

NOVO GOSTIŠČE
«PR KRIŠKI GARDI»
Vipavski Križ
dobra domača kuhinja izbrane pijače - solidne cene prepričajte se!

STEFAN OLIVIER

NOVI ŠEF

45.

«Prosim,» je odvrnila. Ko je odšel iz sobe, je položila mapo nazaj v omaro.

Nato se je napotil v porodniško sobo. Tu se ni ustavil, le ozrl se je po njej in potrkal na vrata glavne babice.

«Naprej,» se je oglasila.

«Dobro jutro, sestra Thea.» Neugebauer je zaprl vrata in stopil k mizi, za katero je sedela. «Veseli me, da ste pri dobrem zdravju.»

Pogledala ga je ostro, a ne neprijazno. «To je lepo. Seveda bi radi zvedeli, kaj se je zgodilo z gospo Roth, ali ne?»

Neugebauer jo je poznal, zato ni bil presenečen. «Da.»

«Sedite. Zgodilo se je natančno tako, kakor pravi poročilo. In to je vse.»

«Toda vašega mnenja ni v poročilu.»

«Moje mnenje ni važno,» je odvrnila, v njenem glasu je bilo čutiti neko ostrino.

«Ni važno?» se je nasmehnil Neugebauer, «to je nekako tako, kot da ni še nihče v tej bolnišnici upošteval vašega mnenja.»

Ko ni odgovorila, se je sklonil k njej: «Sestra Thea, ali mi hočete povedati, da ste bili zraven, ne da bi kaj rekli? Da ste samo gledali, ko so obračali otroka?»

«Ničesar vam ne bi povedala,» je rekla, «toda če hočete na vsak način zvedeti: dr. Warzinu sem svetovala, naj opravi obrat, ko je bil še čas. Ni hotel. Bal se je. Šefu zdravniku sem svetovala, naj obrata ne opravi. Bilo je prepozno. Toda opravil ga je. To je vse.»

Neugebauer je prikimal. «To je vse,» je rekel trpko. «In potem je umrla — tega ni nihče preprečil.»

«Vi bi to naredili — če bi bili tukaj!» Videla je, da so ga besede prizadele. In žal ji je bilo.

«Vem. Zdi se mi, da mi je od zjutraj to reklo že tisoč glasov. Strežnica se je obrnila in otrok je nenadoma padel skozi okno!» Tedaj se Neugebauer ni več zadržal, skoraj zavpil je: Toda vi — veliko vas je bilo — vi vsi ste bili tukaj! Stali ste zraven in ga gledali, vi trije! Pogrešiti pri prečni legi! To je zadnje, kar se lahko zgodi. Zakaj niste vi opravili obrata? V najbolj primitivni vasi ne bi čakali, da bi se zdravnik tako osramotil!»

Sestra Thea je ostala trdna: «Tu ni vas.»

Neugebauer je globoko zajel sapo. «Ne, tu ni vas,» je hripavo rekel, «tu je ginekološki oddelek. Tukaj čakamo, da je prepozno, da bi kaj ukrenili. To je najenostavnejše!»

Na to ni odgovorila.

Potem se je pomiril. «Hvala lepa, sestra Thea. In oprostite, da sem se razburil. Hotel sem samo zvedeti, kaj se je zgodilo, in to od vas, od nikogar drugega.»

Obrnil se je, da bi šel. Tedaj ga je sestra Thea z odločnim glasom vprašala: «Kaj boste storili?»

Ozrl se je: «Kaj bi napravili vi?»

«Bila bi disciplinirana.»

Neugebauer jo je pogledal smrtno resno. «Disciplinirana,» je rekel. «Krasna beseda!» in odšel.

Deset minut kasneje je bil v patološko anatomski stavbi. Soba, v kateri je stal, je imela popolnoma bele stene in visoka obokana okna. Tla so bila iz marmorja in iz marmorja so bile tudi štiri mize. Zrak je bil težak.

Neugebauer je stal ob okroglem možu ohlapnih lic, na obrazu je imel več brazgotin — spomini na dvoboje. Bil je videti bolj veterinar kot profesor patološke anatomije. Vsi, ki so umrli v bolnišnici, so prišli k njemu. On je rekel o vsakem primeru zadnjo besedo. Iz njegovih ust je Neugebauer izvedel tisto, česar se je bal.

«Neuspešen poizkus obrata,» je rekel patolog. «Nasilno iztrganje. Maternica pretrgana. Močno krvavenje. Precej pošastno. Že dolgo nisem videl kaj takega. Kdo je to storil?»

«Šef zdravnik,» je odgovoril Neugebauer.

Debel možev obraz se je nenadoma spremenil. «Res? No, no! Dobro... poročilo bomo napravili kot običajno. Saj mi boste oprostili, ali ne, doktor? Imam zelo veliko dela.»

«Seveda, profesor,» je avtomatično odvrnil Neugebauer. Čeprav je tu opravil, je počakal še nekaj minut. Pogledal je proti mizi, na kateri je pod rjuho ležalo truplo Ingeborg Roth, bilo je blizu okna — na približno takem mestu je bila tudi njena postelja v sobi 8. Z njo je konec, noben doktor se ne bo več ukvarjal z njo. Še kratek čas bo v tej sobi, potem bo šla na svojo zadnjo pot.

V teh kratkih trenutkih se je odločil. Hitro je odšel, globoko in hitro je dihal, da bi pregnal iz pljuč mrtvaški zrak.

Ta večer je ostal v bolnišnici dalj kot običajno. Napisal je pismo zdravstvenemu oddelku; najprej v konceptu, ki ga je spreminjal in popravljal; potem ga je prepisal na papir z njegovo glavo.

Brez sleherne neobjektivne besede je poročal o Feldhusnovi nesposobnosti v kirurgiji. Enega za drugim je v logičnem zapovrstju navedel štiri primere: zadnji in najbolj resni je bil Ingeborg Roth. Pod ta primer je napisal imena prič: dr. Warzin, nadstropna sestra Eva Hübner, operacijska sestra Sieglinde Stolp, glavna babica Thea grofica Rossfeld. Poročilo je skušal spraviti na dve strani, ker je po izkušnjah vedel, da prvo stran berejo z zanimanjem, drugo z nejevoljo, tretje pa sploh ne. Prečrtal je vse nepotrebno, vsako nebistveno besedo, dokler ni ostalo preprosto poročilo, primerno za vsak urad. Končal je:

Naj vam zagotovim, da je edini nagib za to pismo skrb za paciente, ki so vsak dan izpostavljeni nevarnosti. Sodim, da bi bil zločin, če bi še molčal. Prav tako ne želim, da bi bil zapleten v trpljenje, povzročeno družinam in sorodnikom.

Še enkrat je vse prebral. Potem je podpisal original in dve kopiji. Na kuverti je napisal dva naslova. Prvo pismo je bilo namenjeno mestnemu svetniku Scharffu, direktorju zdravstvenega oddelka, drugo pa dr. Feldhusnu. Na zadnji strani kuvert je napisal svoje ime in polni naslov. Drugo kopijo je skrbno zaklenil.

Na poti domov mu je bilo lažje, nekaj mu je odleglo. Storil je, kar je moral storiti. Bil je tak kot običajno.

Tako Liselotte niti ni opazila, da ga je kaj razburilo. Bila je kar najboljše volje, ko ji je pripovedoval o letnem srečanju in ko sta govorila o Feldhusnu in njegovem stanovanju. Rekla je, da bi rada spoznala Feldhusnovo ženo. «Kaj misliš, kdaj naju bo povabil?»

«Zdaj še ne,» ji je kratko odgovoril.

«Zakaj ne?»

Nekoliko se je moral potruditi, da se ni izdal, da ji ni povedal, kaj se je zgodilo. Bolje je, da počaka, saj nekaj se bo moralo zgoditi. «Mislim, da stanovanja ne morejo opremiti tako hitro, kot bi radi. To njega morda ne bi motilo, toda žena hoče pokazati zares urejeno stanovanje.» Skušal je biti čim bolj pristen. «Če te poznam, bi ti hotela isto, ali ne?»

Prikimala je, a hkrati ga je pogledala, kot da mu popolnoma ne verjame.

«In zdaj,» je dejal, «mi povej, kaj bo za večerjo.»

* * *

Prihodnji dan se je razširila novica o Neugebauerjevem pismu. Nihče ni vedel nič točnega, a to je prilivalo ognju še več olja. Vsi so vedeli, da je prišlo z jutranjo pošto. Gospodična Rieck je opazila pošiljateljevo ime; pismo pa je dala Feldhusnu, ne da bi ga odprla. *(Nadaljevanje sledi)*

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/I, Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečno 800 lir — vnaprej, četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 8.100 lir SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana Stari trg 3/1., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 501-3-270/1 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir besedа — Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst